

Water- en rioleringsprogramma 2026-2030

In samenwerking met:

Titel rapport:	Water- & Rioleringsprogramma 2026-2030
Kenmerk:	Z/25/291867
Datum publicatie:	20 mei 2025
Contactpersoon gemeente:	Joost Kuipers (Specialist Waterbeheer)
Opgesteld door:	Christian Bouman, Ruben van der Zaag, Cees-Anton van den Dool (Nelen & Schuurmans B.V.)
Status:	Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5		26
1.1. Waarom een Water- en Rioleringsprogramma?	6	4. Vertrekpunt.....	27
1.2. Totstandkoming	6	4.1. Gegevensbronnen	28
1.3. Leeswijzer	6	4.2. Situatieschets	28
2. Wetgeving en beleid	7	4.3. Areaal.....	30
2.1. Wetgeving en beleid	8	4.4. Beheerstrategie	30
2.2. Samenwerking en verantwoordelijkheden	10	4.5. Leeftijd en technische staat riolering	31
2.3. Gemeentelijke watertaken.....	10	5. Visie, strategie en doelen.....	35
2.4. Gemeentelijke watertaken en de Omgevingswet	11	5.1. Visie	36
2.5. Gemeentelijke watertaken en klimaatverandering	12	5.2. Strategie.....	36
3. Terugblik.....	13	5.3. Doelen.....	40
3.1. Stedelijk afvalwater	14	6. Uitvoeringsprogramma	41
3.2. Hemelwater	17	6.1. Typen maatregelen in het uitvoeringsprogramma	42
3.3. Klimaatadaptatie	20	6.2. Regulier onderhoud	42
3.4. Grondwater	23	6.3. Vervanging en maatregelen klimaatadaptatie.....	44
3.5. Samenwerking met het waterschap	24	6.4. Onderzoek en planvorming.....	46
3.6. Financiën	25	7. Kostendekkingsplan	49

7.1. Uitgangspunten	50
7.2. Kostendekking planperiode.....	51
7.3. Kostendekking lange termijn.....	53
Bijlagen.....	55
I. Verklarende woordenlijst.....	56
II. Ongerioleerde panden	58
III. Grondwatermeetnet.....	65
IV. Meldingen over grondwater in de planperiode (2020-2024).....	67
V. Meldingenoverzicht voor de buitendienst in de planperiode (2020-2024).....	68
VI. Meldingen over waterkwaliteit in de planperiode (2020-2024)	69
VII. Beleidsdoelen voor de planperiode (2026-2030)	70
VIII. Gegevens op de kaart.....	74
Afvoergebied noord-oost.....	78
Afvoergebied zuid-oost.....	82
Afvoergebied zuid.....	86
Afvoergebied west.....	90
IX. Overstorten.....	93
X. Informatiebrief grondwater	104
XI. Projectenplanning in de planperiode voor vrijvervalriolering.....	106
XII. Detailoverzicht exploitatielasten	117

1. Inleiding

1.1. Waarom een Water- en Rioleringsprogramma?

Een goed functionerend water- en rioleringsstelsel is cruciaal. Door afvalwater in te zamelen en af te voeren naar de zuivering, beschermen we de volksgezondheid en het milieu. Door berging en waar nodig een goede afvoer van regenwater, zorgen we dat er geen wateroverlast ontstaat. Zo behouden we een goede kwaliteit van de leefomgeving voor alle inwoners van de gemeente Hoeksche Waard.

Alle gemeenten in Nederland hebben wettelijke taken op het vlak van afvalwater, regenwater en grondwater. Om deze gemeentelijke watertaken te kunnen uitvoeren innen zij rioolheffing bij hun inwoners en bedrijven. In dit Water- en Rioleringsprogramma (WRP) laten we zien hoe gemeente Hoeksche Waard de komende vijf jaar invulling geeft aan de gemeentelijke watertaken. Het gaat dan om visie, strategie, doelen en de concrete maatregelen en kosten voor de komende vijf jaar. Ook laten we voor de langere termijn zien hoe we water- en rioleringsbeheer in de Hoeksche Waard toekomstbestendig en betaalbaar inrichten.

De effecten van een veranderd klimaat zijn ook zichtbaar in onze gemeente. We zien dit door kortere en heviger buien in de zomer, langdurige neerslag in de winter, meer hete dagen en langere drogere perioden. In dit WRP nemen we klimaatadaptatie mee als het gaat om het bergen en afvoeren van overtollig regenwater. We zetten hierin een stap extra, bovenop onze wettelijke taken (zie H2), met het oog op een klimaatrobuuste Hoeksche Waard in de toekomst.

1.2. Totstandkoming

Dit WRP is tot stand gekomen in een samenwerking tussen de gemeente Hoeksche Waard, Waterschap Hollandse Delta en adviesbureau Nelen & Schuurmans. Betrokken ambtenaren en adviseurs vormden samen een projectgroep. Nelen & Schuurmans heeft het proces en inhoud van dit WRP begeleid en verzorgd. Bestuurders zijn via de betreffende

portefeuillehouders halverwege en aan het eind van proces betrokken om in te stemmen met visie, strategie, doelen, maatregelen en kosten. Voorliggende versie is daarna voorgelegd aan het college van B&W, en in mei 2025 vastgesteld door de gemeenteraad.

1.3. Leeswijzer

Dit WRP start met een beschrijving van de relevante wetgeving en het beleid dat ten grondslag ligt aan dit WRP. In dit hoofdstuk behandelen we ook het gemeentelijk, provinciaal, Rijks- en waterschapsbeleid waar het WRP raakvlakken mee heeft. In hoofdstuk 3 evalueren we de periode 2021-2025 voor de watertaken, klimaatadaptatie, samenwerking met het waterschap en financiën. Daarna bespreken we in het hoofdstuk 'Vertrekpunt' de huidige status van het water en rioleringsstelsel. In hoofdstuk 5 introduceren we onze visie, speerpunten en doelen en in hoofdstuk 6 het uitvoeringsprogramma dat hieruit volgt. We sluiten het WRP af met een plan waarmee alle kosten vanuit het uitvoeringsprogramma gedekt worden. In dit hoofdstuk wordt ook de rioolheffing voor de komende planperiode bepaald.

2. Wetgeving en beleid

2.1. Wetgeving en beleid

Europese regelgeving bepaalt het rioleringsbeleid, in het bijzonder de Europese Richtlijn stedelijk afvalwater en de Europese Kaderrichtlijn Water. Beide richtlijnen hangen sterk met elkaar samen: ze beogen het behouden en versterken van een goede oppervlaktewaterkwaliteit. Voor beide richtlijnen geldt dat ze recent weer extra actueel zijn.

Begin 2024 bereikten de bestuurders van de Europese Unie (EU) een akkoord om de Europese Richtlijn stedelijk afvalwater te herzien en aan te scherpen. Dit betekent een aanscherping van de gemeentelijke watertaken, waarbij meer inzicht en monitoring van de emissies vanuit de riolering verplicht worden. Ook de waterschapstaken worden aangescherpt, met strengere eisen voor het verwijderen van nutriënten en medicijnresten bij rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's). In 2024 is de aangescherpte richtlijn vertaald per lidstaat van de EU; daarna is Nederland verplicht de richtlijn te implementeren.

Ook de Kaderrichtlijn Water is weer actueel, omdat lidstaten in 2027 moeten rapporteren over de voortgang van hun waterkwaliteitsdoelen. Onderdeel van de maatregelen is het terugbrengen van vuilemissies vanuit onder andere riolering en RWZI's.

Op landelijk niveau is de Omgevingswet bepalend voor al het omgevingsbeleid en dus ook voor water en riolering. Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten hebben per 1 januari 2024 nieuwe instrumenten voor het omgevingsbeleid. Tabel 1 toont deze nieuwe instrumenten per overheidslaag. Hierin zijn ook de andere relevante visies, programma's, afspraken en overeenkomsten benoemd, die relevant zijn voor het stedelijk waterbeheer. Deze gaan over klimaatadaptatie, milieu, waterkwaliteit en de afvalwaterketen.

Tabel 1 Relevante wetgeving en beleid voor stedelijk waterbeheer (bron: kennisbank Stichting Rioned)

Overheid	Wet- en regelgeving	Visies en programma's	Afspraken/overeenkomsten
Europa	- Richtlijn stedelijk afvalwater - Kaderrichtlijn Water - Richtlijn overstromingsrisico's	N.v.t.	N.v.t.
Rijk	- Omgevingswet - Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) - Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) - Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) - Omgevingsbesluit (Ob)	- Nationale omgevingsvisie - Nationaal milieuprogramma - Nationaal waterprogramma - Stroomgebiedbeheerplannen voor de Rijn, Schelde, Eems en Maas (SGBP's) - Deltaprogramma, inclusief Deltabeslissingen en Deltaplan ruimtelijke adaptatie	- Nationaal bestuursakkoord Water (2003) - Nationaal bestuursakkoord Water actueel (2008) - Bestuursakkoord Water 2011 - Aanvullende afspraken bestuursakkoord Water (november 2018) - Beleidsbrief regenwater en riolering
Provincie	Omgevingsverordening	- Provinciale omgevingsvisie - Regionaal waterprogramma	N.v.t.
Gemeente	- Omgevingsplan - Verordening Rioolheffing	- Gemeentelijke omgevingsvisie - Water- & rioleringsprogramma	- Afvalwaterakkoord - Bestuurlijke afspraken - Weging van het waterbelang (watertoets) - Uitvoeringsagenda
Waterschap	Waterschapsverordening	Waterbeheerprogramma	- Afvalwaterakkoord - Bestuurlijke afspraken

2.2. Samenwerking en verantwoordelijkheden

laat zien dat Europees, nationaal, regionaal en lokaal beleid voor stedelijk water sterk met elkaar samenhangen. Samenwerking op dit vlak is cruciaal, vooral tussen gemeente, waterschap en provincie. Dit geldt ook voor samenwerking met het drinkwaterbedrijf en particulieren. Daarbij is het van belang dat het duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is. We geven een overzicht van de verantwoordelijkheden voor stedelijk water in de gemeente Hoeksche Waard:

- **Het Rijk** is verantwoordelijk voor de hoofdlijnen van het waterbeleid en daarmee de nationale doorvertaling van de Europese Richtlijn voor stedelijk afvalwater en de Kaderrichtlijn water. In het Nationaal waterprogramma is dit landelijk beleid vastgelegd. Ook maakt het Rijk op landelijk niveau afspraken met waterschappen, provincies en gemeenten over doelen voor de afvalwaterketen en watersystemen.
- **Provincie Zuid-Holland** vertaalt het landelijk beleid voor water en ruimtelijke ordening naar het provinciaal niveau. Zij is verantwoordelijk voor het beheer van het diepe grondwater, het aanwijzen van zwemwaterlocaties en het beheer van provinciale vaarwegen.
- **Waterschap Hollandse Delta** is beheerder van het oppervlaktewater en zorgt voor schoon water, voldoende water en een goede waterveiligheid. Zij is verantwoordelijk voor het peilbeheer, beheer van de waterkeringen, waterkwaliteit, transport en zuiveren van afvalwater. Via een afvalwaterakkoord maakt het waterschap afspraken met gemeente Hoeksche Waard over de hoeveelheid en kwaliteit van het afvalwater op de overnamepunten. Er worden ook afspraken gemaakt over de kostenverdeling op eindgemalen en persleidingen. Ook over het beheer van het oppervlaktewater stelt zij samenwerkingsovereenkomsten op met de gemeente.

- **Evides** is het drinkwaterbedrijf, en verantwoordelijk voor het leveren van drinkwater aan de inwoners van de Hoeksche Waard. Evides zuivert hiervoor grond- of oppervlaktewater.
- **Gemeente Hoeksche Waard** is verantwoordelijk voor de wettelijke gemeentelijk watertaken (zie H2.3). Dit geldt vanaf de erfgrans tot aan de overnamepunten van het waterschap, vaak de eindgemalen naar de Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's).
- **Particulieren** zijn verantwoordelijk voor de staat van hun eigen woning en perceel. Hierbij hoort het (waar nodig) treffen van maatregelen voor stedelijk afvalwater, hemelwater of grondwater op het eigen perceel. Ook geldt dat particulieren een zorgplicht hebben: ze mogen geen maatregelen treffen die tot problemen kunnen leiden in riolering of stedelijk water buiten hun erfgrans.

2.3. Gemeentelijke watertaken

Stedelijk waterbeheer is meer dan afvalwater en riolering alleen. De wettelijke gemeentelijke watertaken zijn:

- Inzameling en transport van het stedelijk afvalwater. Inzameling en transport van afvloeiend hemelwater, voor zover de perceeleigenaar dit niet redelijkerwijs in de bodem of naar het oppervlaktewater kan brengen.
- Het treffen van maatregelen in het openbaar gemeentelijk gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor onder de Omgevingswet toegekende functies (woningen, bedrijven, infrastructuur) te voorkomen of te beperken. Dit voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet de taak van waterschap, provincie of het Rijk. Deze grondwaterzorgplicht kan in de praktijk tot onduidelijkheid leiden: waar eindigt de verantwoordelijkheid van de gemeente, en waar begint de

verantwoordelijkheid van de perceeleigenaar? In januari 2025 is hierover een informatiebrief opgesteld die hier meer duidelijkheid over geeft als bewoners vragen hebben. De brief is weergegeven in Bijlage X.

2.4. Gemeentelijke watertaken en de Omgevingswet

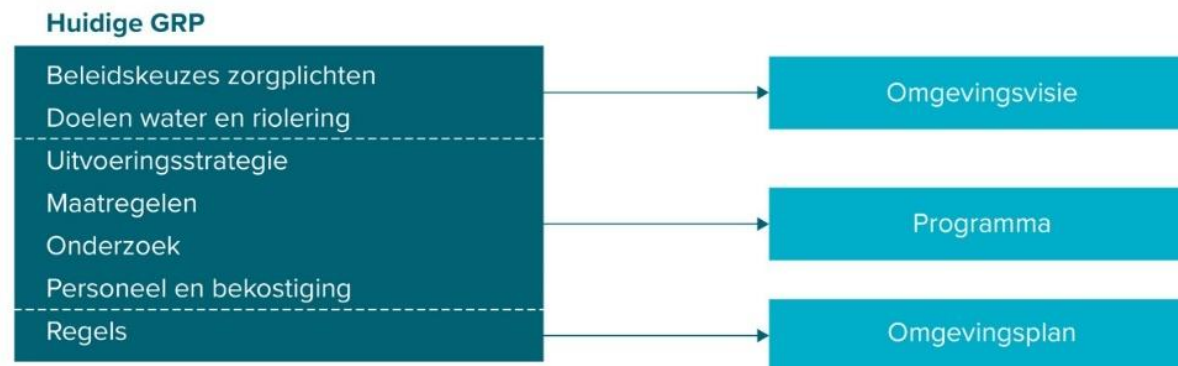
De gemeentelijke watertaken zelf blijven onveranderd onder de Omgevingswet. Het gaat dan om de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Ook met de instrumenten van de Omgevingswet kan gemeente Hoeksche Waard de watertaken uitwerken en invullen:

- De Omgevingsvisie: hierin legt de gemeente de strategische doelen en uitgangspunten vast.
- Het Omgevingsprogramma: hierin legt de gemeente de uitvoering vast, zoals afwegingskaders, maatregelen, personele middelen en kostendekking.

- Het Omgevingsplan: hierin stelt de gemeente bindende voorschriften op aan inwoners en bedrijven voor bijvoorbeeld lozingen in de riolering of in de bodem.

De onderlinge samenhang tussen de instrumenten van de Omgevingswet is van groot belang. Figuur 1 laat zien hoe de oude onderdelen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) een plek krijgen in de instrumenten van de Omgevingswet. Voor de gemeentelijke watertaken zijn er twee belangrijke wijzigingen onder de Omgevingswet:

- Het GRP is als planvorm niet meer verplicht. Wel blijft het noodzakelijk om de uitgaven onder de rioolheffing te onderbouwen richting inwoners. Gemeente Hoeksche Waard sluit aan op de landelijke gekozen werkwijze om een Water- en Rioleringsprogramma (WRP) op te stellen, dat als programma past onder Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma.

Figuur 1 Ontvlechting van de onderdelen van het huidige GRP in visie, programma en plan onder de Omgevingswet.

Op landelijk niveau vervallen bestaande lozingsregels van stedelijk afvalwater vanuit huishoudens en een groot aantal bedrijven. Deze worden als “Bruidsschat” vanuit het Rijk naar de gemeenten overgedragen, en opgenomen in het Omgevingsplan. In de [Handreiking stedelijk waterbeheer onder de Omgevingswet](#) is beschreven wat dit in de praktijk betekent.

2.5. Gemeentelijke watertaken en klimaatverandering

Klimaatverandering zorgt ervoor dat in het zomerhalfjaar (periode april – september) vaker hevige buien in korte tijd vallen, afgewisseld met lange perioden van droogte en hitte. In het winterhalfjaar komt langdurige neerslag vaker voor. De effecten van klimaatverandering zijn niet volledig mee te nemen in aanpassingen van riolering en watersysteem; de systemen van de gemeente zijn hier simpelweg niet op gedimensioneerd. Wel kunnen de nadelige effecten van klimaatverandering verminderd worden door slimme keuzes te maken in de inrichting van de bebouwde kernen. Zo kan een deel van deze keuzes gekoppeld worden aan de gemeentelijke watertaken. Denk aan het (tijdelijk) bovengronds bergen van regenwater om wateroverlast bij een hevige bui te voorkomen. Regenwater kan ook naar een groenstrook of wadi geleid worden en op die manier geïnfiltreerd worden in de bodem. Zo wordt het zoete grondwater aangevuld voor tijden van droogte. Ook in andere ruimtelijke domeinen liggen kansen voor klimaatrobuuste maatregelen. Het creëren van extra schaduwrijk groen, waar inwoners kunnen verblijven tijdens een hete dag, of het aanpassen van wegen naar waterbergende wegen is een van de mogelijke maatregelen. Inwoners en bedrijven hebben een rol in het klimaatrobuust maken van hun eigen terreinen.

Maatregelen voor klimaatrobuustheid kan de gemeente voor een deel meenemen in de watertaken, voor zover ze raakvlak hebben met de

inzameling en transport van afvalwater en hemelwater, of de zorg voor grondwater. In dit WRP benutten we deze kansen.

De rioolheffing vormt de inkomstenbron voor het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken, inclusief de extra kosten voor klimaatadaptatie. De manier waarop de rioolheffing wordt geïnd staat in de Verordening Rioolheffing. Belangrijke onderdelen zijn de heffingsmaatstaf (waarvoor moet betaald worden?), de belastingplichtigen (wie moeten betalen?) en het tarief. De VNG heeft een nieuwe modelverordening opgesteld, die gemeenten ruimte biedt om de rioolheffing breder te innen. Bijvoorbeeld door ook de panden die niet zijn aangesloten op de riolering “aan te slaan” en de rioolheffing te innen. Het regenwater stroomt immers ook vanaf deze terreinen naar de straat en kan bij hevige neerslag tot overlast leiden in het openbaar gebied. Vooralsnog maakt de gemeente Hoeksche Waard nog geen gebruik van deze mogelijkheid van een bredere riool- en waterzorgheffing.

3. Terugblik

In deze terugblik wordt het behalen van de beleidsdoelen en de uitvoering van de maatregelen uit het vorige Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP 2021-2025) geëvalueerd. Wat ging goed en wat kan beter? Daarin wordt ook het beheer van het oppervlaktewater, de stappen die zijn gezet in klimaatadaptatie en de samenwerking met het waterschap meegenomen. Dit is gedaan door de doelen uit het vorige GRP langs te gaan en te valideren tijdens interviews met de betrokken medewerkers.

Als laatste wordt een financieel overzicht van de afgelopen periode gepresenteerd.

3.1. Stedelijk afvalwater

In Tabel 2 staat een overzicht van de beleidsdoelen voor het stedelijk afvalwatersysteem (gemengde riolering, vuilwater riolering en drukriolering) uit het GRP 2021-2025 met de uitwerking in de tweede kolom. In de onderstaande paragrafen gaan we de subdoelen langs.

Op dit moment zijn er 486 panden in de gemeente nog niet aangesloten (subdoel 1.1). Dit zijn 10 panden meer dan in het vorige GRP. Dit komt doordat woningen gesplitst zijn of dat er op een erf nieuwe panden bijgebouwd zijn. De gemeente voorziet dat in de komende periode er een aantal ongerioleerde panden aangesloten wordt vanwege nieuwbouwprojecten die ervoor zorgen dat ongerioleerde panden binnen de aansluitplichtige zone van 40 meter komen te liggen. Verder wordt er niet actief ingezet om de ongerioleerde panden zo snel mogelijk aangesloten te krijgen. Een overzicht van ongerioleerde panden is gegeven in Bijlage II.

Om ongewenste lozingen zoveel mogelijk te voorkomen (subdoel 1.2) voert de gemeente rioolvreemd water onderzoeken uit om locaties in

beeld te brengen waar ongewenste lozingen plaatsvinden. Er is in de planperiode 1 incident geweest met een ongewenste lozing waarbij de omgevingsdienst ingeschakeld moest worden. Het incident heeft laten zien dat de incidentenorganisatie goed werkt en dit is nu verder geborgd in een incidentenplan Riolering. De verantwoordelijkheid voor het regulier controleren van ongewenste lozingen ligt bij de omgevingsdienst. Op dit moment wordt er vooral correctief gehandeld op basis van meldingen. Het blijft een aandachtspunt om ongewenste lozingen in beeld te krijgen en daarop te handelen, maar het preventief hierop handelen heeft op dit moment geen prioriteit bij de gemeente.

De objecten in goede staat krijgen en houden (subdoel 1.3) is een zeer belangrijk subdoel voor stedelijk afvalwater. De gemeente heeft in de planperiode beter inzicht in de staat van de objecten gekregen, maar niet de capaciteit om direct ieder object dat aan het einde van de levensduur is te vervangen. Dit wordt opgelost door kwetsbare locaties met verouderde riolering vaker te inspecteren en de meest urgente locaties, waarbij de riolering een ingrijpmaatstaf heeft, zo snel mogelijk te vervangen. Op die manier blijft de riolering goed functioneren.

Op het moment dat er storingen plaatsvinden heeft de gemeente twee monitoringssystemen: de meldingen van de gemalen en FIXI meldingen van bewoners. Als het gaat over de FIXI meldingen is de gemiddelde afhandeling versneld van 8 dagen in 2021 naar 5 dagen in 2024. Dit is binnen de gestelde termijn van 5 dagen. Het aantal meldingen neemt wel iets toe en er wordt een toename van het aantal reparaties waargenomen. Dit is een direct gevolg van de achterstanden in de vervangingsprojecten en brengt een toename van de kosten reparatiewerkzaamheden door de buitendienst met zich mee. Het aandachtspunt onder dit subdoel blijft daarom om de achterstallige vervangingsprojecten verder weg te werken in de komende planperiode

zodat het aantal reparaties en meldingen zal dalen.

Als laatste heeft de gemeente grote stappen gemaakt als het gaat over het verkrijgen van inzicht in het afvalwatersysteem onder de subdoelen 1.4, t/m 1.7. Het verkrijgen van inzicht was erg belangrijk omdat er na de fusie veel gefragmenteerde informatie was. Dit is nu gezamenlijk ondergebracht in een beheersysteem en wordt regelmatig geüpdatet. Ook wordt er binnen de Integrale Samenwerking Afvalwaterketen (ISA) veel informatie gedeeld over lopende en afgeronde onderzoeken. Bij de subdoelen 1.4 t/m 1.7 zijn er ook een aantal aandachtspunten te noemen. Allereerst blijft het verkrijgen van inzicht een aandachtspunt, omdat er nog veel werk ligt wat betreft het inmeten van kunstwerken, het verwerken van nieuwe data en het centraal ontsluiten en vindbaar maken van de beschikbare data. Ten tweede blijven acties die uit onderzoeken komen op de plank liggen vanwege capaciteitsgebrek. Als het gaat over de subdoelen 1.4 t/m 1.7 is het belangrijk dat in de komende planperiode de onderzoeksresultaten sneller vertaald worden naar de projectenplanning.

Tabel 2 Beleidsdoelen uit het GRP 2021-2025 voor stedelijk afvalwater

 1. Stedelijk afvalwater		
Hoofddoel: Zorg voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater		
Nr.	Subdoel	Uitwerking periode 2021-2025
1.1	Alle percelen zijn aangesloten	Op dit moment zijn er 486 niet gerioleerde panden in de Hoeksche Waard.
1.2	Geen ongewenste lozingen	In de planperiode is hier één incident mee geweest. Verder zijn er voor de vijf zuiveringskringen rioolvreemd water onderzoeken uitgevoerd, om zoveel mogelijk inzicht te krijgen in ongewenste lozingen. De omgevingsdienst voert controles uit op indirecte lozingen.
1.3	De objecten zijn in goede staat	Van de 558 km aan leidingen is 71% geïnspecteerd. Hiervan heeft 15% een ingrijpmaatstaf voor stabiliteit en worden zo snel mogelijk vervangen of gerelined.
1.4	Voldoende (afvoer)capaciteit bij droog weer	Er is in de afgelopen periode veel aandacht geweest voor het vervangen en aanpassen van de gemalen. Vanuit de Integrale Samenwerking Afvalwaterketen (ISA) zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd om de gemalen te optimaliseren, tegelijkertijd loopt er nu een vervangingsproject voor de gemalen. Het monitoren op H2S-gas is niet uitgevoerd.
1.5	De vervuiling van het oppervlaktewater is beperkt	Vanuit de Systeeminzicht Stedelijk Water (SSW) onderzoeken zijn verschillende vervolgonderzoeken uitgevoerd om inzicht te krijgen in de emissies op het oppervlaktewater. De acties die uit de onderzoeken zijn gekomen zijn deels uitgevoerd en worden deels meegenomen in het geplande vervangingswerk.
1.6	Inzicht in toestand en functioneren van de riolering	In de afgelopen periode zijn de SSW onderzoeken uitgevoerd voor alle zuiveringskringen. Hiermee wordt het hydraulisch functioneren van het stelsel onderzocht. Van hieruit zijn vervolgonderzoeken en vervolgwerk gekomen. Zoals extra maatregelen in de Oranjewijk in Strijen.
1.7	Het afvalwateraanbod en de capaciteit van de zuivering zijn op elkaar afgestemd	Vanuit ISA zijn in de afgelopen periode onderzoeken gedaan naar de capaciteiten van gemeentelijke gemalen op eindgemeal Mijlpolder. Deze gemalen worden nu op elkaar afgestemd. In Oud-Beijerland is een optimalisatiestudie uitgevoerd waarbij verschillende gemeentelijke gemalen beter zijn afgesteld en de consequenties in beeld zijn gebracht voor kwantiteit en emissies.

3.2. Hemelwater

Onder het thema Hemelwater heeft de gemeente de zorgplicht om hemelwater in te zamelen en te verwerken wat een particulier niet redelijkerwijs zelf kan verwerken. De uitwerking daarvan is weergegeven in Tabel 3

In de planperiode zijn er Systeemanalyses Stedelijk Water (SSW) uitgevoerd om inzicht te krijgen of er voldoende capaciteit in het stelsel is om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen (subdoel 2.1) en of overstorten niet tot inundatie leiden (subdoel 2.4). Daarbij zijn extreme buien doorgerekend waardoor wateroverlastknelpunten in beeld kwamen. Bekende wateroverlast locaties zijn op die manier aangepakt in projecten. Een nog lopend project dat met deze kennis wordt uitgevoerd is de Oranjewijk in Strijen.

Vanuit de SSW's zijn nog meer knelpunten geïdentificeerd die in de komende planperiode op de planning staan. Verder zal er in de komende planperiode onder dit subdoel nog meer informatie komen vanuit de stresstesten voor klimaatadaptatie.

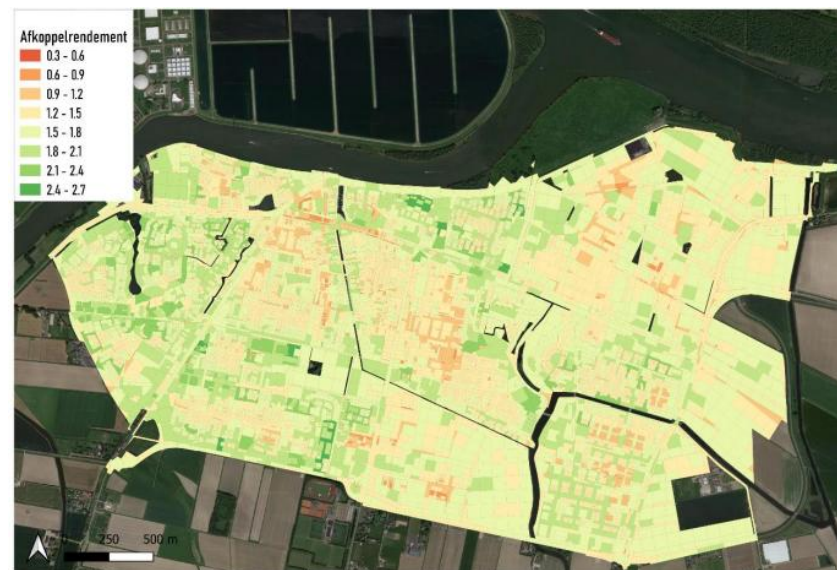
Het schoonhouden van regenwater (subdoel 2.2) heeft in de afgelopen periode gestalte gekregen door het onderzoeken van foutaansluitingen. Deze onderzoeken worden vaak geïnitieerd vanuit ISA. Op dit moment staan er nog twee onderzoeken voor 's-Gravendeel en Klaaswaal op de planning.

Dit subdoel blijft een aandachtspunt, omdat uit onderzoek blijkt dat 10% van de hemelwaterstelsels fout aangesloten worden.

Het maximaal aansluiten (subdoel 2.3) van hemelwaterstelsels gebeurt in ieder geval bij nieuwbouwprojecten. Hier is het een standaard eis. Bij vervangingsprojecten wordt het afkoppelen van de gemengde riolering

naar een hemelwaterstelsel altijd als optie meegenomen. Niet iedere locatie is geschikt, maar dit heeft er wel voor gezorgd dat er vanaf 2020 een oppervlak van 49.235 m² is afgekoppeld. Om geschikte locaties voor afkoppelen sneller in beeld te krijgen heeft de gemeente in 2023 een afkoppelrendementskaart opgesteld. In de praktijk koppelen we de wegen en de voorkant van de panden af bij vervangingsprojecten

De aanleg van hemelwaterstelsels en de afkoppelmaatregelen hebben effect op de ontvangende watergangen. Er komt meer water op de watergangen en daarmee wordt het stelsel van watergangen en duikers minder robuust. Het watersysteem en de bijbehorende duikers zijn oorspronkelijk niet ontworpen voor deze extra hoeveelheid hemelwater.

Figuur 2 Impressie van de afkoppelrendementskaart voor het subgebied Oud-Beijerland. (bron: memo afkoppelrendementskaart, 23-04-2024)

Met name de diameter van de duikers kan hierbij een beperkende factor vormen. De duikers tussen de gemeentelijke watergangen vormen een belangrijk onderdeel van dat watersysteem. Op dit moment is er een algemeen beeld van het areaal van de duikers en nog beperkt inzicht in de onderhoudstoestand en de technische specificaties van duikers.

In de komende planperiode blijft de gemeente op deze manier doorgaan om het huidige afvalwatersysteem te ontlasten en klaar te zijn voor het toekomstig klimaat.

Als laatste zijn subdoelen 2.5 t/m 2.7 goed toegepast. Wat betreft het motiveren van bewoners en bedrijven om meer regenwater op te vangen

worden er vanuit de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie acties opgezet. Daarbij wordt er van de subsidie voor klimaatbestendige maatregelen in de laatste twee jaar goed gebruikt gemaakt. Deze laatste subdoelen blijft de gemeente invullen zoals in de vorige planperiode. Er zijn geen verdere aandachtspunten om het anders te gaan doen in de komende planperiode.

Tabel 3 Beleidsdoelen uit het GRP 2021-2025 voor hemelwater

	2. Hemelwater	
	Hoofddoel: Zorg voor inzameling en verwerking van hemelwater (dat een particulier niet redelijkerwijs zelf kan verwerken)	
	Subdoel	Uitwerking periode 2021-2025
2.1	Voldoende capaciteit om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen	Vanuit de SSW onderzoeken en de praktijk zijn er diverse wateroverlast knelpunten aangepakt. 't Schenkeltje in 's-Gravendeel en de Oranjewijk in Strijen zijn de meest sprekende voorbeelden.
2.2	Regenwater schoonhouden	Vanuit ISA zijn onderzoeken gepland om foutaansluitingen op te sporen en te verhelpen. Dit staat nu op de planning voor 's-Gravendeel (Koningshof 2, Schuilingen) en Klaaswaal (De Bongerd, Korstanjestraat)
2.3	Maximaal gescheiden aansluiten van hemelwater	Bij nieuwbouwprojecten wordt gescheiden riolering als standaard geëist. In de planperiode is er in totaal 49.235 m2 extra oppervlak afgekoppeld bij de vervangingsprojecten. Standaard wordt er bij vervangingsprojecten gekeken naar de mogelijkheid voor afkoppelen. Om dit proces te vergemakkelijken is in 2023 de afkoppelrendementskaart opgesteld.
2.4	Overstortingen en lozingen vanuit het hemelwaterstelsel mogen niet leiden tot inundatie	Hemelwaterstelsels worden bij ontwerp altijd getoetst op een bui09 (geen water op straat) en een bui10 (geen schade). Daarnaast zijn bestaande knelpunten met hemelwaterstelsels (zoals de Oranjewijk in Strijen) verholpen.
2.5	Toepassen van duurzame materialen voor verharde oppervlakken die hemelwater afvoeren	Dit is een standaard uitgangspunt bij het ontwerpen van hemelwaterstelsels, zodat er geen zware vervuilingen in het stelsel komen door uitloging van materialen.
2.6	De instroming in riolen via de kolken dient ongehinderd plaats te vinden	De kolken worden 2 keer per jaar gereinigd, zodat dit doel behaald wordt.
2.7	Bewoners en bedrijven motiveren om meer regenwater op te vangen op eigen terrein	In de planperiode is er subsidie beschikbaar gesteld voor bewoners en bedrijven voor groene daken, het aanschaffen van een regenton of het planten van een boom.

3.3. Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie was in het vorige GRP als aandachtspunt benoemd, maar niet als apart thema meegenomen. De visie, het beleid, de doelen en de activiteiten voor klimaatadaptatie zijn in 2021 opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Omdat klimaatadaptatie voor de gemeente een urgent thema is, is het nu opgenomen in dit WRP. De doelen zijn overgenomen uit het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie en geëvalueerd voor het WRP in Tabel 4.

In 2020 heeft gemeente Hoeksche Waard zich aangesloten bij het convenant Klimaatadaptief Bouwen. In deze afspraken staat dat de gemeente bij nieuwbouw toeziet op klimaatbestendigheid. Het convenant bevat allerlei prestatie-eisen om wateroverlast, droogte, hitte, bodemdaling en biodiversiteitsverlies en de gevolgen van overstromingen te beperken. De gemeente neemt dit mee bij nieuwbouwprojecten (subdoel 3.1), maar handhaaft hier niet op. In de anterieure overeenkomst is nu een regel opgenomen die de ontwikkelaar bewust maakt van het convenant, maar het nog niet juridisch afdwingbaar maakt. Uit een evaluatie van nieuwbouwprojecten uit 2024 blijkt dat de uitvoering nog erg afhankelijk is van de visie van de ontwikkelaar. Dat komt doordat de gemeente het momenteel niet juridisch afgedwongen heeft. Het is een aandachtspunt om actief te sturen op de eisen uit het convenant klimaatbestendig bouwen in de ontwerpen van ruimtelijke ontwikkelingen.

Dat is een brug naar subdoel 3.2: monitoring, toetsing en handhaving van de visie strategie en agenda. Wat goed gemonitord wordt zijn de afkoppelprojecten, omdat deze samenvallen met de vervangingsplanning en de projecten. Ook het gebruik van de subsidies voor bewoners en bedrijven is inzichtelijk en de evaluatie van nieuwbouwprojecten uit 2024

heeft een goed beeld gegeven van de inpassing van het convenant Klimaatadaptief Bouwen. De regisseur Klimaatadaptatie stelt ieder jaar een actieplan op, op basis van de Uitvoeringsagenda 2021, om scherp te houden in de acties en eventuele budgetaanvragen. Dit actieplan wordt in de DPRA (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) Regio Hoeksche Waard met provincie en waterschap besproken en eventueel aangepast.

Naast de hierboven genoemde acties worden er nog weinig concrete maatregelen gemonitord of getoetst. Dat komt doordat er in de afgelopen periode veel inzet is gedaan op pionieren, pilots en het opbouwen van samenwerkingsnetwerken. Deze activiteiten lenen zich er niet voor om te monitoren of te toetsen.

Er zijn in de afgelopen planperiode meerdere communicatie acties uitgevoerd om bewoners en bedrijven beter te informeren over de gevolgen van klimaatverandering en wat zij daaraan kunnen doen (subdoel 3.3). Denk bijvoorbeeld aan het NK tegelwippen, de tegeltaxi, buurtacties en actieve deelname aan evenementen als het Hoeksche Groen Festival.

Concreet heeft de gemeente tot en met 2025 een subsidie beschikbaar gesteld van €200.000 per jaar om bewoners en bedrijven te stimuleren om het eigen terrein klimaatbestendig in te richten door middel van vergroenen en maken van voorzieningen om water op te vangen. In de laatste twee jaar wordt de subsidie volledig gebruikt en wil de gemeente de subsidie voor de komende planperiode behouden.

Sponsoring en het gebruik van groen (subdoel 3.4) zijn gestimuleerd door de subsidie, maar ook de projecten die via impuls gelden gestart zijn en de afkoppelprojecten hebben hieraan bijgedragen. Over dit subdoel

kan geconcludeerd worden dat de gemeente goed op koers is om de sponswerking te vergroten.

Via de impulsregeling en het afkoppelen bij vervangingsprojecten is klimaatadaptatie terug te vinden in de gemeentelijke projecten (subdoel 3.5). Op programmaniveau werken we in 2024 en 2025 aan integratie van klimaatadaptatie in bijvoorbeeld de Toekomstvisie, Omgevingsplan en het programma voor het landelijke gebied (voorheen NLPG) en de woonbalans. Het breed verankeren van klimaatadaptatie in alle projecten en programma's blijft overigens een aandachtspunt, want klimaatadaptatieve maatregelen zijn nog niet vanzelfsprekend.

In het kader van veilige netwerken van nutsbedrijven (subdoel 3.6) is in 2024 samen met WSHD de pilot 'Meerlaagse Veiligheid – laag 2' opgestart. De oplevering van de pilot is half 2025 voorzien. Aan de hand van de ruimtelijke indeling kan de gemeente zien waar knelpunten liggen en hoe die opgelost worden. De bestaande gegevens van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid worden hierbij betrokken. De informatie wordt vervolgens onderdeel van de klimaatrisicodialogen die uitgevoerd worden aan de hand van de klimaatstresstest 2025.

Wat betreft duidelijke calamiteiten en incidentenplannen (subdoel 3.7) zijn er in de afgelopen planperiode twee concrete resultaten geboekt: het incidentenplan riolering en het incidentbestrijdingsplan Hoogwater en Overstromingen. Een aandachtspunt is om jaarlijks te oefenen met deze plannen, zodat de organisatie voorbereid blijft als een incident zich voordoet en er tijdig opgeschaald kan worden.

Tabel 4 Beleidsdoelen voor klimaatadaptatie tijdens de periode 2021-2025

	3. Klimaatadaptatie	
	Hoofddoel: Alle nieuwbouw wordt klimaatbestendig uitgevoerd en het bestaand gebied, het buitengebied en de essentiële infrastructuur zijn in 2050 klimaatbestendig	
	Subdoel	Uitwerking periode 2021-2025
3.1	Nieuwe ontwikkelingen volgens het convenant klimaatbestendig bouwen	Bij nieuwe ontwikkelingen wordt standaard het convenant gebruikt, er is ook een regel in de anterieure overeenkomst opgenomen.
3.2	Toetsen, monitoren en handhaven van de visie, strategie en agenda	In 2024 is er een evaluatie van oudere nieuwbouwprojecten op klimaatbestendigheid uitgevoerd. Daarnaast worden afkoppelprojecten standaard bijgehouden. Ieder jaar wordt er op basis van de visie en de uitvoeringsagenda een actueel actieplan opgesteld vanuit klimaatadaptatie samen met Waterschap en Provincie.
3.3	Communiceren met en inspireren van bewoners	In de periode vanaf 2021 zijn in de Hoeksche Waard meerdere communicatieacties uitgevoerd om inwoners te informeren en inspireren. In 2025 starten in de Hoeksche Waard 'tuinrangers' die we opleiden in samenwerking met IVN. De tuinrangers gaan tuinadviezen verzorgen voor een meer klimaatrobuuste en biodiversere tuin.
3.4	Meer sponswerking en groen op openbaar en particulier terrein in de dorpen en het buitengebied	Waar mogelijk koppelt klimaatadaptatie mee bij vervangingsprojecten. Tijdens de planperiode zijn voor een 8-tal locaties in de Hoeksche Waard impuls gelden toegekend, door het Rijk, om klimaatadaptatieve knelpunten aan te pakken. Voor 3 van deze projecten is het waterschap de uitvoerende partij en voor de andere 5 projecten is de gemeente verantwoordelijk. De projecten zijn allemaal voor 1-1-2028 uitgevoerd. Er is een subsidie van €200.000 per jaar beschikbaar gesteld voor het vergroenen en ontharden van privaat gebied.
3.5	Klimaatadaptatie borgen in gemeentelijke projecten en programma's	Zie bovenstaande voor de projecten. Inmiddels is klimaatadaptatie ook geborgd in de woonbalans en wordt het concreter meegenomen in dit WRP. Verdere borging vraagt nog om aandacht en actie.
3.6	Veilige netwerken van nutsbedrijven	In 2024 startte de gemeente samen met het waterschap de pilot 'Meerlaagse Veiligheid – laag 2' op. De oplevering van de pilot is half 2025 voorzien.
3.7	Duidelijke calamiteiten en incidentenplannen die te maken hebben met klimaatverandering	Het incidentenplan riolering is in 2024 opgeleverd en hier is ook mee geoefend. Verder is het Incidentbestrijdingsplan Hoogwater en Overstromingen aangesloten op het Crisisplan van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

3.4. Grondwater

Wat betreft grondwater zet de gemeente zich vooral in om problemen met grondwater te voorkomen. Alle subdoelen uit Tabel 5 hebben hiermee te maken.

De gemeente heeft een grondwatermeetnet in beheer bij een derde partij om inzicht te verkrijgen in de grondwaterpeilen in de Hoeksche Waard (subdoel 4.1). Op dit moment zijn er geen locaties bij de gemeente bekend met structurele grondwateroverlast (subdoel 4.2). In de periode tussen 2021 en 2024 zijn er 42 meldingen over grondwater ontvangen. De

meesten hiervan kwamen vanuit Klaaswaal en werden binnen 5 dagen behandeld (zie Bijlage IV).

Bij nieuwbouwprojecten wordt standaard een drooglegging van 1 meter opgelegd en daarmee wordt in de praktijk veel ondervangen. Bij de vervangingsprojecten wordt niet standaard gebruikt gemaakt van drains, tenzij de situatie daarom vraagt (subdoelen 4.3 en 4.4).

De bovenstaande invulling blijkt in de praktijk te werken om grondwaterproblemen te voorkomen en de zorgplicht vanuit de gemeente te vervullen.

Tabel 5 Beleidsdoelen uit het GRP 2021-2025 voor grondwater.

	4. Grondwater	
	Hoofddoel: Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.	
	Subdoel	Uitwerking periode 2021-2025
4.1	Inzicht in het grondwaterpeil verkrijgen	De gemeente heeft een grondwatermeetnet waarmee de grondwaterstanden continu gemonitord worden.
4.2	In samenwerking met burgers wordt bij structurele grondwateroverlast gezocht naar doelmatige oplossingen	Er is bij aanleg van een HWA rekening gehouden met het maken van uitleggers om kruipruimtes droger te krijgen. Dit is een voorbeeld van maatwerk dat soms toegepast wordt om grondwateroverlast het hoofd te bieden
4.3	Bij nieuwbouw wordt het overtollig grondwater adequaat afgevoerd	Bij nieuwbouw wordt standaard een drooglegging van 1 meter aangehouden.
4.4	Aanleg drainage	In de afgelopen periode is alleen bij project Merwedestraat MSD gebruik gemaakt van bouwdrains ten behoeve van een droge sleuf. Verder is dit niet toegepast en zeker niet standaard.

3.5. Samenwerking met het waterschap

De samenwerking met het waterschap is in 2009 begonnen vanuit het project Integrale Sturing afvalwaterketen en waterketen (ISA) Hoeksche Waard. Het doel was destijds om in de afvalwaterketen te gaan meten, monitoren en sturen. De samenwerking bevalt tot op de dag van vandaag dusdanig goed dat in 2025 de overeenkomst vernieuwd is. Daarbij is ook de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater uit 2024 opgenomen, met strengere eisen voor het effluent van RWZI's en overstorten. De nieuwe ISA overeenkomst tussen gemeente en waterschap legt ook beter de bestuurlijke en financiële kaders vast. Dit is belangrijk omdat de gemeente veel onderzoek aan het afvalwatersysteem doet vanuit deze samenwerking. Denk aan afvoermetingen van gemalen, onderzoeken over wateroverlast, bergbezinkbassins en overstorten.

In de afgelopen planperiode zijn er veel onderzoeken gedaan en zijn bij het opstellen van de SSW's de modellen geactualiseerd en gemoderniseerd. De vervolgonderzoeken die uit de SSW's zijn gekomen zijn echter traag op gang gekomen. Ook de opvolging met projecten in de openbare ruimte verloopt langzamer dan gehoopt. Dit komt voornamelijk door capaciteitsgebrek bij zowel binnen- als buitendienst van de gemeente. Dit wordt vooral ervaren bij optimalisaties aan het stedelijk afvalwatersysteem.

Andere concrete uitdagingen binnen de samenwerking voor de planperiode zijn:

- Het delen van concrete planningen en kosten rondom persleidingen vanuit het waterschap. Deze projecten brengen hoge kosten en inzet van personeel met zich mee, maar worden nu regelmatig een jaar van tevoren aangekondigd. De gemeente heeft de benodigde bedragen

en de capaciteit in dat geval niet in de planning staan. Het resulteert dan in het doorschuiven van regulier vervangingswerk.

- Systeeminzicht met betrekking tot de (eind)gemalen. Het is nu niet altijd duidelijk wat er in werkelijkheid aan capaciteit op de gemalen zit. In de afgelopen planperiode zijn bij gemaal Mijlpolder metingen uitgevoerd om dit te achterhalen. Er zijn nog meer locaties waar dit in de komende planperiode nodig is.
- Afstemming tijdens nieuwbouwprojecten. Het komt nu nog vaak voor dat de gemeente en (de beheerafdeling van) het waterschap tegenover elkaar staan bij nieuwbouwprojecten. De wens is om gezamenlijk op te trekken en voordat nieuwbouwprojecten doorgang vinden de doelen op elkaar af te stemmen. Dat voorkomt dat waterschap en gemeente tegen elkaar worden uitgespeeld door de ontwikkelaar. Hierbij is ook een belangrijke rol weggelegd voor de

toezichthouders. De afstemming bij nieuwbouw in relatie tot de consequenties voor de riolering en de zuiveringen verloopt wel goed. De gemeente en het waterschap weten hiervoor elkaar in vroeg stadium te vinden.

- Doelen vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het lijkt er momenteel op dat de doelen vanuit de KRW niet gehaald gaan worden in 2027. De verwachting is dat er vanaf dat moment weer meer focus gaat komen op het meten en monitoren van de overstorten wat extra kosten met zich mee gaat brengen.

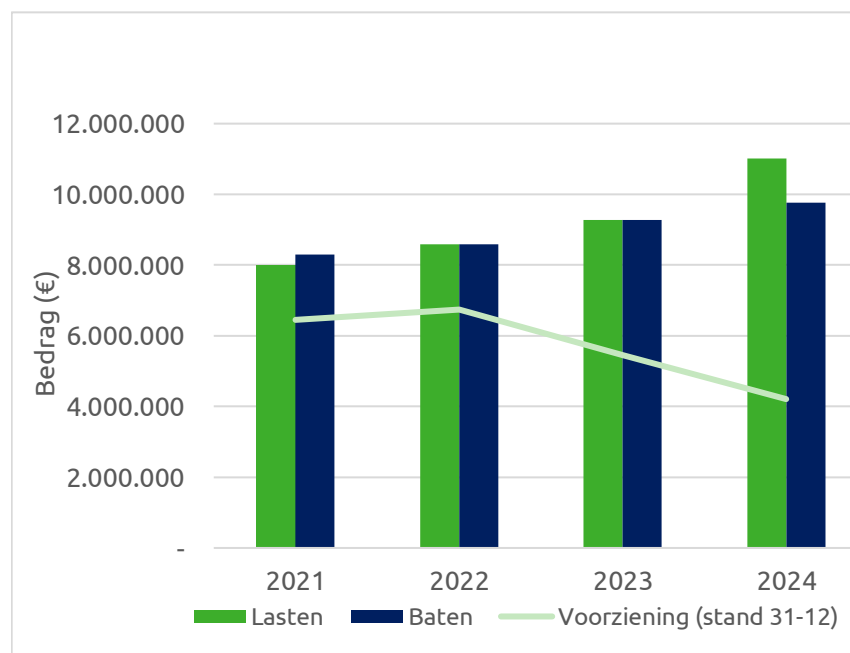
3.6. Financiën

In Tabel 6 en **Figuur 3** is een overzicht van de baten, lasten en de voorziening in de periode 2021 tot en met 2024 weergegeven.

In de afgelopen periode zijn de kosten voor de inwoners van de Hoeksche Waard gestegen. In 2024 was de rioolheffing €170,15 voor een eenpersoonshuishouden en €226,86 voor meerpersoonshuishoudens. Dat is een stijging van 18% ten opzichte van 2021. Als we de rioolheffing van 2024 vergelijken met de rest van Nederland is de hoogte in gemeente Hoeksche Waard iets onder het gemiddelde. In de regio heeft Zwijndrecht (€322 voor meerpersoonshuishoudens) de hoogste rioolheffing en Nissewaard (€178 voor meerpersoonshuishoudens) het laagste.¹

Wat verder opvalt is dat de lasten in ieder jaar gestegen zijn. De opvallende uitschieters zijn de kapitaallasten en de BTW over de investeringen. Dit heeft te maken met de inhaalslag die de gemeente aan

het maken is voor vervangingsprojecten en het feit dat momenteel de kosten voor de bouw (GWW-index) toenemen.

Figuur 3 Verloop van lasten, baten en de stand van de voorziening over de periode 2021-2024

¹ Bron: Coelo Atlas, tarief rioolheffing meerspersionshuishoudens: [Atlas Gemeenten 2024 – COELO](#), geraadpleegd op 26-11-2024

Verder is er een terugloop van de voorziening te zien. In januari 2021 heeft de raad ingestemd met een eenmalige teruggave van de rioolheffing vanuit de voorziening. Hierdoor is de voorziening teruggebracht van € 9.846.656 naar € 6.455.186. Door de investeringspiek die volgde is de voorziening eind 2024 op € 4.209.384 uitgekomen.

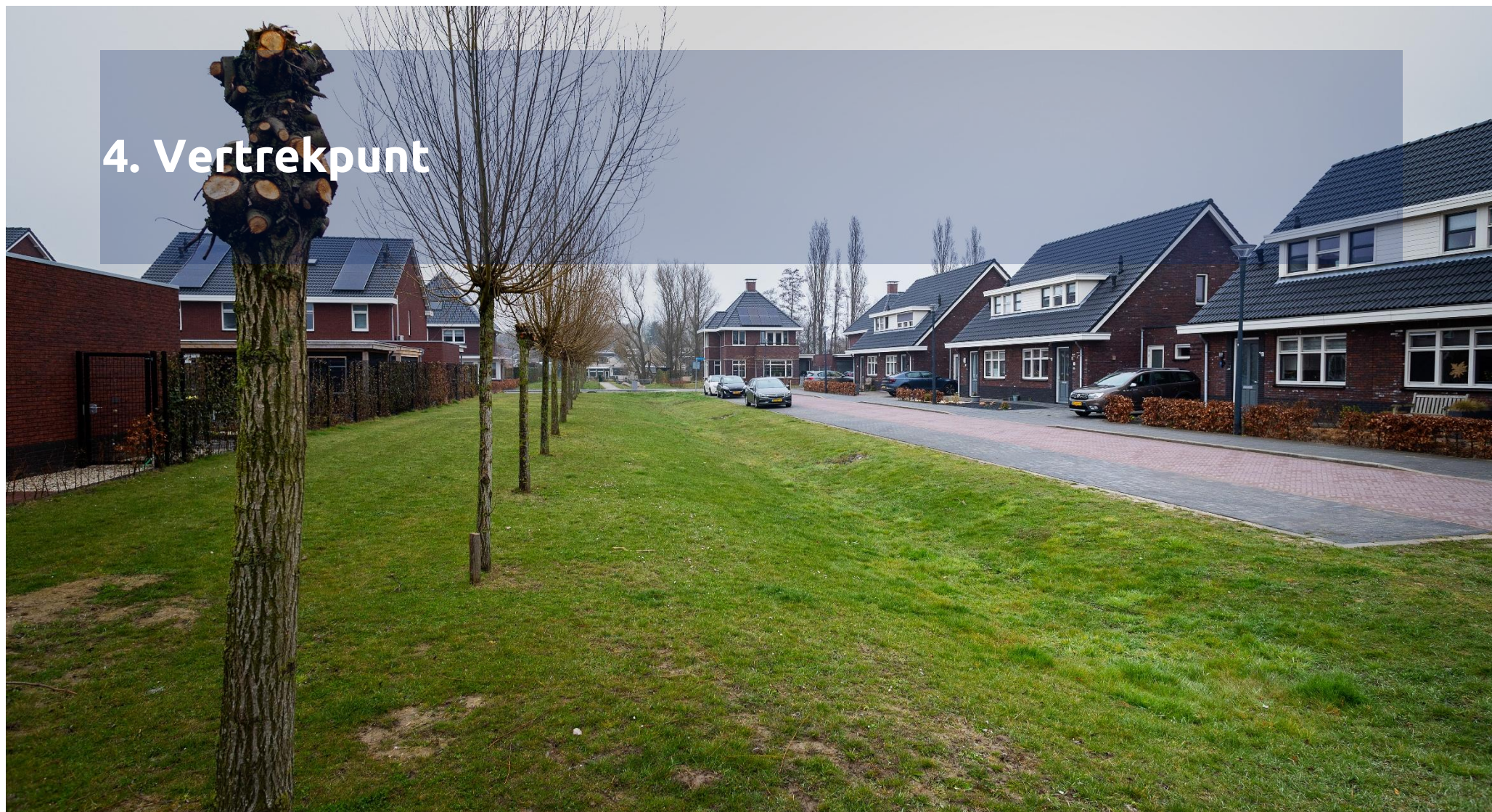
Door de combinatie van een grote vervangingsopgave, hogere bouwkosten en een kleinere voorziening bestond de vrees dat de gemeente op korte termijn minder vervangingsprojecten zou kunnen uitvoeren. Op basis van een tussentijds onderzoek naar de rioolheffing is besloten om de tarieven in 2025 met 10% te laten stijgen.²

Tabel 6 Overzicht van baten, lasten en de voorziening in de periode 2021-2024.

Baten, lasten en voorziening	2021	2022	2023	2024	Verschil (2021-2024)
Exploitatiekosten	€ 4.060.606	€ 4.200.487	€ 3.399.569	€ 4.555.889	12%
Doorbelastingen	€ 1.719.144	€ 1.776.236	€ 1.904.906	€ 1.923.545	12%
Kapitaallasten	€ 1.155.549	€ 1.355.706	€ 1.501.887	€ 1.740.390	51%
BTW exploitatie	€ 591.630	€ 583.798	€ 730.886	€ 632.618	7%
BTW investeringen	€ 453.377	€ 666.179	€ 1.730.041	€ 2.161.478	377%
Inkomsten heffing	€ 8.302.144	€ 8.582.406	€ 9.267.288	€ -9.761.811	18%
Storting voorziening	€ 483.880	€ 286.446	€ -1.285.737	€ -1.246.511	
Voorziening (per 31-12)	€ 6.455.186	€ 6.741.632	€ 5.455.895	€ 4.209.384	

² Besluit Z/24/240344 'Geleidelijke verhoging rioolheffing vanaf 2025', datum besluit 4 juni 2024

4. Vertrekpunt

4.1. Gegevensbronnen

Om het vertrekpunt, de huidige situatie, in beeld te brengen is gebruik gemaakt van de onderstaande bronnen:

- GRP 2021-2025;
- Gegevens rioolbeheersysteem (Obsurv, peildatum september 2024);
- Projectplanning zoals gepubliceerd is op Hoeksche Waard op de Kaart (HWOK, oktober 2024)
- Interviews met betrokken ambtenaren van gemeente Hoeksche Waard;
- Interviews met betrokken ambtenaren van Waterschap Hollandse Delta.

Eerst is er een situatieschets weergegeven van de samenhang tussen de vijf afvalwaterketengebieden. Daarna zijn de kengetallen van het areaal gepresenteerd gevolgd door de huidige beheerstrategie. Vanaf 4.5 is een overzicht van de leeftijd en technische staat van de rioleringsobjecten en kunstwerken gepresenteerd, dit is gedaan voor vrijvervalriolering en druk- en persleidingen. In de laatste twee paragrafen wordt stilgestaan bij grondwater, oppervlaktewater en de uitwerking van de stresstesten van klimaatadaptatie uit 2021.

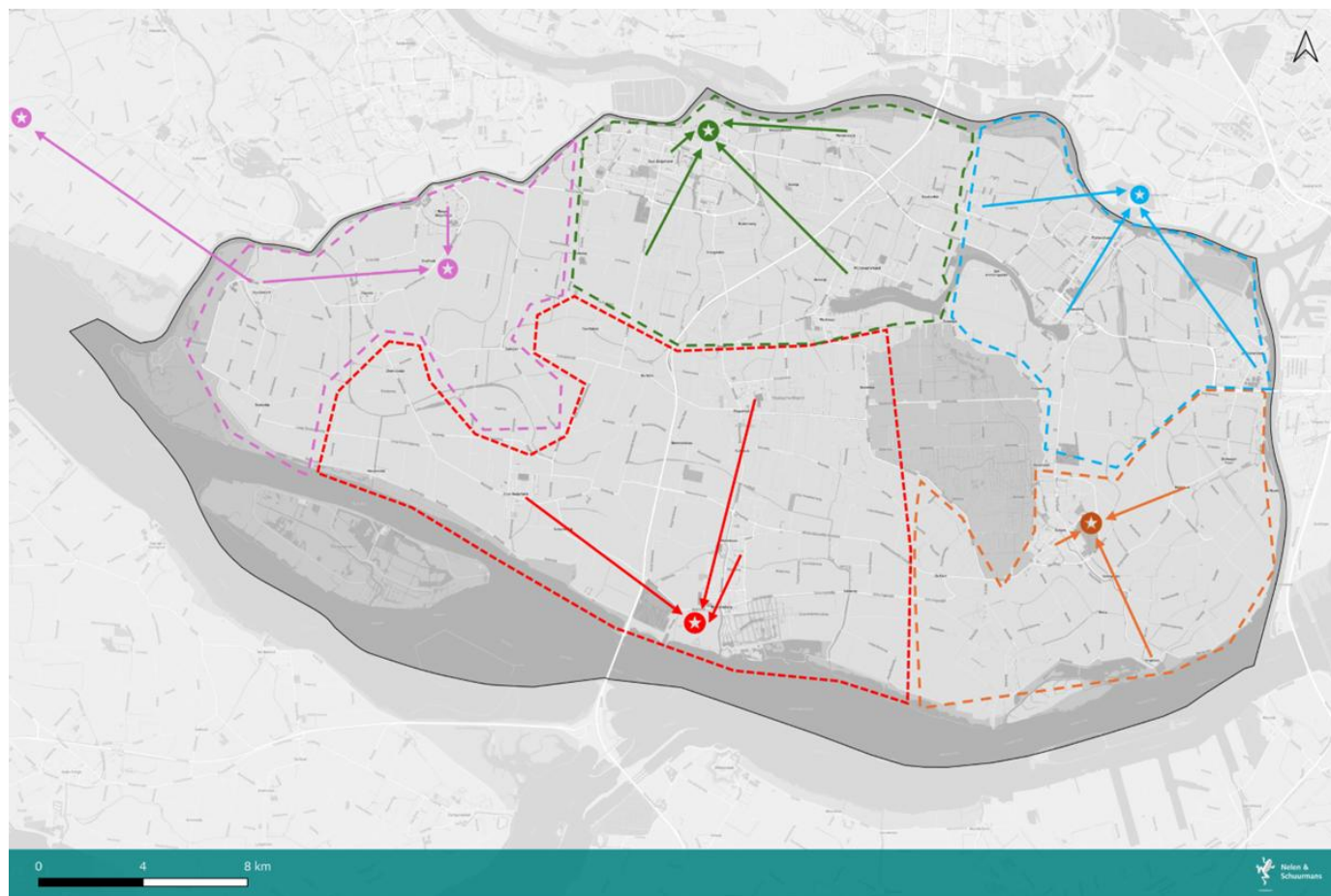
4.2. Situatieschets

De Hoeksche Waard is een grote polder met verschillende bemalingsgebieden die via eindgemalen overpompen naar de Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI). Figuur 4 toont een schematische schets van het afvalwatersysteem van Hoeksche Waard. Er zijn 5 RWZI's die het afvalwater van de Hoeksche Waard verwerken:

- **RWZI Piershil** verwerkt het afvalwater van de kernen Piershil, Nieuw-Beijerland en Goudswaard. De kern Goudswaard voert ook een deel van haar afvalwater af naar RWZI Hellevoetsluis;

- **RWZI De Bosschen** (Oud-Beijerland) verwerkt het afvalwater van de kernen Oud-Beijerland, Heinenoord, Westmaas, Mijnsheerenland en Zinkweg;
- **RWZI Zwijndrecht** verwerkt het afvalwater van de kernen Maasdam, Puttershoek, Blaaksedijk en 's-Gravendeel;
- **RWZI Strijen** verwerkt het afvalwater van de kernen Strijen, Strijensas en Mookhoek;
- **RWZI Numansdorp** verwerkt het afvalwater van de kernen Numansdorp, Klaaswaal, Zuid-Beijerland en Nieuwendijk.

De bovenstaande verdeling gebruiken we in de rest van dit WRP. De Systeemoverzichten Stedelijk Water (SSW, voormalig Basisrioleringsplan) zijn op deze manier opgesteld en de watergebiedsplannen van WSHD hanteren deze grenzen. De exacte ligging van leidingen, kunstwerken en bemalingsgebieden zijn weergegeven in Bijlage VIII..

Figuur 4 Schematische weergave van de afvoer naar RWZI's en de verdeling in deelgebieden in de gemeente Hoeksche Waard. De RWZI's zijn weergegeven met een stericoontje.

4.3. Areal

Tabel 7 toont een overzicht van het areaal in 2024. De gemeente bedient 90.256 inwoners verdeeld over 39.361 huisaansluitingen. In totaal is er 559 km aan vrijvervalriolering in beheer bij de gemeente. De helft hiervan is gemengd.

4.4. Beheerstrategie

In Tabel 8 staat een overzicht van de reinigings- en inspectiefrequentie per object. De gemeente inspecteert en reinigt ieder jaar 10 km vrijvervalleiding. De planning wordt bepaald op basis van de leeftijd van het riool, de leeftijd van de laatste inspectie en de eerdere inspectieresultaten.

De rioolgemalen reinigt de gemeente gemiddeld 2 keer per jaar en inspecties worden 1 keer per jaar uitgevoerd. Met behulp van de inspectieresultaten bepaalt de gemeente jaarlijks het reparatie- en vervangingsprogramma. De drukgemalen worden jaarlijks gecontroleerd.

Alle hoofdrioolgemalen zijn aangesloten op een telemetriesysteem. De beheerpost van de buitendienst ontvangt storingen automatisch, zodat zij snel actie kunnen ondernemen. Ongeveer 95% van de drukrioleringsgemalen is aangesloten op een telemetriesysteem. Op dit moment breiden we dit systeem uit en passen het aan waar nodig. Vanaf 2026 zal 100% van de drukrioleringsgemalen op het systeem zijn aangesloten.

Tabel 7 Areal van de gemeente Hoeksche Waard in 2024.

	Eenheid	Aantal
Inwoners		90.768
Huisaansluitingen	st.	39.361
<i>Vrijvervalriolering</i>		
Gemengd riool	km	281
Vuilwateriool	km	118
Hemelwateriool	km	160
Totaal	km	559
<i>Gemalen en drukriolering</i>		
Gemalen	st.	142
Minigemalen	st.	1411
Persleidingen	km	15
Drukleidingen	km	185
<i>Lozingswerken</i>		
Overstortput	st.	226
Randvoorzieningen	st.	23
<i>Voorzieningen voor ontwatering stedelijk gebied</i>		
Drainage	km	51,4
Kolken	st.	39.226
<i>Oppervlaktewater</i>		
Watergangen	km	32,7
Bermen	km	58,5
Duikers	km	15,5

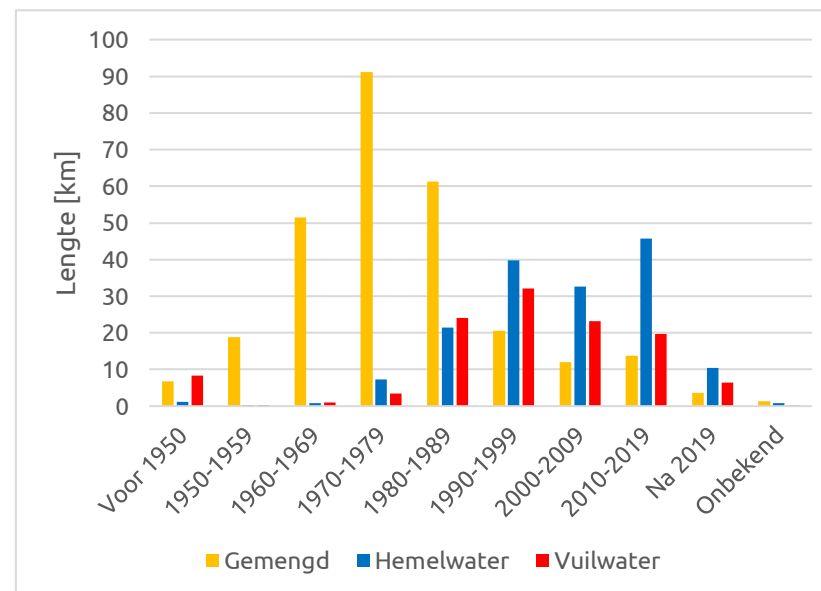
Tabel 8 Reinigings- en inspectiefrequenties per object

Object	Reiniging	Inspectie
Vrijverval riolering	46 km per jaar, frequentie afhankelijk van leeftijd en ligging	10 km per jaar, frequentie afhankelijk van leeftijd en ligging en altijd in combinatie met reiniging.
Rioolgemalen	2 x per jaar	1x per jaar
Drukriolering	-	-
Randvoorzieningen	1x per jaar	1x per jaar
Kolken	2x per jaar	-
Duikers	Duikers die binnen de baggerscope liggen 1 x per 8 jaar	Enkel bij een calamiteit

4.5. Leeftijd en technische staat riolering

4.5.1. Vrijvervalriolering

Figuur 5 laat zien wanneer verschillende types vrijvervalriolering zijn aangelegd in de gemeente Hoeksche Waard. De oudste, nog bestaande, leidingen zijn aangelegd vóór 1950. Tot 1980 zijn er voornamelijk gemengde stelsels aangelegd. In de periode daarna zijn hemelwater- en vuilwaterriolen vaker gescheiden aangelegd. De gemengde riolen die nadien zijn aangelegd betreft vervanging van slechte riolen in plaats van uitbreiding van het bestaand areaal. Tegenwoordig worden nieuwe stelsels altijd gescheiden aangelegd. In de periode 2000-2009 zijn meerdere bergbezinkbassins gerealiseerd. Dit is een direct gevolg van de

Figuur 5 Jaar van aanleg van vrijvervalriolering

basisinspanning om overstorten te verminderen. Sinds 2019 is er relatief weinig nieuwe riolering aangelegd.

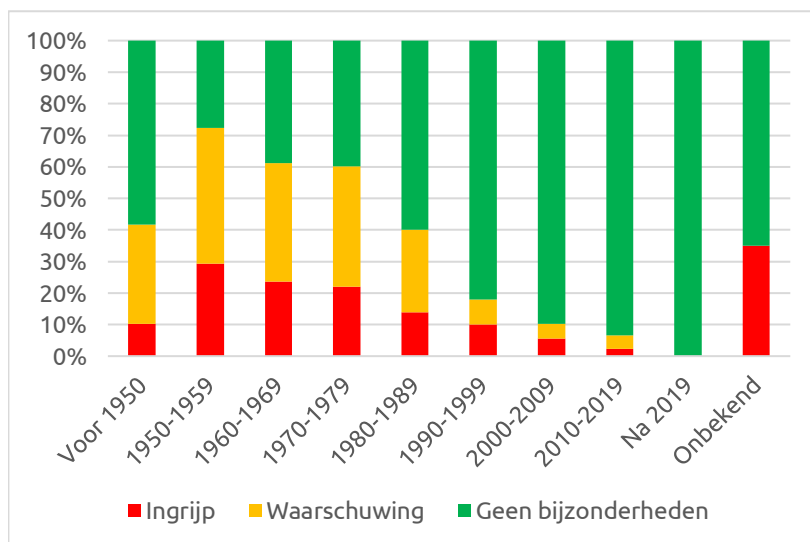
Ruim 80% van de vrijvervalriolering is geïnspecteerd door middel van video-opnames. De oudste inspecties dateren uit 1994. Figuur 7 toont de inspectiebeoordelingen van de riolering. Vrijwel alle leidingen die zijn aangelegd vóór 2000 zijn geïnspecteerd. Logischerwijs is er minder schade bij leidingen die recent zijn aangelegd. De onderstaande figuur toont aan dat er met name bij riolering ouder dan 45 jaar regelmatig schade aanwezig is. Ruimtelijke weergaven van de inspectieresultaten zijn opgenomen in Bijlage VIII.

Hemelwaterriolering wordt met dezelfde frequentie als vrijvervalriolering gereinigd en geïnspecteerd. De inspectiebeoordelingen van hemelwaterriolering zijn ook onderdeel van Figuur 7.

4.5.2. Druk- en persleidingen

In Figuur 7 is een overzicht van de leeftijden van de druk- en persleidingen weergegeven. Drukriolering is riolering dat onder druk het water transporteert. Deze vorm van riolering ligt vaak in het buitengebied, waar de huizen verder uit elkaar liggen. Bij huisaansluitingen is daar vaak een pomp (minigemaal) aanwezig.

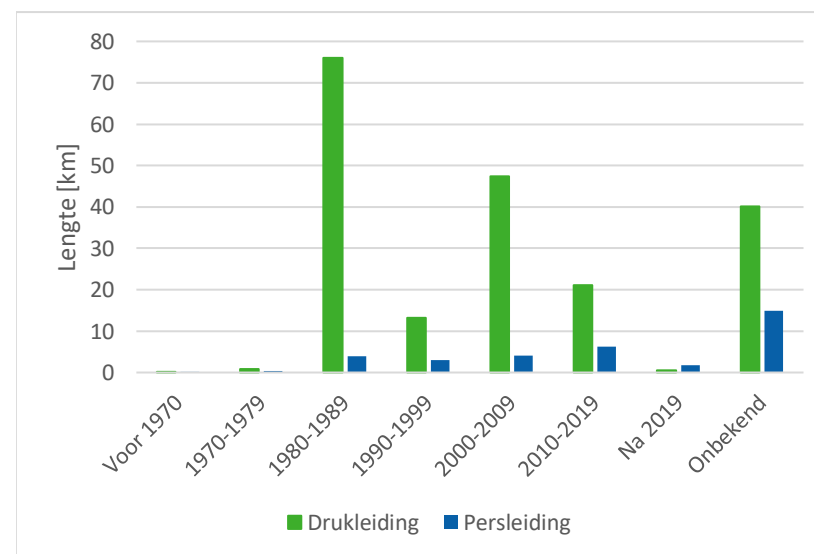

Figuur 7 Inspectiebeoordelingen voor stabiliteit van de riolering.

Persleidingen zijn grote leidingen die onder druk afvalwater naar hoofdgemalen of een RWZI transporteren. Het vervangen van de persleidingen wordt door het waterschap gecoördineerd. De gemeente betaalt hier vaak aan mee, maar het verschilt per project hoe groot deze bijdrage is. Het waterschap communiceert de vervangingsplanningen met de gemeente.

4.5.3. Grondwater en oppervlaktewater

Zowel voor grondwater als oppervlaktewater worden voornamelijk de meldingen in FIXI gebruikt om een beeld te krijgen van de huidige situatie.

Figuur 6 Overzicht van de leeftijd van druk- en persleidingen

Voor grondwater is in de afgelopen periode de meeste overlast ondervonden in Klaaswaal. De monitoring wordt gedaan middels een grondwatermeetnet dat in beheer is bij Blik Sensing (zie Bijlage III).

Wat betreft oppervlaktewater is vooral de waterkwaliteit belangrijk. Een overzicht van de meldingen in de afgelopen periode is weergegeven in Bijlage VI. De meeste meldingen over waterkwaliteit komen vanuit Puttershoek, Oud-Beijerland en Goudswaard. Voor het gemeentelijk oppervlaktewater is het baggeren belangrijk. De gemeente volgt bij de planning van het baggeren de systematiek van WSHD: een achtjarige cyclus in combinatie met een schouwkaart. In totaal heeft de gemeente beheer over 32,7 km oppervlaktewater.

4.5.4. Klimaatadaptatie

In 2021 is er een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie opgesteld voor de gemeente Hoeksche Waard. De knelpunten op de kaart worden momenteel nog steeds gebruikt bij het uitvoeren van de plannen. De knelpunten die destijds op de kaart zijn gezet zijn weergegeven in Figuur 8 en zijn afgeleid uit de stresstesten uit 2020, uitgevoerd door RHDHV. In 2025 voeren we een nieuwe stresstest uit die meer gericht is op de toepassing van de stresstest dan alleen een update van de kaarten.

Figuur 8 Knelpunten op de kaart vanuit het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie uit 2021 (bron: <https://www.gemeentehw.nl/direct-regelen/ondernemen/klimaatadaptatie/32234/>)

5. Visie, strategie en doelen

5.1. Visie

Een goed beheer van riolering en stedelijk water is cruciaal voor een gezonde en veilige leefomgeving. Als mensen in contact komen met afvalwater kunnen er ziektes uitbreken. Daarbij is afvalwater ook schadelijk voor planten en dieren als het zich via overstorten of uitlaten in het natuurlijk systeem verspreidt. Daarom is een effectieve inzameling, afvoer en zuivering van afvalwater zo belangrijk. Niet alleen afvalwater, maar ook de verwerking van hemelwater en een goed grondwaterbeheer zijn van groot belang om wateroverlast te voorkomen. Met het scheiden van vuil water en hemelwater worden de kosten bij de zuivering lager en kan het hemelwater hergebruikt worden op de plek waar het valt. Een duurzame keuze dus die we niet alleen als gemeente kunnen doen, maar in nauwe samenwerking met het waterschap vervullen.

Gemeente Hoeksche Waard vat haar visie op het stedelijk waterbeheer als volgt samen:

*We streven naar een **gezonde, veilige en aantrekkelijke omgeving voor al haar inwoners en bedrijven**, nu en in de toekomst. Dit bereiken we door riolering en stedelijk water op een **effectieve, klimaatbestendige, duurzame en betaalbare manier** te beheren.*

5.2. Strategie

De volgende 4 speerpunten geven de visie in de komende planperiode gestalte:

- Beheer op orde.
- Grip op projecten
- Samen sterk
- Klaar voor de toekomst

5.2.1. Beheer op orde

Het hoofddoel van dit speerpunt is om de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater te vervullen. Afvalwater is van deze 3 het belangrijkste voor de gemeente omdat hiermee de gezondheid van de inwoners en de leefbaarheid van de omgeving behouden blijven.

Hemelwater is hier nauw mee verbonden, omdat er veel gemengde stelsels in de gemeente zijn en er bij wateroverlast vaak vuil water vanuit de riolering op straat komt. Grondwater is voornamelijk rondom nieuwbouwprojecten en reconstructies in zettingsgevoelig gebied een thema om rekening mee te houden.

De data die nodig is om het beheer uit te voeren is net zo belangrijk als de werkzaamheden zelf. Daarom valt onder dit speerpunt ook het databeheer. De gemeente ziet dit als randvoorwaarde om goed beheer uit te voeren en daarom moet hier in de komende planperiode aandacht voor zijn, zowel in techniek (beheerprogramma's) als aantal databeheerders (fte's, zie hoofdstuk 6.5)

In de komende periode ligt de focus op:

- Waar organisatorisch mogelijk, wordt er een inhaalslag gemaakt met de vervangingsprojecten. De prioriteit voor de planperiode ligt bij de gemalen en de riolering die op basis van inspecties en meldingen als

urgent wordt aangeduid. Bij de planning houden we rekening met de capaciteit van de organisatie.

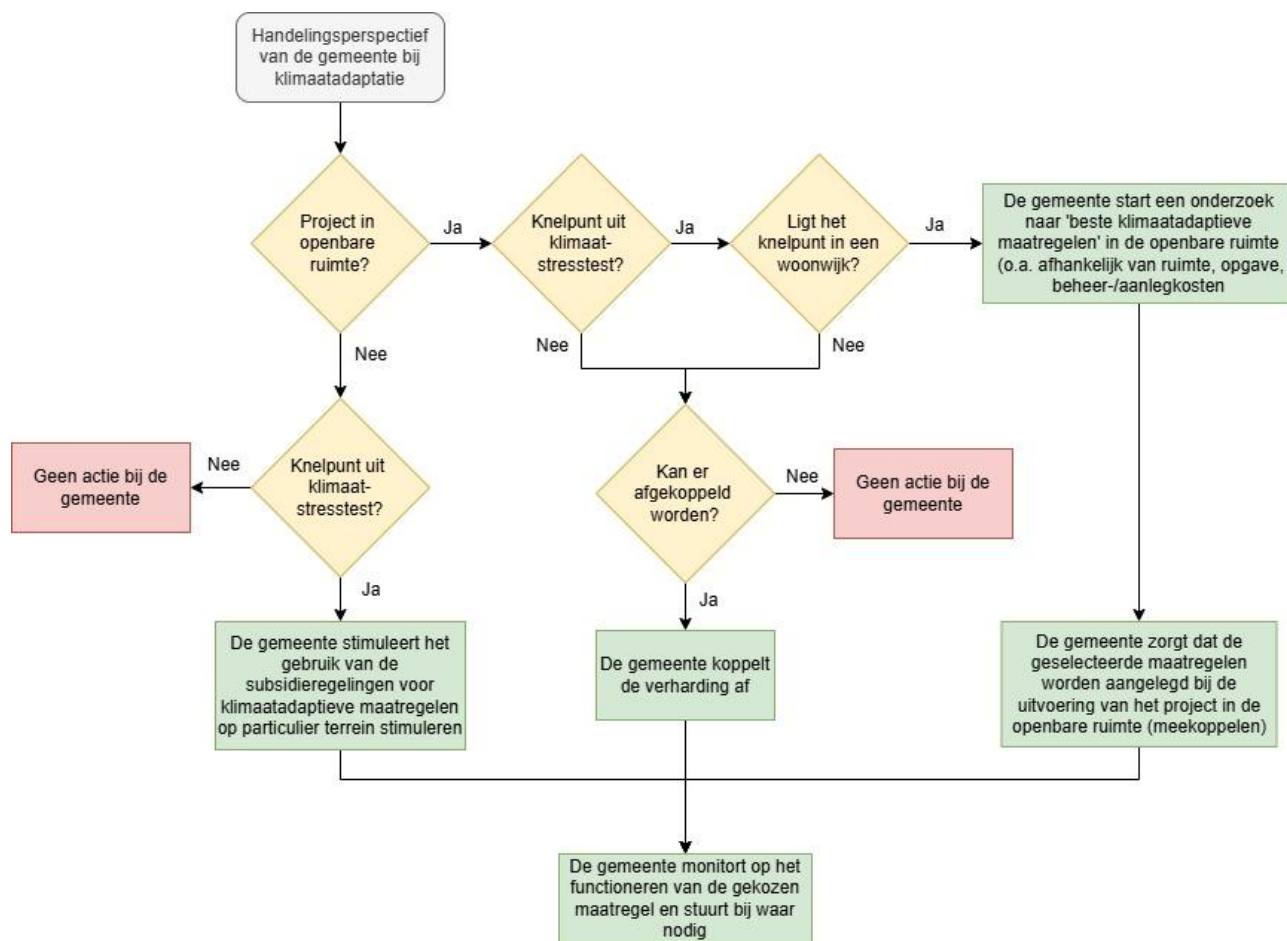
- Er is een nauwe samenwerking tussen binnen- en buitendienst op het gebied van meldingen en kosten.
- Meldingen ontvangen we in Fixi, dit is de basis voor de monitoring. Als er in bepaalde kernen opvallend veel meldingen zijn wordt er actie ondernomen door bijvoorbeeld vervangingsprojecten naar voren te schuiven.
 - De buitendienst monitort de kosten voor onderhoud en reparaties en communiceert dit tijdig naar de binnendienst als kosten voor specifieke werkzaamheden toenemen. Dit vormt de basis voor een besluit of het naar voren halen van de vervanging nodig is.
- Er is voldoende personeel om de beheertaken uit te voeren. Dit gaat zowel om de aansturing (binnendienst) als de uitvoering van reparaties en onderhoud (buitendienst) en zorgdragen voor het databeheer.

5.2.2. Grip op projecten

Vanuit de interviews en de data is naar voren gekomen dat er grote achterstanden zijn in de vervangingsprojecten. De hoofdoorzaak is een tekort aan personeel (voornamelijk projectleiders) en ook in de toekomst is daar een zorg over. Daarnaast is door de fusie in 2019 een stuk overzicht verloren gegaan. Daardoor zijn er in de afgelopen periode relatief veel onvoorziene kosten gemaakt en is er geschoven met de projectplanning. Het lijkt erop dat de komende planperiode op dat vlak iets rustiger wordt en daarmee ontstaat er een kans om beter grip op de projecten te krijgen. Het hoofddoel van dit speerpunt is om beter inzicht te krijgen in de toekomstige projecten en de projectplanningen beter te halen dan in de

voorgaande periode. Onderstaande punten dragen daar in de planperiode aan bij:

- Er is een eenduidige werkwijze waarbij team wegen volgend is bij de projectplanning vanuit riolering. We werken sinds medio 2024 volgens deze werkwijze.
- Projectleiders worden in een vroeg stadium aan een project gekoppeld (het liefst al bij de planning voor de planperiode). Op die manier kan de doorlooptijd van de projecten verkort worden.
- Er is duidelijkheid over de verdeling van budgetten per project tussen de teams wegen en riolering. We rekenen eenmalig VTA kosten (voorbereiding, toezicht en administratie) toe.
- Werkzaamheden voor klimaatadaptatie kennen we met een eenduidige beslisboom toe aan de projecten. Het is de rol van de regisseur Klimaatadaptatie om hierop toe te zien. Het schema is weergegeven in Figuur 9. Klimaatadaptatie wordt verankerd in de projectplanning door 10% voor klimaatadaptatie mee te rekenen met de investeringen. De concrete toewijzing van klimaatadaptatieve maatregelen aan de projecten wordt gedaan op basis van de stresstest (uitvoering 2025) en geldt daarmee als onderlegger bij de projectplanning uit dit WRP

Figuur 9 Handlingsperspectief voor het meekoppelen van klimaatadaptatie werkzaamheden bij projecten.

5.2.3. Samen sterk

Het hoofddoel van 'Samen sterk' is de samenwerking extern behouden en intern versterken.

Een belangrijke pijler onder de meeste onderzoeken die in de vorige planperiode zijn gedaan is de integrale samenwerking afvalwaterketen (ISA) tussen WSHD en de gemeente. Hierin houden de gemeente en waterschap elkaar scherp om het systeem continu te analyseren en te acteren op knelpunten met als doel om enerzijds een gelijkmatig aanbod van afvalwater naar de waterzuivering te krijgen en het aantal overstortingen naar het oppervlaktewater te verminderen. Een bijkomend voordeel is dat hierdoor het stedelijk watersysteem robuuster wordt en daarmee het doel van het voorkomen van wateroverlast door extreme buien ook beter gehaald wordt.

'Samen sterk' gaat ook over de samenwerking intern tussen de subteams binnen Beheer en Beleid Openbare Ruimte (BBOR), tussen binnen en buitendienst. In de komende planperiode besteden we aandacht aan de onderstaande punten:

- De samenwerking binnen ISA blijft van kracht en de overeenkomst wordt geactualiseerd inclusief nieuwe afspraken over de verdeling van kosten;
- Ieder jaar worden de onderzoeken binnen ISA geëvalueerd en bepaalt het kernteam van ISA of de gemaakte planning aangepast moet worden;
- Het verbeteren van de overleggen en informatie-uitwisseling over de projecten en kostenverdeling op gemalen en persleidingen tussen WSHD en de gemeente;
- In samenwerking met burgers zoeken we bij structurele grondwateroverlast naar doelmatige oplossingen;

- Communicatie over risico's en kansen in het toekomstig klimaat vindt plaats vanuit Klimaatadaptatie. We inspireren bewoners om mee te doen en zo de Hoeksche Waard klimaatadaptief te maken. We doen dit door hen te motiveren meer regenwater op eigen terrein op te vangen.

5.2.4. Klaar voor de toekomst

Met dit WRP sorteren we voor op toekomstige uitdagingen. Daaronder vallen uiteraard de thema's klimaatadaptatie en duurzaamheid, maar ook waterkwaliteit in het kader van de KRW doelstellingen en het datagedreven werken binnen het waterbeheer. Het hoofddoel van dit speerpunt is om voorbereid te zijn op de toekomstige uitdagingen voor klimaatverandering, waterkwaliteit en datagedreven werken. De volgende punten vallen onder 'Klaar voor de toekomst':

- Meekoppelen van klimaatadaptatie wordt toegevoegd aan de projectplanning, zie ook 5.2.c. Op basis van de nieuwe stresstest (deze wordt opgesteld in 2025) worden de projecten nog nader gespecificeerd.
- Waterkwaliteit in het kader van de KRW-doelstellingen is een thema binnen ISA. Het kernteam beslist welke onderzoeken rondom waterkwaliteit uitgevoerd moeten worden.
- In het kader van de warmtetransitie haken we aan bij ontwikkelingen rondom warmteterugwinning bij RWZI's. De uitwerking hiervan ligt voornamelijk bij het waterschap.
- Gemeente Hoeksche Waard heeft veel data centraal ontsloten via Hoeksche Waard op de Kaart (HWOK) en het beheersysteem Openbare Ruimte. Ook zijn er in de periode 2019-2024 3Di modellen opgesteld in het kader van de SSW's. Veel van de data en resultaten zijn nu opgeslagen, maar worden nog niet dagelijks gebruikt in de werkprocessen voor het waterbeheer. In de planperiode updaten we

de datastromen en licenties. Ook verbeteren we de vindbaarheid van de data. Zo zijn we klaar voor de toekomst waarin we meer datagedreven werken en zorgen we dat dit veilig gebeurt.

5.3. Doelen

Per speerpunt zijn de beleidsdoelen opgesteld en gekoppeld aan de thema's Stedelijk Afvalwater Hemelwater, Grondwater en Klimaatadaptatie. De uitwerking hiervan staat in Bijlage VII.

6. Uitvoeringsprogramma

Om de beleidsdoelen te halen is er een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma bestaat uit typen maatregelen vanuit een standaard format voor WRP's vanuit Rioned. Deze introduceren we in paragraaf 6.1. Daarna werken we de typen maatregelen verder uit in de paragrafen 6.2 tot en met 6.4. Elke paragraaf sluit af met een tabel met een planning en een bedrag.

6.1. Typen maatregelen in het uitvoeringsprogramma

Conform de landelijke standaard voor gemeentelijke waterplannen verdelen we de maatregelen voor het uitvoeringsprogramma onder in 4 typen:

- **Regulier onderhoud**
Dit gaat over maatregelen die nodig zijn om het stedelijk watersysteem dagelijks te laten functioneren. Hierbij moet gedacht worden aan reiniging en inspectie van leidingen, onderhoud van gemalen, straatreiniging en onderhoud van watergangen. Ook het onderhoud van beheersystemen en de kosten voor energie vallen hieronder.
- **Vervanging en reparatie**
Onder dit type gaat het over de grote investeringen voor rioolvervangingsprojecten of het verbeteren van leidingen of objecten. Onder dit type worden de extra kosten vanuit klimaatadaptatie meegenomen.
- **Onderzoek en planvorming**
Onderzoeken en planvorming komen voornamelijk vanuit ISA, maar ook het monitoren van het stedelijk watersysteem en het uitbreiden van databeheersystemen of analyses vallen hieronder.
- **Organisatie**

Dit gaat over voldoende mensen en middelen om alle doelen uit dit WRP te halen. Onder dit punt wordt ook een formatiescan gemaakt van de bezettingsgraad op basis van FTE's.

6.2. Regulier onderhoud

6.2.1. Onderhoud riolering

De frequenties van beheer en onderhoud en inspecties zoals weergegeven in paragraaf 4.4 blijven in de nieuwe periode hetzelfde. Het gaat om de volgende werkzaamheden:

- **Klein onderhoud.** Dit zijn de reguliere werkzaamheden die de buitendienst uitvoert. Denk hierbij aan kolkreiniging, verwijderen van obstakels in de riolering en rondom kunstwerken, het verhelpen van verstoppingen en kleine reparaties. Ook al het andere onderhoud aan randvoorzieningen, gemalen en overstorten valt hieronder.
- **Reiniging en inspectie.** Zoals ook weergegeven in paragraaf 4.4 en tabel 4 wordt reinigen en inspecteren meestal gecombineerd. Het doel is om voor vrijvervalriolering 10 kilometer per jaar te inspecteren en 46 kilometer per jaar te reinigen. We reinigen en inspecteren alle voorzieningen 1 tot 2 keer per jaar.
- **Vervangen van drukriolering en pompunits.** Ook het vervangen van pompunits in de drukriolering valt onder het onderhoud. Voor de planperiode van dit WRP is hierin een grote post voorzien vanwege de grote hoeveelheid drukriolering binnen de Hoeksche Waard.

De bovenstaande posten worden als één bedrag naar de buitendienst overgedragen als budget. Dit bevat ook de kosten binnen het onderhoudscontract met derden.

6.2.2. Baggeren

De planning voor het baggeren is gebaseerd op een cyclus van 8 jaar. De projecten voor het baggeren worden betaald vanuit een voorziening die voor 50% gevuld wordt vanuit het WRP. Hiervoor is gekozen, omdat zich rondom overstorten meer slib ophoopt. Dit zorgt voor een aanzienlijk deel van de baggeropgave en is direct te linken met de watertaken. De kosten voor het baggeren blijven gelijk over de planperiode, namelijk €560.000 per jaar. Het reinigen van duikers is bij dit bedrag inbegrepen.

6.2.3. Straatreinigen en reiniging duikers

Vanuit het WRP dragen we ook bij aan straatreinigen en reiniging van duikers met 50%. Ook dit is duidelijk te linken met riolering, denk maar aan de werkzaamheden die te maken hebben met onderhoud van kolken en goten. Ook de afwatering van de wegen is direct te linken aan de watertaken.

Tabel 9 Overzicht van het regulier onderhoud voor de planperiode

	2026	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud en contract ¹	€ 1.710.151	€ 1.743.940	€ 1.778.405	€ 1.778.405	€ 1.778.405
Afdracht baggeren	€ 280.000	€ 280.000	€ 280.000	€ 280.000	€ 280.000
Afdracht straatreinigen en reiniging duikers	€ 765.630	€ 765.630	€ 765.630	€ 765.630	€ 765.630
Onderhoud groot ¹	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000
Diverse goederen en diensten	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000
Abonnementen en contributie WKR vrijgesteld	€ 6.054	€ 6.054	€ 6.054	€ 6.054	€ 6.054
Energie	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Netwerkkosten gemalen (telefoon)	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Overig ¹	€ 418.258	€ 422.435	€ 426.855	€ 426.855	€ 426.855

6.3. Vervanging en maatregelen klimaatadaptatie

Voor het vervangen van riolering zijn grote investeringen nodig. De keuze of een leiding vervangen wordt hangt af van leeftijd en toestand. Riolering ouder dan 20 jaar wordt toegevoegd aan de inspectiecyclus. Uit een inspectie volgen grofweg 3 acties: inspectie volgens cyclus behouden, extra inspecteren of ingrijpen. Als uit de inspectie volgt dat een riolering aan vervanging toe is wordt het opgenomen in de korte termijn projectenplanning. Voor de lange termijnplanning is de leeftijd de basis.

In de praktijk komt het voor dat projecten doorgeschoven worden en daardoor ontstaan er verschillen met de projectenplanning en de lange termijn vervangingsplanning. Riolering dat op basis van leeftijd al vervangen had moeten zijn, maar nog niet vervangen is noemen we achterstallig. Bij het opstellen van dit WRP was de waarde van riolering in deze categorie €59 miljoen. Een van de belangrijkste doelen is om dit bedrag verder weg te werken en tegelijkertijd de nieuwe vervangingen uit te blijven voeren (*Beheer op orde*).

Op basis van een eerdere memo in 2024 is er bepaald dat 44,5 miljoen in 5 jaar een realistische opgave is, dit is € 8,9 miljoen per jaar in de planperiode. Dit is inclusief 20% VTA kosten. In Tabel 10 zijn de investeringen weergegeven en een verdeling tussen hoeveel er doorgeschoven is uit het vorige GRP en hoeveel er als nieuwe investering geprogrammeerd wordt.

Ook is er in dit WRP jaarlijks €1,65 miljoen euro gereserveerd voor de vervanging en renovatie van drukgemalen. Met dit budget kunnen ongeveer 150 gemalen per jaar worden aangepakt.

Voor *Klaar voor de Toekomst* willen we klimaatadaptatie beter onderbrengen in de projecten. In dit WRP is het meekoppelen van klimaatadaptatie in de vervangingsprojecten meegenomen door 10% van

het investeringsbedrag vrij te maken.

Naast het koppelen van klimaatadaptatie aan de projecten blijft de subsidie voor bewoners en bedrijven om te vergroenen op eigen terrein behouden.

Tabel 10 Overzicht van vervangingsinvesteringen, meekoppelen van klimaatadaptatie en de subsidiëring voor klimaatadaptatie.

	2026	2027	2028	2029	2030
Geplande investeringen vrijvervalriolering, waarvan¹	€ 8.880.458	€ 8.881.212	€ 3.213.637	€ 426.514	€ 280.314
<i>Doorgeschoven projecten 2024</i>	€ 2.702.192				
<i>Doorgeschoven projecten 2025</i>	€ 3.855.121				
<i>Doorgeschoven projecten 2026</i>	€ 2.232.621	€ 3.638.636	€ 789.000		
<i>Doorgeschoven projecten 2027</i>		€ 4.251.349			
<i>Planning projecten 2028</i>			€ 2.424.637		
<i>Planning projecten 2029</i>				€ 426.514	
<i>Planning projecten 2030</i>					€ 280.314
Nieuwe investeringen vrijvervalriolering	€ 108.342	€ 827.475	€ 5.704.299	€ 8.454.514	€ 8.600.505
Klimaatadaptatie	€ 808.934	€ 792.496	€ 810.722	€ 807.366	€ 807.347
Subsidiëring klimaatadaptatie ¹	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Investeringen WSHD gemalen en persleidingen	€4.199.000	€429.000	€1.246.000	€0	€0
Investeringen drukriolering	€ 1.650.000	€ 1.650.000	€ 1.650.000	€ 1.650.000	€ 1.650.000

6.4. Onderzoek en planvorming

De ambities uit dit WRP worden concreet gemaakt tot op tactisch en operationeel niveau met onderzoek en planvorming. Onderzoek richt zich in dit geval meer op het verzamelen van de juiste data, als basis voor maatregelen. Planvorming richt zich meer op de analyse van de data en de vertaling naar beleidskeuzes. Met de gereserveerde budgetten bestaat de ruimte om expertise in te huren die niet in huis is.

6.4.1. Onderzoeksmaatregelen

In Tabel 11 zijn de onderzoeksmaatregelen weergegeven. Het onderhouden van de telemetrie van de gemalen geeft zicht op het dagelijks functioneren. Hier worden abonnementskosten voor betaald. Het beheersysteem houden we voor een groot gedeelte up-to-date door een combinatie van eigen personeel en inhuur. We betalen daarnaast abonnementskosten voor het gebruik van het beheersysteem. Daarnaast willen we onder het speerpunt *Klaar voor de toekomst* de datastromen

eenvoudiger en inzichtelijker maken. Daarvoor is een post van € 10.000 op jaarbasis in tabel 11 opgenomen tot en met 2026. Vanaf 2027 verhogen we dit met € 3.000 vanwege de borging van de bestaande modellen in een modellendatabank.

Verder heeft de gemeente een grondwatermeetnet in beheer bij een derde partij waarvoor ieder jaar een bedrag voor beheer en onderhoud betaald wordt. Daarnaast zetten we een bedrag apart voor het opsporen van foutaansluitingen.

6.4.2. Planvorming

In Tabel 12 zijn de maatregelen voor planvorming weergegeven. De meeste planvormingsmaatregelen vallen binnen de samenwerking met WSHD (ISA). Zowel de gemeente als het waterschap dragen hier 50% aan bij. Omdat wij penvoerder zijn dragen wij €140.000 bij en ontvangen we € 70.000 van WSHD op jaarbasis. Daarnaast ontvangen we nog €17.000 van

Tabel 11 Onderzoeksmaatregelen die voornamelijk bedoeld zijn om data te verzamelen.

	2026	2027	2028	2029	2030
Onderhoud/verbetering beheersysteem en software	€ 10.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
Extern advies ¹	€85.000	€85.000	€85.000	€85.000	€85.000
Duikers beter in beeld krijgen	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

WSHD ter compensatie van de exploitatiekosten van de gemalen. Binnen ISA worden veel doelen onder *Samen Sterk* en *Klaar voor de Toekomst* aangepakt. Een belangrijk overkoepelend doel is systeeminzicht verkrijgen. De SSW's (en de modellen die daarvoor gemaakt zijn) zijn daar een belangrijk onderdeel van. De nieuwe SSW's zijn gepland voor 2028 en 2029. Dit is verspreid over twee jaar omdat het over vijf deelmodellen en adviezen gaat.

Onder ISA vallen ook kleinere onderzoeken, zoals optimalisatiestudies voor gemalen, rioolvreemd water onderzoeken en doelmatigheidsstudies om wateroverlastproblemen op te lossen. De onderzoeksplanning wordt jaarlijks besproken in het kernteam van ISA.

Tot slot moet aan het einde van de looptijd van dit WRP een nieuw WRP opgesteld worden. Hiervoor ramen we een bedrag van € 45.000, dit valt buiten ISA omdat dit alleen in het belang van de gemeente is.

6.4.3. Organisatie

De ambities uit hoofdstuk 5 zijn alleen haalbaar als er voldoende capaciteit van het eigen personeel beschikbaar is. Niet alles hoeft intern belegd worden, maar uiteindelijk ligt de aansturing en borging binnen gemeente

Hoeksche Waard. De volgende taken vanuit de speerpunten vragen extra aandacht in de planperiode:

- Aansturing binnen vervangingsprojecten om een inhaalslag te maken (*Beheer op orde*). Voldoende projectleiders is hierbij een belangrijke randvoorwaarde.
- Goede communicatie met de buitendienst over terugkerende knelpunten (*Beheer op orde*) en financiële status (*Samen sterk*)
- Actueel houden van het beheerbestand (*Klaar voor de toekomst*)
- Het verkrijgen van inzicht in het functioneren en toestand van het watersysteem door modelonderzoeken (*Samen sterk*) en het koppelen van databronnen (*Klaar voor de toekomst*)
- Bewoners en bedrijven motiveren om meer regenwater op te vangen op eigen terrein (*Klaar voor de toekomst*)
- Het verkrijgen van inzicht in de ligging, kwaliteit en het doorstroomprofiel van duikers (*Klaar voor de toekomst*)

Om een beeld te krijgen van het benodigd personeel is de formatiescan van RIONED uitgevoerd. Deze tool maakt een schatting van de benodigde FTE's op basis van de branchestandaard. In Tabel 13 is een vergelijking weergegeven tussen de formatiescan van RIONED en de huidige

Tabel 12 Planvormingsmaatregelen waarbij de data uit de onderzoeksmaatregelen gebruikt wordt voor adviezen.

	2026	2027	2028	2029	2030
Onderzoeken onder ISA ¹	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000
Teruggave ISA vanuit WSHD	-€ 87.000	-€ 87.000	-€ 87.000	-€ 87.000	-€ 87.000

bezetting. Op basis hiervan is te zien dat er onder Projectleider, Werkvoorbereider, Toezichthouder (VTA) een groot gat is van bijna 3,5 FTE. Bij de binnendienst komt er meer dan 2 FTE tekort om de beheertaken uit te voeren. Ontwerp wordt nu altijd uitbesteed.

Als het gaat over *Beheer op orde* is het tekort aan beheerders voor de binnendienst zorgelijk te noemen. Met slechts 50% van het personeel dat eigenlijk nodig is wordt het moeilijk om de doelen te halen. De meest urgente vraag ligt nu bij de projectleiders, omdat die rollen als essentieel aangemerkt worden om de achterstanden in te halen. De gemeente zet zich in om 4 FTE voor Projectleiders, 1 FTE voor toezichthouders en minimaal 2 FTE voor een beheerder binnendienst aan te trekken in de planperiode.

Om het databeheer op orde te houden en om het in de pas te laten lopen met de nieuwbouwactiviteiten en alle vervangingen voor de planperiode is er ook voor deze functie 1 FTE extra nodig. We willen hiervoor vaste formatie aantrekken om zo kennis te behouden. Ook is het zo makkelijker om de informatie up-to-date te houden en het verkleint de kwetsbaarheid. Dit is nodig om de doelen voor databeheer onder Klaar voor de toekomst te realiseren.

In totaal wordt er ingezet om onder het WRP 2 FTE extra aan te trekken. In de investeringen zit ook een deel VTA kosten, vanuit dit bedrag kunnen de 5 FTE voor Projectleiders en toezichthouders betaald worden.

Tabel 13 Vergelijking tussen de formatiescan van RIONED en de huidige bezetting.

	FTE RIONED	Huidige FTE	Vershil	Voorstel
Beleidsmedewerker	3,61	3	-0,61	
<i>Rioleringen</i>		1,3		
<i>Overige watertaken</i>		1,7		
Beheerder binnendienst	5,16	3	-2.16	+1
<i>Rioleringen</i>		2,5		
<i>Overige watertaken</i>		0,5		
Ontwerper	1,99	0	-1,99	
Gegevensbeheerder	1,25	0,2	-1,05	+1
Projectleider, Werkvoorbereider, Toezichthouder (VTA)	4,97	1,5	-3,47	4 PL's 1 TH
Beheerder buitendienst	6,13	6	-0,13	
<i>Rioleringen</i>		4		
<i>Overige watertaken</i>		2		
Totaal	23,11	13,7	9,41	7

7. Kostendekkingsplan

In dit kostendekkingsplan wordt uiteengezet hoe de inkomsten uit de rioolheffing in balans worden gebracht met de uitgaven, zodat de riolering goed blijft functioneren. Het document beschrijft de uitgangspunten van de berekening, geeft een overzicht van de verwachte uitgaven voor de komende 70 jaar en licht de berekening van de rioolheffing toe.

7.1. Uitgangspunten

Voor de berekening van de rioolheffing hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Het riooltarief is maximaal kostendekkend;
- Vervangingsinvesteringen worden gedekt door activeren en door annuïtair afschrijven. In de kostendekkingsberekening zijn de afschrijvingstermijnen gelijk getrokken met de afschrijvingstermijnen uit de Nota waardering en afschrijving vaste activa;
- De afschrijvingstermijn voor vrijvervalriolering is 67 jaar;
 - De afschrijvingstermijn voor het bouwkundige deel van de gemalen en persleidingen is 45 jaar;
 - De afschrijvingstermijn voor het elektromechanisch deel van de gemalen en pompen is 15 jaar.
- Bij het inschatten van de investeringskosten voor vrijvervalriolering is aangenomen dat bij 10% relinen toegepast kan worden. De overige leidingen worden vervangen;
 - Na de planperiode zijn de investeringen uitgemiddeld over 5 jaar;
 - De exploitatielasten zijn de verzameling van lasten om het dagelijks beheer en onderhoud uit te voeren. Denk hierbij aan kosten voor inspecties, reparaties, databeheer, afdrachten, onderzoek en overhead;

- Tot 2050 is 10% gerekend over de investeringen voor vrijvervalriolering voor klimaatadaptatie.
- De BTW is berekend over de exploitatielasten en de investeringen. Het BTW-bedrag vloeit terug naar de algemene middelen;
- Voor de omslagrente is een verloop gehanteerd. Het verloop van de omslagrente in de planperiode is weergegeven in Tabel 14. Na de planperiode loopt de omslagrente ieder jaar op met 0,1% tot een maximum van 3,2% in 2050. Dit is gebruikt bij de berekening van de rentecomponent van de kapitaallasten;
- Het kostendekkingsplan is gebaseerd op de begroting van 2025. Van daaruit worden de jaren 2026 tot en met 2095 doorerekend;
- Het aantal heffingseenheden op 1-1-2026 is geschat op 40.262. Tot en met 2028 groeit dit aantal tot 41.652. Vanaf dan is aangenomen dat het aantal heffingseenheden constant blijft;
- Alle bedragen zijn op prijspeil oktober 2024. Er is niet gecorrigeerd voor inflatie vanaf 2025;
- De totale omvang van de voorziening op 1-1-2026 is € € 4.875.669, gebaseerd op een actualisatie van de begroting 2025 (d.d. 18-03-2025).
- We hebben drie scenario's uitgerekend, waarmee we in overleg met de relevante beleidsmedewerkers het meest realistische scenario in het WRP gepresenteerd hebben. Het gekozen scenario combineert het maximaal inhalen van vervangingsprojecten waarbij rekening wordt gehouden met extra kosten voor klimaatadaptatie.

Tabel 14 Verloop van de omslagrente in de planperiode.

	2026	2027	2028	2029	2030
Omslagrente (%)	0,791	0,922	1,003	1,103	1,203

7.2. Kostendekking planperiode

7.2.1. Uitgaven

De bedragen die weergegeven zijn in Hoofdstuk 6 zijn in het kostendekkingsplan verdeeld naar exploitatie, kapitaallasten en investeringen. Exploitatie gaat over alle kosten die gemaakt worden om de organisatie voor de watertaken draaiende te houden. Denk hierbij aan personeelskosten, kosten voor klein onderhoud en reparaties, kosten voor software en het borgen van (beheer)data en het gebruik van elektriciteit door gemalen. De exploitatielasten zijn onderverdeeld in planvorming, onderzoek, onderhoud, maatregelen, facilitair en lonen. Dit is de onderverdeling die ook gehanteerd is in Hoofdstuk 6. De kapitaallasten zijn de kosten voor afschrijving en rente van bestaande leningen (van voor de planperiode) en de investeringen voor nieuwe vervangingsprojecten. De BTW-compensatie volgt uit de investeringen en de exploitatielasten. Als gemeente hoeven we geen BTW te betalen, maar dit compenseren we door een afdracht van 21%

te doen over de investeringen en de exploitatie. Alleen het lonen-deel, subsidies en afdrachten vanuit de exploitatie worden hier niet in meegenomen. Het BTW-bedrag vloeit terug naar de algemene middelen.

De vervangingsinvesteringen voor de planperiode zijn weergegeven in Tabel 10 in Hoofdstuk 6.

De exploitatielasten zijn in dit WRP ongeveer één miljoen gestegen ten opzichte van het vorige GRP. Dit heeft verschillende oorzaken:

Tabel 15 Verloop van de exploitatielasten, kapitaallasten en BTW over de planperiode. Dit zijn de jaarlijkse lasten.

Soort	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatie, waarvan	€ 7.924.748	€ 7.969.321	€ 8.012.043	€ 8.013.562	€ 8.013.562
Planvorming	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000
Onderzoek	€ 115.000	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000
Onderhoud	€ 3.069.601	€ 3.103.390	€ 3.137.855	€ 3.137.855	€ 3.137.855
Facilitair	€ 496.054	€ 496.054	€ 496.054	€ 496.054	€ 496.054
Lonen e.d. ¹	€ 4.104.093	€ 4.111.877	€ 4.120.134	€ 4.121.653	€ 4.121.653
Kapitaallasten	€ 3.124.127	€ 3.397.623	€ 3.551.544	€ 4.002.991	€ 4.422.152
BTW-compensatie	€ 3.899.266	€ 3.077.320	€ 3.298.228	€ 3.028.817	€ 3.028.773
Totaal	€ 14.948.140	€ 14.444.264	€ 14.861.814	€ 15.045.369	€ 15.464.487

- Toename van bouwkosten voor kleine reparaties en onderhoud. Dit wordt bepaald aan de hand van de GWW index. Deze is ten opzichte van 2020 met 24,2% gestegen³;
- Toename van de lonen op basis van de nieuwe CAO. Daarbij hebben we ook 2 extra FTE geprogrammeerd in dit WRP. We rekenen hier €90.000 per FTE per jaar voor;
- Hogere afdracht naar de buitendienst. Dit hangt samen met de toegenomen bouwkosten, maar ook het achterstallige onderhoud van gemalen, waardoor er meer reparaties uitgevoerd moeten worden.

7.2.2. Baten en kostendekkendheid

De baten volgen uit de rioolheffing. We hebben de gemiddelde prijs berekend per heffingseenheid en dit omgeschreven naar meerpersoonshuishoudens op basis van de verhoudingen die uit de begroting van 2025 volgen.

Om de kostendekkendheid te berekenen zijn de inkomsten uit de rioolheffing tegenover de totale lasten gezet. Als de dekking lager is dan 100% wordt er geld vanuit de voorziening gebruikt om gelijk te komen op de jaarrekening. Als de dekking hoger is dan 100% wordt het overtollige bedrag teruggestort naar de voorziening. Op die manier zorgen we ervoor dat de rioolheffing niet teveel schommelt met de vervangingspieken en financiële tegenvallers. Uit Tabel 16 is af te

Tabel 16 Baten en kostendekkendheid voor de planperiode.

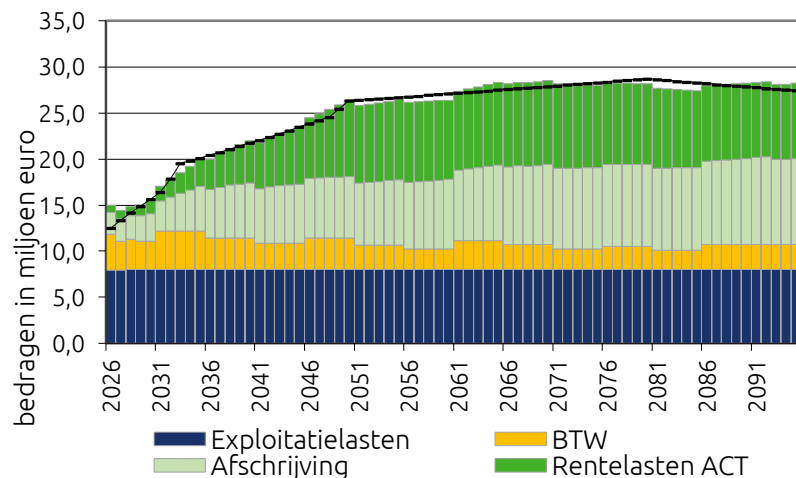
Soort	2026	2027	2028	2029	2030
Heffings-eenheden	40262	41177	41652	41652	41652
Rioolheffing meerpersoons (stijging t.o.v. vorig jaar)	€ 281,46 (+9%)	€ 294,13 (+4,5%)	€ 308,83 (+5%)	€ 324,27 (+5%)	€ 340,49 (+5%)
Inkomsten totaal	€ 12.504.024	€ 13.363.661	€ 14.193.709	€ 14.903.395	€ 15.648.565
Totale lasten	€ 14.948.140	€ 14.444.264	€ 14.861.814	€ 15.045.369	€ 15.464.487
Dekking	84%	93%	96%	99%	101%
Dotatie voorziening	€ -2.444.116	€ -1.080.603	€ -668.105	€ -141.975	€ 184.078
Saldo voorziening 31-12	€ 2.431.553	€ 1.350.950	€ 682.845	€ 540.870	€ 724.948

³ Bron: [Grond-, weg- en waterbouw \(GWW\); inputprijsindex 2015=100 2012-2024 | CBS](#),
verschil GWW-index 4243 Grond, weg en waterbouw periode januari 2020 en oktober 2024.

leiden dat in 2026, 2027, 2028 en 2029 gebruik wordt gemaakt van de voorziening, om in 2030 de voorziening weer aan te vullen.

Omdat de totale lasten hoger zijn dan de baten, hebben we ervoor gekozen om de rioolheffing in 2026 te laten stijgen met 9%. In 2026 zien we dat er nog steeds geld nodig is vanuit de voorziening om de balans sluitend te krijgen. Om dit effect af te remmen laten we de heffing in 2027 stijgen met 4,5% en in de vier daaropvolgende jaren met 5%. In 2030 is het tarief voor meerpersoonshuishoudens toegenomen tot € 340,49. De voorziening wordt gebruikt om het tarief zo laag mogelijk te houden in de planperiode. Dit betekent wel dat de

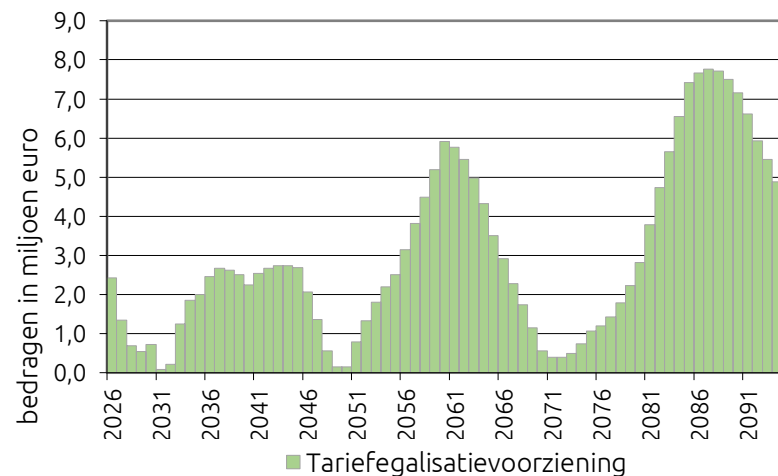

Figuur 10 Verloop van de baten en lasten over de lange termijn

voorziening na de planperiode vrijwel leeg is en vanaf 2032 een jaarlijkse tariefstijging van 9% gedurende twee jaar noodzakelijk is.

7.3. Kostendekking lange termijn

Om een beeld te krijgen van de vervangingspieken voor de lange termijn, hebben we een kostendeckingsberekening gemaakt voor de komende 70 jaar. De kosten en baten zijn weergegeven in Figuur 10 en de stand van de voorziening in Figuur 11. Om de voorziening gevuld te houden, maar niet te hoog te laten oplopen passen we de rioolheffing aan. De stijgingspercentages van de rioolheffing zijn weergegeven in Tabel 17.

Figuur 11 Stand van de voorziening tot en met 2095

Tabel 17 Heffingsstijgingen per periode voor kostendekking

Periode	Stijgingspercentage	Indicatieve prijs (€) ⁴
2026	9%	€ 281,46
2027	4,50%	€ 294,13
2028-2031	5,00%	€ 308,83
2032-2033	9,00%	€ 389,69
2034-2048	1,55%	€ 431,34
2049-2050	3,50%	€ 553,71
2051-2080	0,29%	€ 574,75
2081-2095	-0,30%	€ 623,23

⁴ Gebaseerd op basisbedrag van €258,22 in 2025 voor meerpersoonshuishoudens. Bedrag is weergegeven in startjaar van periode.

Bijlagen

I. Verklarende woordenlijst

Afkorting of term	Betekenis
(v)GRP	(verbreed) Gemeentelijk rioleringsplan. Dit beleidsdocument bevat het beleid van de gemeente voor de watertaken: afvalwater, hemelwater en grondwater. Als grondwater expliciet is uitgewerkt is het een verbreed Gemeentelijk rioleringsplan. Dit document viel eerder onder de Wet milieubeheer. Sinds de invoering van de omgevingswet is het een facultatief programma met de naam Water en rioleringsprogramma.
BBOR	Beheer en Beleid Openbare Ruimte. Dit is de afdeling waaronder het beheer van het stedelijk water onder valt binnen de gemeente Hoeksche Waard
BRP	Basisrioleringsplan. Het basisrioleringsplan is traditioneel een planvorm voor ontwerpberekeningen voor nieuw aan te leggen rioolstelsels; het BRP is later geëvolueerd tot een planvorm waarin het hydraulisch en milieutechnisch functioneren van stedelijke watersystemen wordt geëvalueerd. Met ingang van 2020 is het BRP vervangen door het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW).
Effluent	Gezuiverd water dat vanuit de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) naar een oppervlaktewater lichaam stroomt.
Exploitatie	Exploitatie is het gedeelte van het waterbeheer waarbij gebruik gemaakt wordt van de bezittingen. Denk hierbij aan inspecteren, reinigen, loonkosten, het uitvoeren van onderzoeken, gebruik van databeheer en ict-diensten.
HWOK	Hoeksche Waard op de Kaart. Portaal waarin geografische data ontsloten en zichtbaar gemaakt wordt voor burgers en medewerkers van de gemeente.
Investeringsen	In het gemeentelijk waterbeheer worden in het algemeen investeringen gedaan voor de vervangingsprojecten. Via investeringen kan de gemeente het areaal in stand houden. Als onderdeel van het WRP wordt er een projectplanning gemaakt inclusief de bijbehorende investeringen.
Kapitaallasten	Lasten die voortkomen uit leningen. Voor het gemeentelijk waterbeheer worden leningen aangegaan om vervangingsprojecten te financieren. De kapitaallasten zijn de som van de afschrijvingskosten en rentelasten vanuit al deze leningen.

Klimaatadaptatie	Klimaatadaptatie is de term die gebruikt wordt voor het voorbereiden op de risico's van het veranderende klimaat en daar de omgeving op aanpassen. Het uitgangspunt is dat het klimaat verandert en dat de gemeente daarop voorbereid is.
Klimaatmitigatie	Klimaatmitigatie is de term die gebruikt wordt voor het beperken van de opwarming van de aarde. Als er gepraat wordt over klimaatmitigatie gaat het vaak over het terugdringen van de CO2 uitstoot.
Kostendekkingsplan	Een kostendekkingsplan is het overzicht van baten en lasten voor de planperiode van 5 jaar. Het is een vast onderdeel van het WRP en is bepalend voor de rioolheffing.
KRW	Kader Richtlijn Water. Dit is een Europese Richtlijn die op 22 december 2000 van kracht is geworden. De doelstelling is het realiseren en behouden van chemisch schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater en grondwater. Europese landen moeten deze 'goede toestand' uiterlijk in 2027 realiseren.
Meerlaagsveiligheid	Een concept dat in 2009 in het Nationaal Waterplan geïntroduceerd is om een duurzaam waterveiligheidsbeleid voor overstromingenvorm te geven. Meerlaagsveiligheid werkt met drie lagen: preventie, duurzame ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing.
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie. In de RWZI's wordt al het afvalwater van de gemeente verzameld, gezuiverd en geloosd op het oppervlaktewater. De RWZI's zijn altijd in het beheer van het waterschap. De burger betaald voor het zuiveren onder andere waterschapsbelasting.
SSW	Systeemoverzicht stedelijk water. Dit is de opvolger van het basisrioleringsplan (BRP). In het SSW beschrijft de gemeente alle deelsystemen van het stedelijk watersysteem, het functioneren, de beoordeling van het functioneren en eventuele maatregelen.
WRP	Water- en rioleringsprogramma. In het WRP wordt het beleid van de komende vijf jaar rondom water en riolering opgesteld. Daarnaast wordt er ook een kostendekkingsberekening uitgevoerd om de rioolheffing voor de komende vijf jaar vast te stellen. Het is de opvolger van het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) onder de nieuwe omgevingswet.

II. Ongerioleerde panden

De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle panden in de Hoeksche Waard die niet op de riolering zijn aangesloten.

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Goudswaard	Bosweg 1	Mijnsheerenland	Westdijk 87	Nieuw Beijerland	Langeweg 51
Goudswaard	Boutweg 2	Mijnsheerenland	Westdijk 89	Oud Beijerland	Stougjesdijk 280
Goudswaard	Gebrokdijk 1	Mijnsheerenland	Westdijk 97	Oud Beijerland	Tweede Kruisweg 3
Goudswaard	Gebrokdijk 1a	Mijnsheerenland	Westdijk 99	Oud Beijerland	Tweede Kruisweg 5
Goudswaard	Gebrokdijk 3	Mijnsheerenland	Wintersweg 7	Oud Beijerland	Tweede Kruisweg 6
Goudswaard	Gebrokdijk 4	Mijnsheerenland	Wintersweg 8	Oud Beijerland	Tweede Kruisweg 8
Goudswaard	Gebrokdijk 6	Nieuw-Beijerland	Langeweg 5b	Oud Beijerland	Tweede Kruisweg 9
Goudswaard	Langeweg 1	Nieuw-Beijerland	Langeweg 7	Oud Beijerland	Zinkweg 184
Goudswaard	Langeweg 3	Nieuw-Beijerland	Nieuwe Zinkweg 2	Oud Beijerland	Zinkweg 273
Goudswaard	Noordweg 1	Nieuw-Beijerland	Nieuwe Zinkweg 4	Oud Beijerland	Zinkweg 275
Goudswaard	Oude Nieuwlandsedijk 1	Nieuw-Beijerland	Plaatseweg 1	Oud Beijerland	Zinkweg 277
Goudswaard	Oude Nieuwlandsedijk 9	Nieuw-Beijerland	Spuidijk 31	Strijen	Buitendijk 44
Goudswaard	Tiengemetten IBA	Nieuw-Beijerland	Zuidzijdsedijk 51	Strijen	Buitendijk 58
Goudswaard	Westdijk 1	Numansdorp	Boomdijk 14	Strijen	Buitendijk 60 + bedrijf
Goudswaard	Westdijk 16	Numansdorp	Boomdijk 53	Strijen	Buitendijk 62
Goudswaard	Westdijk 3	Numansdorp	Boomdijk 55 + bedrijf	Strijen	Buitendijk 7
Goudswaard	Zuidoordseweg 6	Numansdorp	Fortlaan 10	Strijen	Hoeksweg 12 + bedrijf
Heinenoord	Kreekkade 1	Numansdorp	Fortlaan 3	Strijen	Hoeksweg 3 + bedrijf
Heinenoord	Oud-Heinenoordseweg 10	Numansdorp	Fortlaan 8	Strijen	Hoeksweg 4
Heinenoord	Oud-Heinenoordseweg 16	Numansdorp	Havenkade 3	Strijen	Hoeksweg 6
Heinenoord	Oud-Heinenoordseweg 18	Numansdorp	Havenkade 8 (Rijkswaterstaat)	Strijen	Kooilandsedijk 31

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Heinenoord	Oud-Heinenoordseweg 25	Numansdorp	Korte Boomweg 5	Strijen	Kooilandsedijk 33 + bedrijf
Heinenoord	Reedijk 11	Numansdorp	Korte Boomweg 7	Strijen	Kooilandsedijk 35
Heinenoord	Reedijk 13	Numansdorp	Korte Boomweg 9	Strijen	Kooilandsedijk 37
Heinenoord	Reedijk 15	Numansdorp	Korteweg 1	Strijen	Kooilandsedijk 39
Heinenoord	Reedijk 17	Numansdorp	Lange Biesakkersweg 1	Strijen	Kooilandsedijk 43
Heinenoord	Reedijk 19	Numansdorp	Lange Biesakkersweg 3	Strijen	Kooilandsedijk 43a
Heinenoord	Reedijk 19B	Numansdorp	Lange Boomweg 4	Strijen	Kromme Elleboogseweg 2 + bedrijf
Heinenoord	Reedijk 21	Numansdorp	Lange Boomweg 8	Strijen	Kromme Elleboogseweg 4
Heinenoord	Reedijk 23	Numansdorp	Meeuwweg 2 + bedrijf	Strijen	Kromme Elleboogseweg 6
Heinenoord	Reedijk 27	Numansdorp	Meeuwweg 4	Strijen	Kromme Elleboogseweg 8
Heinenoord	Reedijk 29	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 101	Strijen	Land van Esseweg 10
Heinenoord	Reedijk 31	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 103	Strijen	Land van Esseweg 12
Heinenoord	Westdijk 54	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 107	Strijen	Land van Esseweg 4a
Heinenoord	Westdijk 54A	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 109	Strijen	Land van Esseweg 5 + bedrijf
Heinenoord	Westdijk 54B	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111	Strijen	Land van Esseweg 6 + bedrijf
Heinenoord	Westdijk 56	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111a	Strijen	Land van Esseweg 7
Heinenoord	Westdijk 58	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111b	Strijen	Land van Esseweg 8
Heinenoord	Westdijk 58A	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111c	Strijen	Langedam 1
Heinenoord	Westdijk 60	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111d	Strijen	Langedam 4 + bedrijf
Heinenoord	Zomerlandseweg 1	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111e	Strijen	Langedam 6

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Heinenoord	Zomerlandseweg 1A	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 111f	Strijen	Langedam 8
Heinenoord	Zomerlandseweg 2	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 113	Strijen	Lugtenburgsedijk 2 + bedrijf
Heinenoord	Zomerlandseweg 3	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 42	Strijen	Lugtenburgsedijk 4
Heinenoord	Zomerlandseweg 4	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 44	Strijen	Lugtenburgsedijk 6
Heinenoord	Zomerlandseweg 9	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 46	Strijen	Mariapolder 10 + bedrijf
Klaaswaal	Botweg 1	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 48	Strijen	Mariapolder 11 + bedrijf
Klaaswaal	Botweg 1a	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 50	Strijen	Mariapolder 13
Klaaswaal	Botweg 3	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 93	Strijen	Mariapolder 15
Klaaswaal	Botweg 4	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 95	Strijen	Mariapolder 15a
Klaaswaal	Dansersweg 1	Numansdorp	Middelsluissedijk WZ 97	Strijen	Mariapolder 19
Klaaswaal	Dansersweg 3	Numansdorp	Molendijk 40	Strijen	Mariapolder 2
Klaaswaal	Dansersweg 3a	Numansdorp	Oost Middelweg 1	Strijen	Mariapolder 4
Klaaswaal	Kloostersweg 1	Numansdorp	Rijksstraatweg 61	Strijen	Mariapolder 5
Klaaswaal	Kloostersweg 3 + bedrijf	Numansdorp	Rijksstraatweg 63	Strijen	Mariapolder 6
Klaaswaal	Kloostersweg 5	Numansdorp	Schuringse havenkade OZ 1	Strijen	Mariapolder 7
Klaaswaal	Kreekweg 3	Numansdorp	Schuringse havenkade OZ 2	Strijen	Mariapolder 8
Klaaswaal	Kreekweg 5 + bedrijf	Numansdorp	Schuringsedijk 164	Strijen	Mariapolder 9
Klaaswaal	Kreekweg 7	Numansdorp	Schuringsedijk 166	Strijen	Molenweg 1 + bedrijf
Klaaswaal	Kreupeleweg 40	Numansdorp	Schuringsedijk 168	Strijen	Molenwegje 2 + bedrijf
Klaaswaal	Kreupeleweg 42	Numansdorp	Schuringsedijk 59	Strijen	Molenwegje 3
Klaaswaal	Kreupeleweg 44	Numansdorp	Schuringsedijk 61	Strijen	Noord Kavelsedijk 1
Klaaswaal	Kreupeleweg 45	Numansdorp	Schuringsedijk 63	Strijen	Noord Kavelsedijk 10
Klaaswaal	Kreupeleweg 46	Numansdorp	Torensteepoldersekade 1	Strijen	Noord Kavelsedijk 12
Klaaswaal	Kreupeleweg 47	Numansdorp	Torensteepoldersekade 2	Strijen	Noord Kavelsedijk 2

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Klaaswaal	Kreupeleweg 50 + bedrijf	Numansdorp	Torensteepoldersekade 3	Strijen	Noord Kavelsedijk 4
Klaaswaal	Kreupeleweg 52	Numansdorp	Torensteepoldersekade 4	Strijen	Oud Bonaventurasedijk 108 + bedrijf
Klaaswaal	Molendijk 14	Numansdorp	Torensteepoldersekade 5	Strijen	Oudendijk 44
Klaaswaal	Molendijk 14a	Numansdorp	Torensteepoldersekade 7	Strijen	Oudendijk 45
Klaaswaal	Molendijk 15	Numansdorp	Tweede Dwarsweg 1 + bedrijf	Strijen	Oudendijk 46
Klaaswaal	Molendijk 16	Numansdorp	Tweede Dwarsweg 3	Strijen	Oudendijk 47
Klaaswaal	Molendijk 18	Numansdorp	Veerweg 1	Strijen	Oudendijk 48
Klaaswaal	Molendijk 20 + bedrijf	Numansdorp	West Biesakkersweg 2	Strijen	Oudendijk 49
Klaaswaal	Molendijk 22	Numansdorp	West Biesakkersweg 4	Strijen	Oudendijk 50
Klaaswaal	Molendijk 24	Oud Beijerland	Binnenpad 1	Strijen	Oudendijk 51
Klaaswaal	Molendijk 26 + bedrijf	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 13	Strijen	Oudendijk 52
Klaaswaal	Molendijk 28	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 17	Strijen	Oudendijk 53
Klaaswaal	Molendijk 59	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 17a	Strijen	Oudendijk 54
Klaaswaal	Molendijk 61	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 17b	Strijen	Oudendijk 56 + bedrijf
Klaaswaal	Smitsweg 3 + bedrijf	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 17c	Strijen	Oudendijk 58
Klaaswaal	Smitsweg 5	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 19	Strijen	Sassedijk 8
Klaaswaal	Smitsweg 7	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 21	Strijen	Schenkeldijk 101
Klaaswaal	Smitsweg 9 + bedrijf	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 22	Strijen	Schenkeldijk 105
Maasdam	Kromme Elleboog 1	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 24	Strijen	Schenkeldijk 107
Maasdam	s-Gravendeelseweg 1	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 25	Strijen	Schenkeldijk 109
Maasdam	s-Gravendeelseweg 3	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 26	Strijen	Schenkeldijk 70
Mijnsheerenland	Achterweg 1	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 27	Strijen	Schenkeldijk 72
Mijnsheerenland	Achterweg 1B	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 28	Strijen	Schenkeldijk 80
Mijnsheerenland	Achterweg 1C	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 29	Strijen	Schenkeldijk 82
Mijnsheerenland	Achterweg 2	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 30	Strijen	Schenkeldijk 83 + bedrijf

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Mijnsheerenland	Achterweg 3	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 34	Strijen	Schenkeldijk 85
Mijnsheerenland	Achterweg 4	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 35	Strijen	Schenkeldijk 87
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 270	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 36	Strijen	Schenkeldijk 89
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 276	Oud Beijerland	Eerste Kruisweg 6	Strijen	Schenkeldijk 91
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 278	Oud Beijerland	Goidschalxoordsedijk 62	Strijen	Schenkeldijk 93
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 278A	Oud Beijerland	Goidschalxoordsedijk 63	Strijen	Schenkeldijk 95
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 278B	Oud Beijerland	Goidschalxoordsedijk 65	Strijen	Schenkeldijk 97
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 280	Oud Beijerland	Goidschalxoordsedijk 65a	Strijen	Schuringsedijk 1
Mijnsheerenland	Blaaksedijk 282	Oud Beijerland	Langeweg 21	Strijen	Schuringsedijk 3
Mijnsheerenland	Blaakseweg 1	Oud Beijerland	Langeweg 33	Strijen	Schuringsedijk 3a
Mijnsheerenland	Blaakseweg 2	Oud Beijerland	Langeweg 35	Strijen	Schuringsedijk 5
Mijnsheerenland	Blaakseweg 3	Oud Beijerland	Langeweg 37	Strijen	Schuringsedijk 7
Mijnsheerenland	Blaakseweg 4	Oud Beijerland	Langeweg 47	Strijen	Strijensedijk 1
Mijnsheerenland	Blauwesteenweg 14	Oud Beijerland	Langeweg 49	Strijen	Strijensedijk 3 + bedrijf
Mijnsheerenland	Blauwesteenweg 16	Oud Beijerland	Langeweg 55	Strijen	Strijensedijk 4
Mijnsheerenland	Buijensweg 1	Oud Beijerland	Langeweg 67	Strijen	Strijensedijk 5
Mijnsheerenland	Buijensweg 2	Oud Beijerland	Langeweg 79	Strijen	Strijensedijk 6
Mijnsheerenland	Buijensweg 2A	Oud Beijerland	Papenweg 3a	Strijen	Strijensedijk 7
Mijnsheerenland	Kwakseweg 7	Oud Beijerland	Papeweg 1c	Strijen	Strijensedijk 8
Mijnsheerenland	Maasweg 1	Oud Beijerland	Papeweg 1d	Strijen	Strijensedijk 8a + bedrijf
Mijnsheerenland	Maasweg 1B	Oud Beijerland	Stougjesdijk 224	Strijen	Strijensedijk 8c
Mijnsheerenland	Maasweg 2	Oud Beijerland	Stougjesdijk 236	Strijen	Voorweg 1
Mijnsheerenland	Maasweg 3	Oud Beijerland	Stougjesdijk 238	Strijen	Wielweg 10
Mijnsheerenland	Maasweg 5	Oud Beijerland	Stougjesdijk 240	Strijen	Wielweg 3
Mijnsheerenland	Papeweg 1B	Oud Beijerland	Stougjesdijk 242	Strijen	Wielweg 4 + bedrijf
Mijnsheerenland	Papeweg 2	Oud Beijerland	Stougjesdijk 278a	Strijen	Wielweg 5 + bedrijf

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Mijnsheerenland	Polderweg 1	Piershil	Dorpsweg 9	Strijen	Wielweg 6
Mijnsheerenland	Polderweg 10	Piershil	Dromweg 1	Strijen	Wielweg 8
Mijnsheerenland	Polderweg 1A	Piershil	Kostverlorendijk 3	Strijen	Wildervangseweg 1
Mijnsheerenland	Polderweg 3	Piershil	Kreekkant 4	Strijen	Zuid Kavelsedijk 3 + bedrijf
Mijnsheerenland	Provincialeweg 4	Piershil	Oosthoek 10	Strijen	Schenkeldijk 72a
Mijnsheerenland	Provincialeweg 5A	Piershil	Oosthoek 27	Westmaas	Blauwesteenweg 11
Mijnsheerenland	Provincialeweg 7	Piershil	Oosthoek 29	Westmaas	Blauwesteenweg 13
Mijnsheerenland	Provincialeweg 9	Piershil	Oosthoek 31	Westmaas	Blauwesteenweg 13 A
Mijnsheerenland	Reedijk 100A	Piershil	Oosthoek 6	Westmaas	Blauwesteenweg 13 B
Mijnsheerenland	Reedijk 100B	Piershil	Oosthoek 8	Westmaas	Blauwesteenweg 15
Mijnsheerenland	Reedijk 101	Piershil	Oudendijk 8	Westmaas	Blauwesteenweg 3
Mijnsheerenland	Reedijk 101C	Piershil	Oud-Pierhilsseweg 4a	Westmaas	Blauwesteenweg 5
Mijnsheerenland	Reedijk 102	Piershil	Oud-Pierhilsseweg 6	Westmaas	Blauwesteenweg 5A
Mijnsheerenland	Stougjesddijk 118	Piershil	Oud-Pierhilsseweg 8	Westmaas	Blauwesteenweg 9
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 102	Piershil	Sluisjesdijk 33	Westmaas	Eerste Kruisweg 2
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 106	Piershil	Sluisjesdijk 35	Westmaas	Eerste Kruisweg 2A
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 108	Piershil	Sluisjesdijk 37	Westmaas	Groeneweg 1
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 110	Piershil	Sluisjesdijk 46	Westmaas	Groeneweg 3-5
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 120	Piershil	Sluisjesdijk 48	Westmaas	Smidsweg 18
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 126	Piershil	Sluisjesdijk 50	Westmaas	Stougjesdijk 95
Mijnsheerenland	Stougjesdijk 168	Piershil	Zwartsuisje 3	Zuid-Beijerland	Dromweg 2
Mijnsheerenland	Westdijk 101	Puttershoek	Tweede kruisweg 1	Zuid-Beijerland	Dromweg 4
Mijnsheerenland	Westdijk 103	Puttershoek	Tweede kruisweg 1A	Zuid-Beijerland	Hageweg 1
Mijnsheerenland	Westdijk 47	Puttershoek	Tweede kruisweg 2	Zuid-Beijerland	Hageweg 12
Mijnsheerenland	Westdijk 51	Puttershoek	Tweede kruisweg 3	Zuid-Beijerland	Hageweg 2
Mijnsheerenland	Westdijk 51A	Puttershoek	Tweede kruisweg 5	Zuid-Beijerland	Hageweg 4
Mijnsheerenland	Westdijk 53	s-Gravendeel	Boendersweg 38	Zuid-Beijerland	Hageweg 6

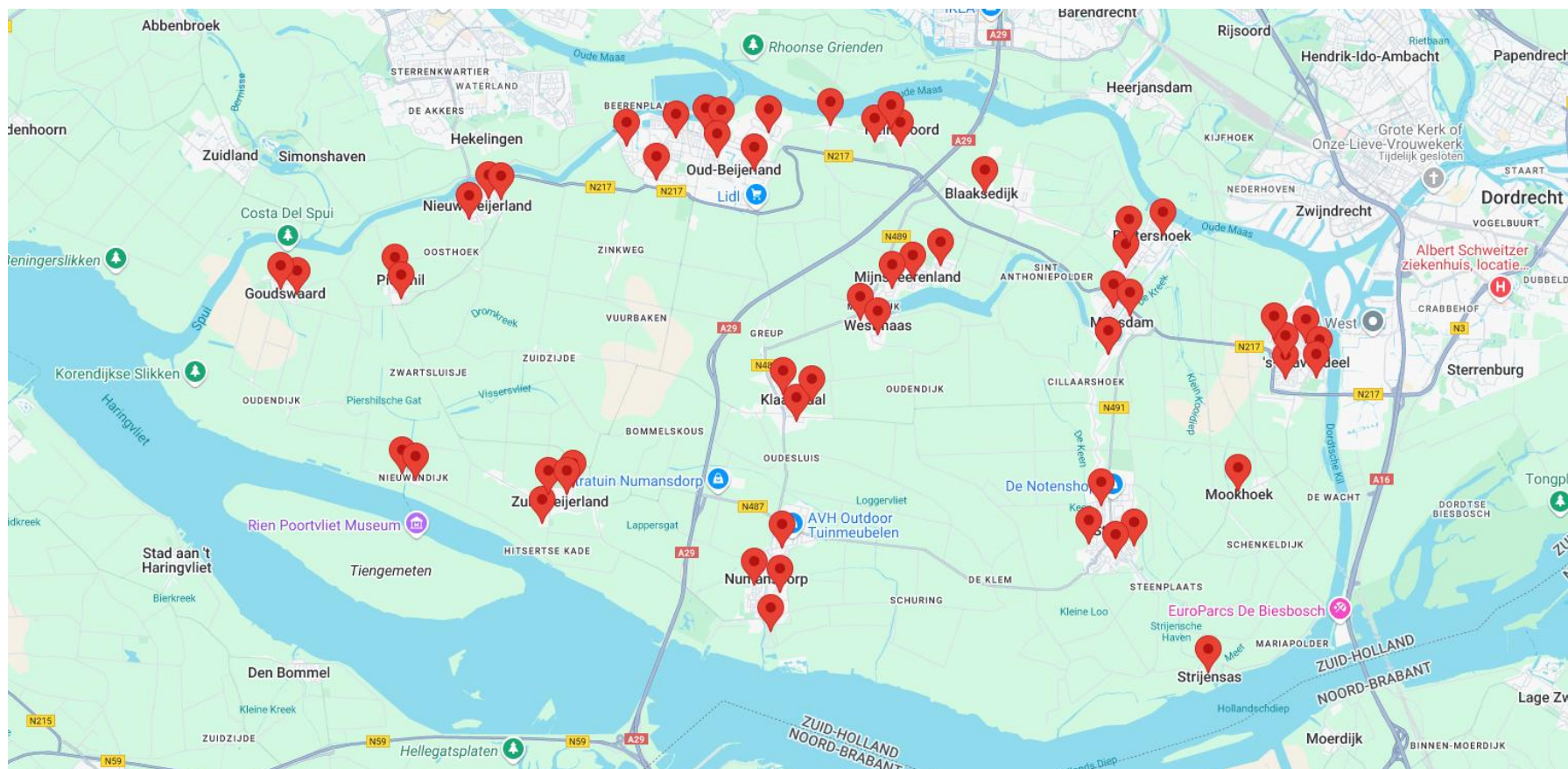

Kern	Adres	Kern	Adres	Kern	Adres
Mijnsheerenland	Westdijk 55	s-Gravendeel	Boendersweg 46	Zuid-Beijerland	Hitzertsekade 2
Mijnsheerenland	Westdijk 57	s-Gravendeel	Boemdijk 1	Zuid-Beijerland	Hogeweg 2
Mijnsheerenland	Westdijk 57 A	s-Gravendeel	Boemdijk 2	Zuid-Beijerland	Kleine Weg 2
Mijnsheerenland	Westdijk 59	s-Gravendeel	De Wacht 27	Zuid-Beijerland	Klein- Zuidbeijerlandseweg 2
Mijnsheerenland	Westdijk 61	s-Gravendeel	Eerste Kruisweg 1	Zuid-Beijerland	Klein- Zuidbeijerlandseweg 4
Mijnsheerenland	Westdijk 61A	s-Gravendeel	Langedam 1	Zuid-Beijerland	Koninginneweg 23a
Mijnsheerenland	Westdijk 62	s-Gravendeel	Tweede Kruisweg 2	Zuid-Beijerland	Kraagweg 7
Mijnsheerenland	Westdijk 63	Strijen	Bomendijk 5	Zuid-Beijerland	Nieuwendijk 2
Mijnsheerenland	Westdijk 65	Strijen	Broekseweg 2	Zuid-Beijerland	Nieuwendijk 4
Mijnsheerenland	Westdijk 66	Strijen	Broekseweg 2a	Zuid-Beijerland	Nieuwendijk 6
Mijnsheerenland	Westdijk 69	Strijen	Broekseweg 4	Zuid-Beijerland	Noorddijk 16/22
Mijnsheerenland	Westdijk 71	Strijen	Broekseweg 6	Zuid-Beijerland	Noorddijk 25/33
Mijnsheerenland	Westdijk 73	Strijen	Broekseweg 8	Zuid-Beijerland	Oranjeweg 65/69
Mijnsheerenland	Westdijk 75	Strijen	Buitendijk 11	Zuid-Beijerland	Oranjeweg 84
Mijnsheerenland	Westdijk 76	Strijen	Buitendijk 13	Zuid-Beijerland	Oranjeweg 86
Mijnsheerenland	Westdijk 77	Strijen	Buitendijk 15 + bedrijf	Zuid-Beijerland	Ronduitweg 3
Mijnsheerenland	Westdijk 80	Strijen	Buitendijk 17 + bedrijf	Zuid-Beijerland	Ronduitweg 5
Mijnsheerenland	Westdijk 81	Strijen	Buitendijk 19	Zuid-Beijerland	Sluisjesweg 2
Mijnsheerenland	Westdijk 85	Strijen	Buitendijk 3	Zuid-Beijerland	Tiengemetten IBA

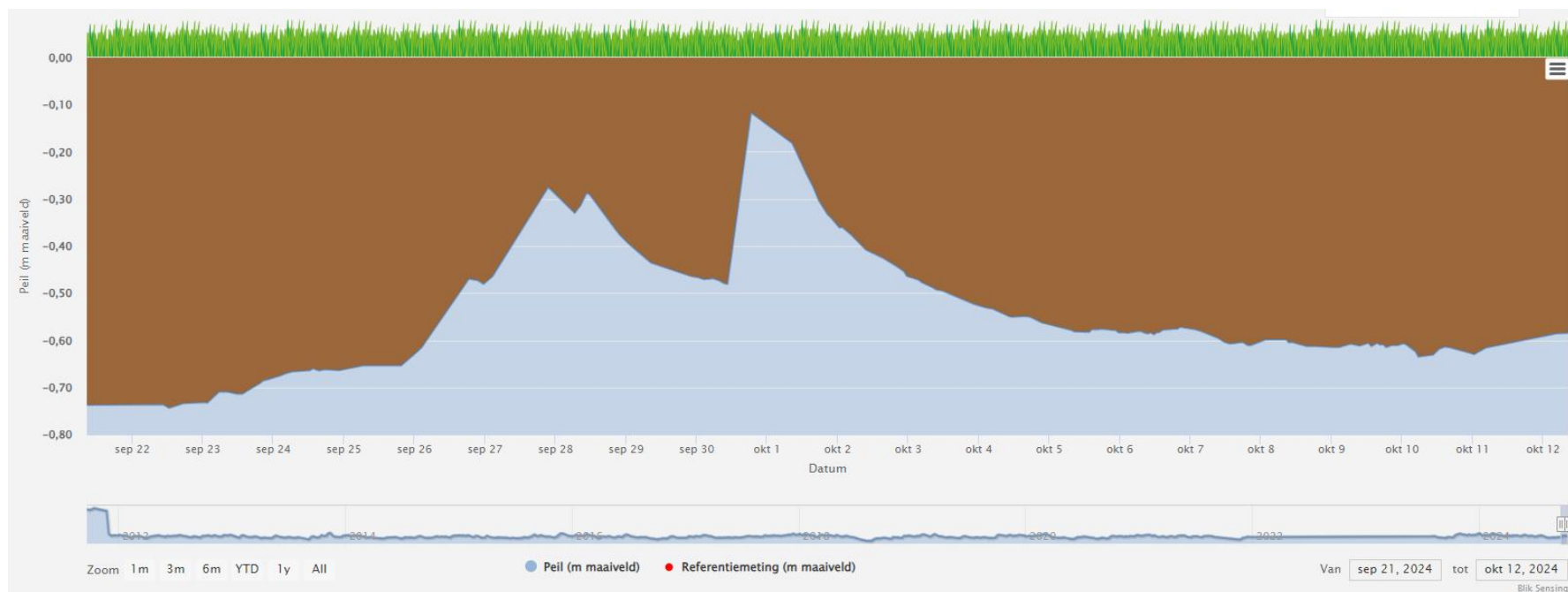

III. Grondwatermeetnet

Hieronder is een overzicht weergegeven van het grondwatermeetnet met alle monitoringslocaties.

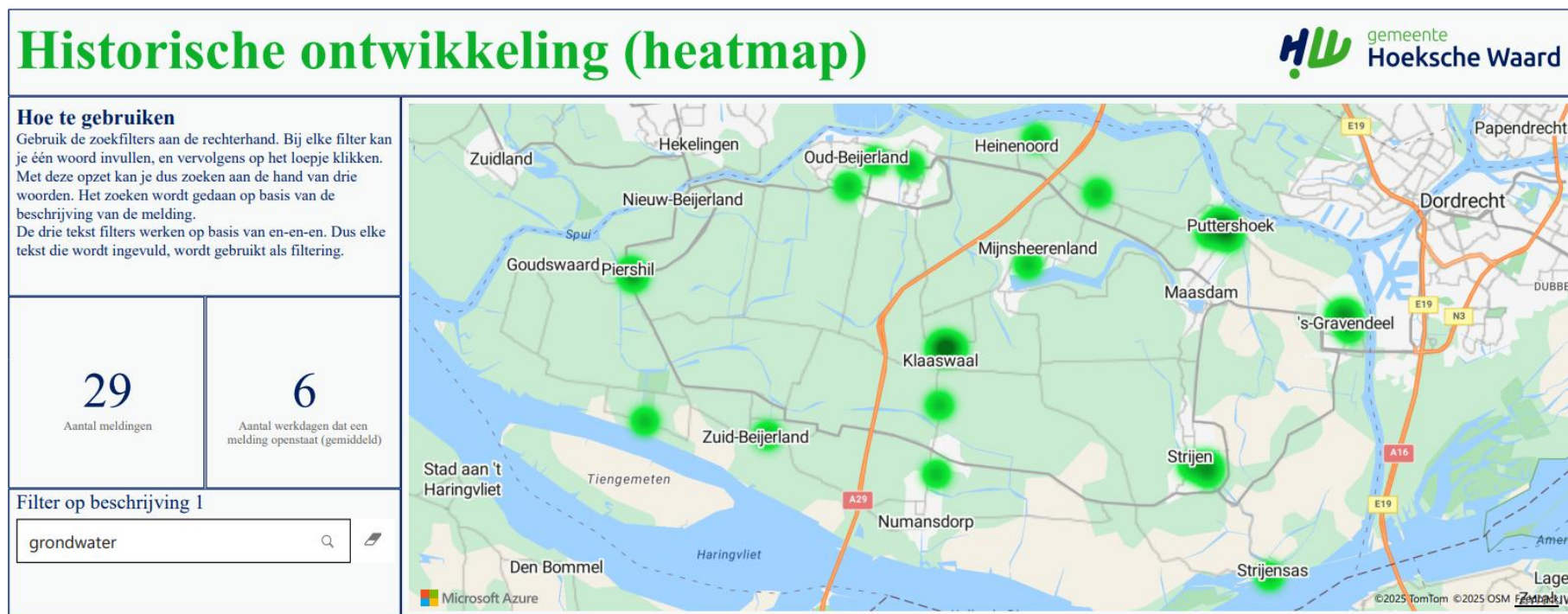
Het meetnet is in beheer bij Blik Sensing en ontsluit de data in een dashboard. Een voorbeeld van hoe de data weergegeven wordt is hieronder weergegeven.

IV. Meldingen over grondwater in de planperiode (2020-2024)

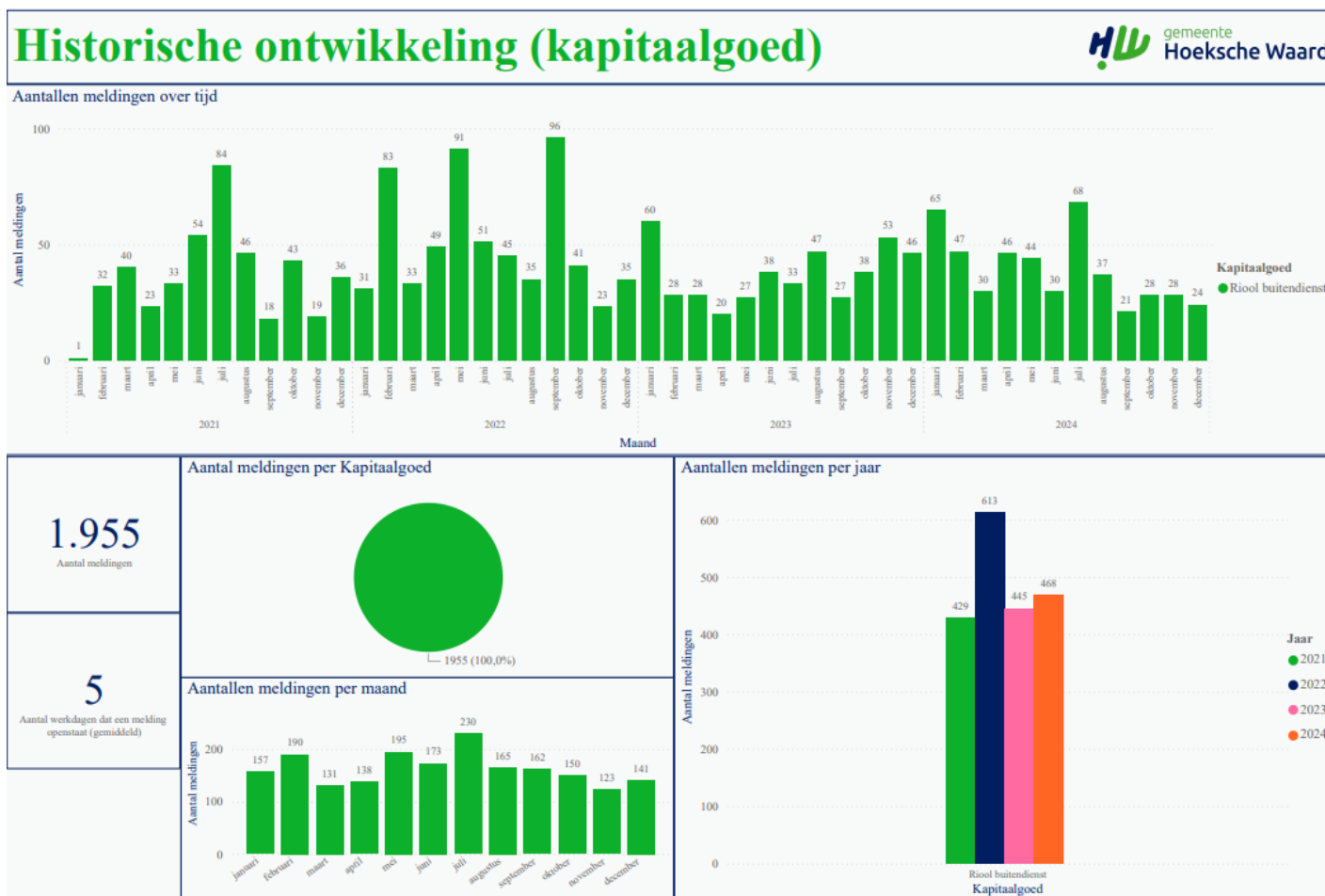
Hieronder staat een screenshot vanuit het BI-overzicht van de FIXI-meldingen. Er is hier specifiek gezocht op grondwater en een overzicht gegeven van de meldingen op de kaart in heatmaps zodat de locatie met de meeste meldingen zichtbaar wordt.

V. Meldingenoverzicht voor de buitendienst in de planperiode (2020-2024)

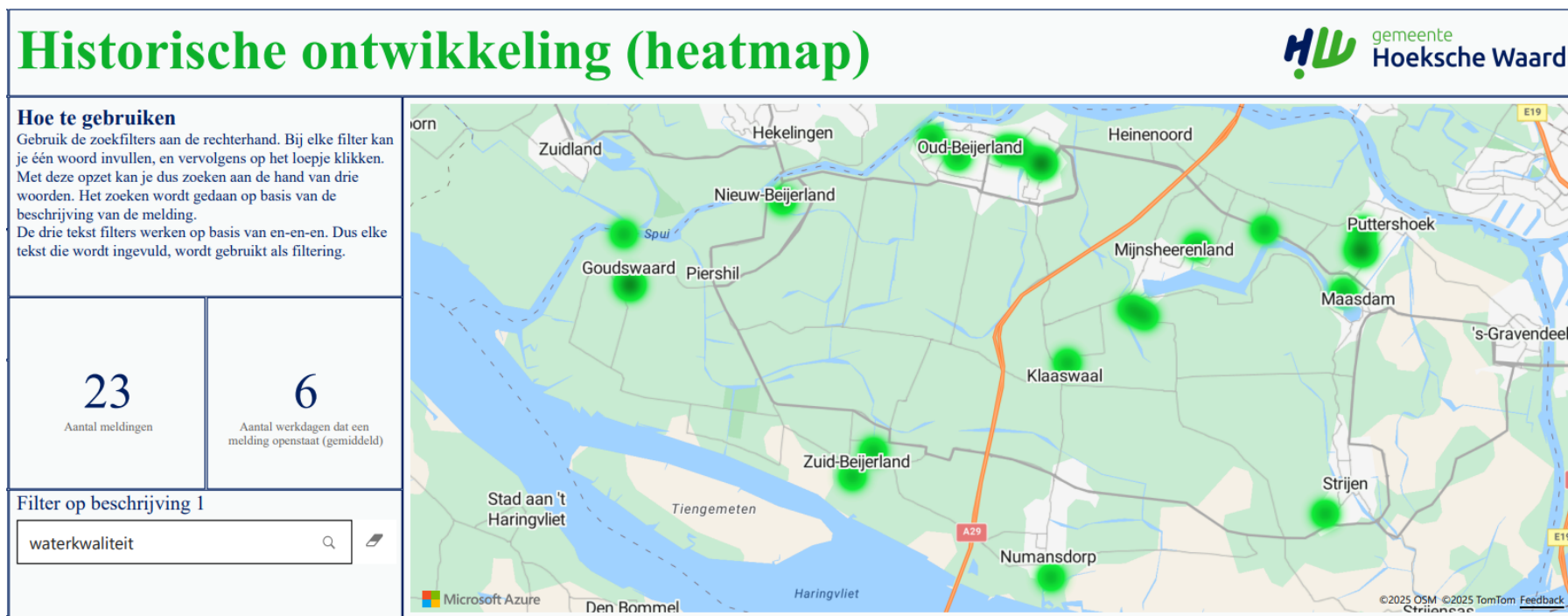
Hieronder staat een screenshot van de historische ontwikkeling van meldingen naar de buitendienst over riolering. Duidelijk zichtbaar is de piek in september 2022. Dit was een jaar met extreme neerslag en veel wateroverlast. De meldingen zijn van een gemiddelde afhandelingsduur van 8 dagen in 2021, naar 5 dagen gegaan in 2024.

VI. Meldingen over waterkwaliteit in de planperiode (2020-2024)

Hieronder staat een overzicht van de meldingen over waterkwaliteit in de planperiode (tussen 2020 en 2024). De meeste meldingen over waterkwaliteit komen vanuit Puttershoek, Oud-Beijerland en Goudswaard.

VII. Beleidsdoelen voor de planperiode (2026-2030)

Hieronder zijn de beleidsdoelen per speerpunt weergegeven. Hiermee worden de beleidsdoelen tijdens en na de planperiode gemonitord. Daarnaast zijn de thema's Stedelijk Water, Hemelwater, Grondwater en Klimaatadaptatie aan de beleidsdoelen gekoppeld.

Legenda	
<i>Thema</i>	<i>Icoontje</i>
Stedelijk afvalwater	
Hemelwater	
Grondwater	
Klimaatadaptatie	

Doelen	Thema
Inhaalslag maken met de vervangingsprojecten, waar organisatorisch mogelijk.	
Nauwe samenwerking tussen binnen- en buitendienst op het gebied van meldingen en kosten.	
Er is voldoende personeel om de beheertaken uit te voeren.	
Alle percelen zijn aangesloten.	
Er zijn geen ongewenste lozingen.	
De objecten zijn in goede staat.	
Voldoende (afvoer)capaciteit bij droog weer	
De instroming in riolen via de koken dient ongehinderd plaats te vinden	
De doorstroming blijft behouden (baggeren)	
Eenduidige werkwijze waarbij de afdeling wegen volgend is bij de projectplanning	
Snelle onderverdeling van projectleiders over de vervangingsprojecten.	
Duidelijke verdeling van budgetten per project.	
Meekoppelen vanuit klimaatadaptatie is onderdeel van de projectplanning.	
Aanleg drainage waar het doelmatig is	

De samenwerking van ISA blijft van kracht in de planperiode	
Gezamenlijke onderzoeken vanuit isa worden jaarlijks geëvalueerd en bepaald	
Grondwateroverlast wordt samen met burgers doelmatig opgelost	
Bewoners van de Hoeksche Waard zijn bewust van risico's en kansen in het toekomstig klimaat	
Het afvalwateraanbod en de capaciteit van de zuivering zijn op elkaar afgestemd	
Waterkwaliteit in het kader van de KRW doelstellingen wordt meegenomen in de onderzoeken vanuit ISA	
Datastromen, de vindbaarheid van data en licenties zijn geüpdatet in de planperiode	
Er is inzicht in toestand en functioneren van de riolering	
Er is voldoende capaciteit om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen	
Regenwater schoon houden	
Maximaal gescheiden aansluiten van hemelwater	
Overstortingen en lozingen vanuit het hemelwaterstelsel mogen niet leiden tot inundatie	
Toepassen van duurzame materialen voor verharde oppervlakken die hemelwater afvoeren	
Bewoners en bedrijven motiveren om meer regenwater op te vangen op eigen terrein	
Waar mogelijk en doelmatig thema's droogte en hitte mee laten koppelen met onderhoudsprojecten	

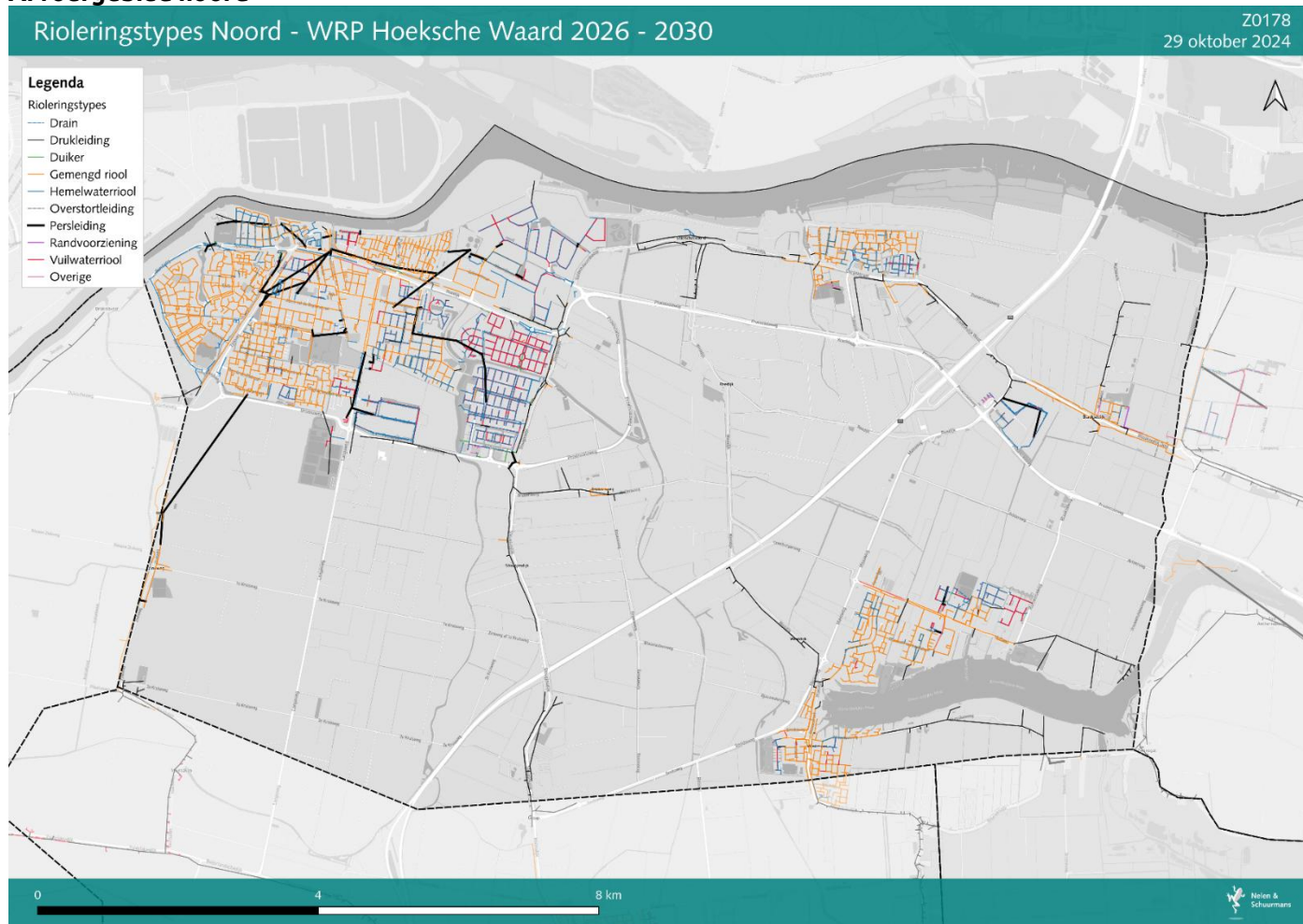

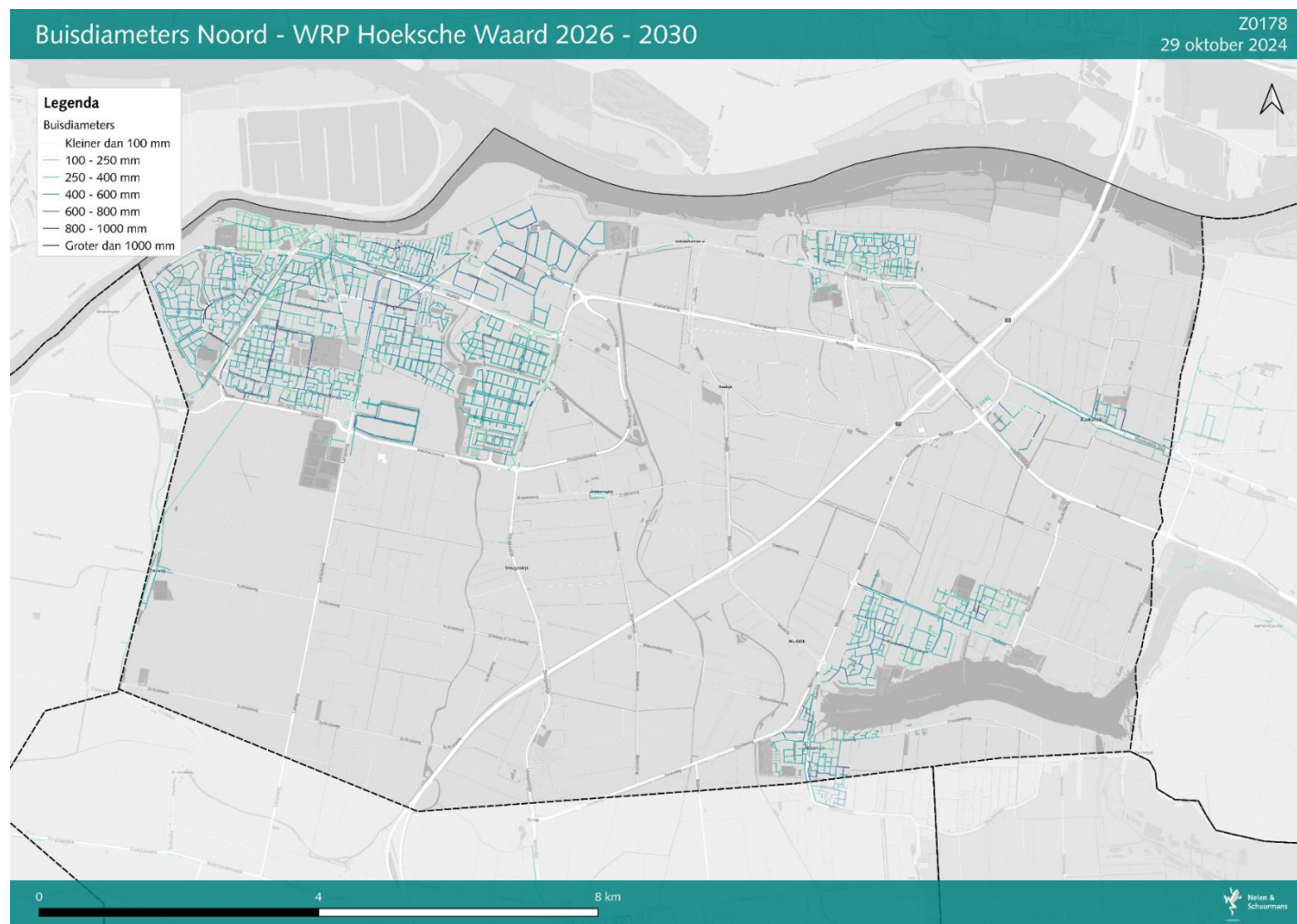
Inzicht in het grondwaterpeil	
Bij nieuwbouw wordt het overtollig grondwater adequaat afgevoerd	
Inzicht in ligging en staat van de duikers verkrijgen	
De vervuiling van het oppervlaktewater is beperkt	

VIII. Gegevens op de kaart

Afvoergebied noord

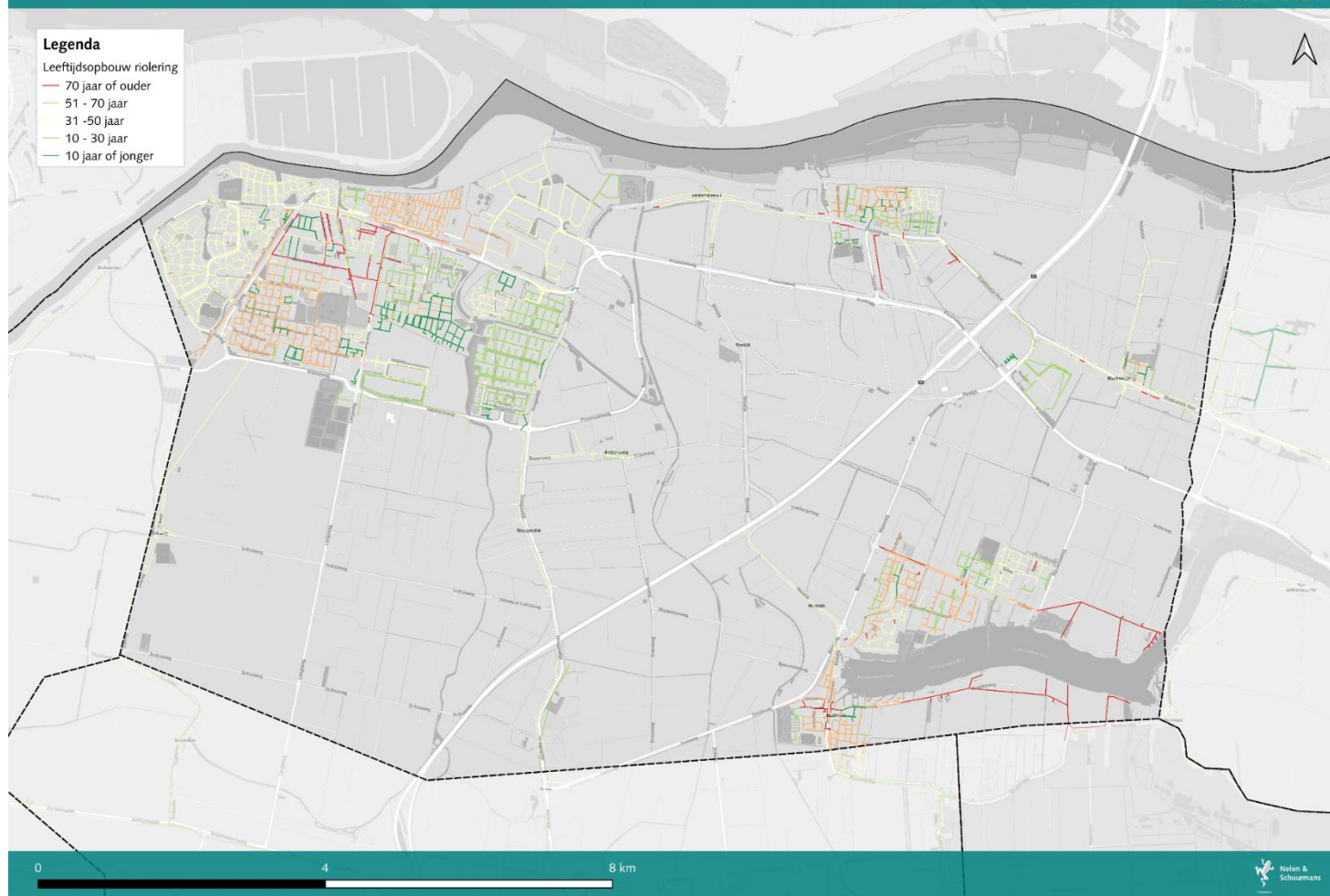

Leeftijdsofbouw riolering Noord - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

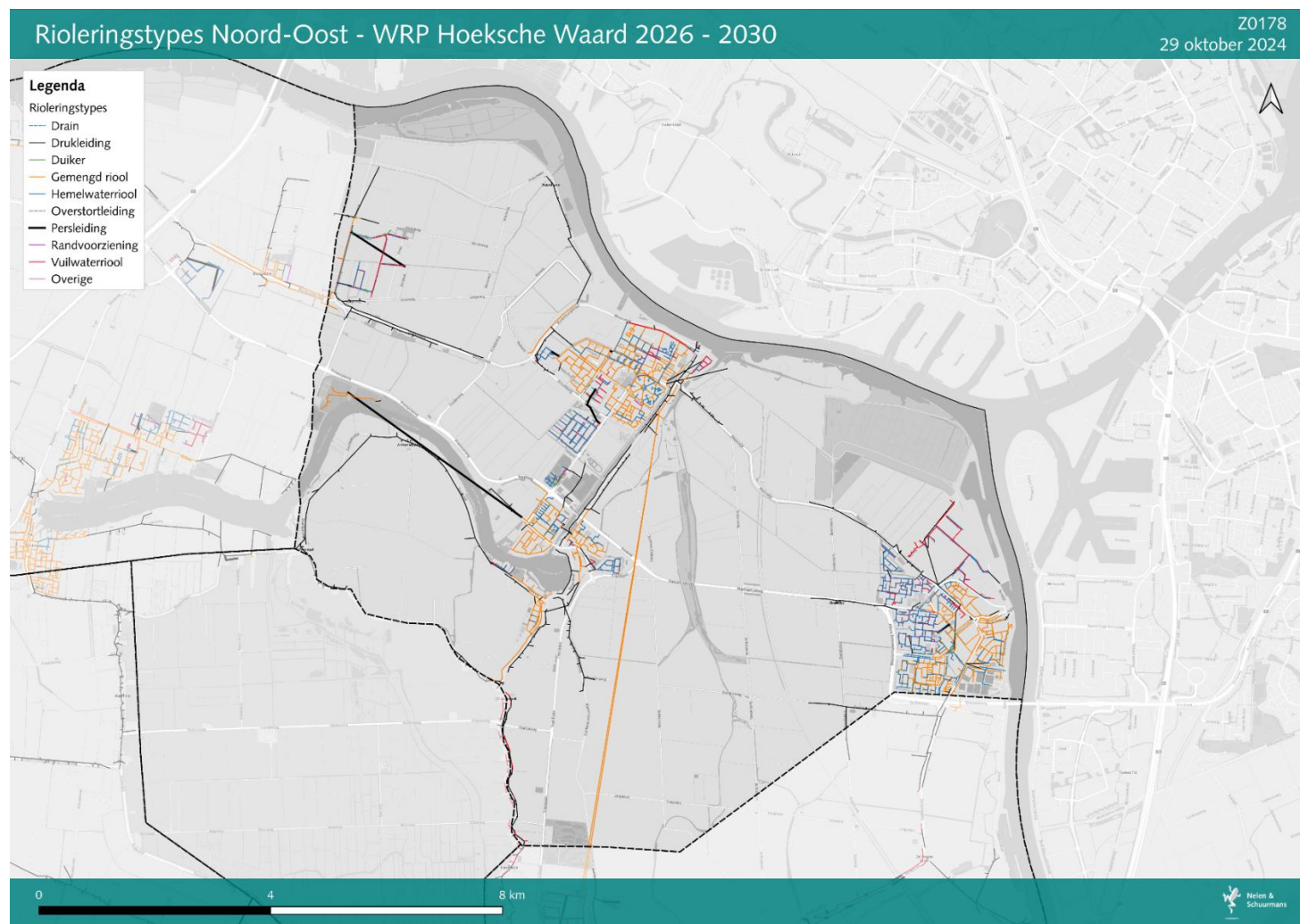
Objecttypes Noord - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

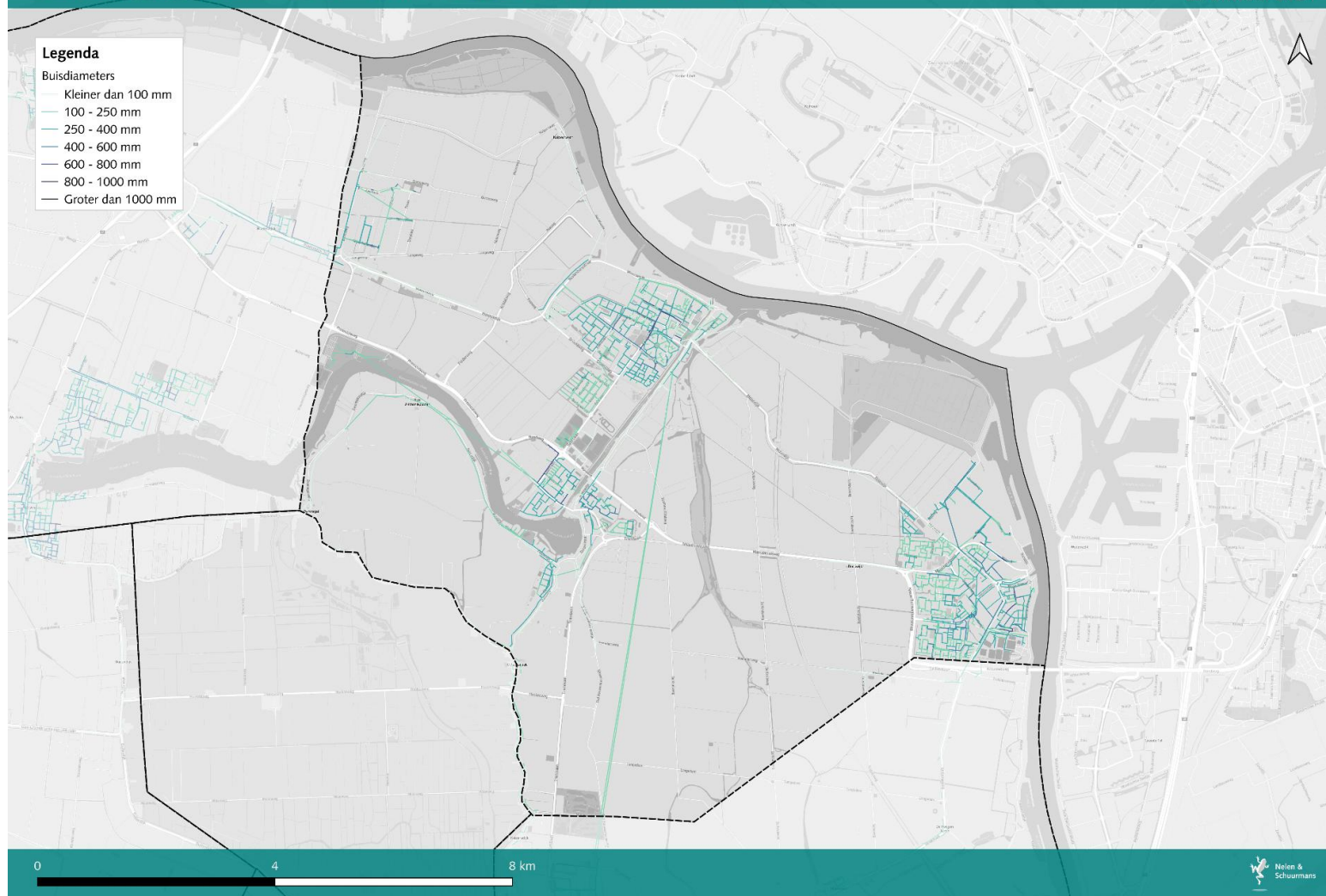
Afvoergebied noord-oost

Buisdiameters Noord-Oost - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

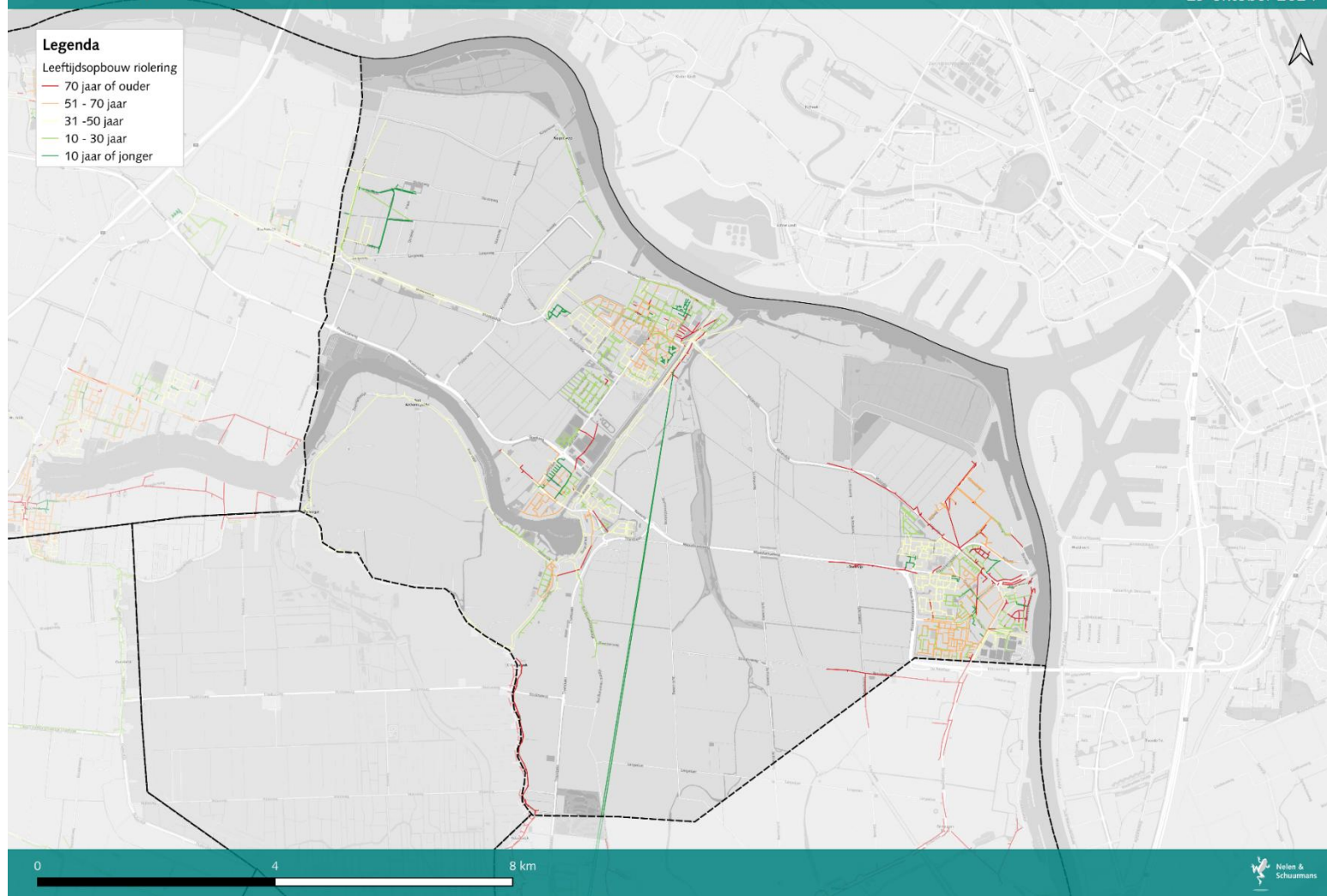
Z0178
29 oktober 2024

Leeftijdsopbouw riolering Noord-Oost - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

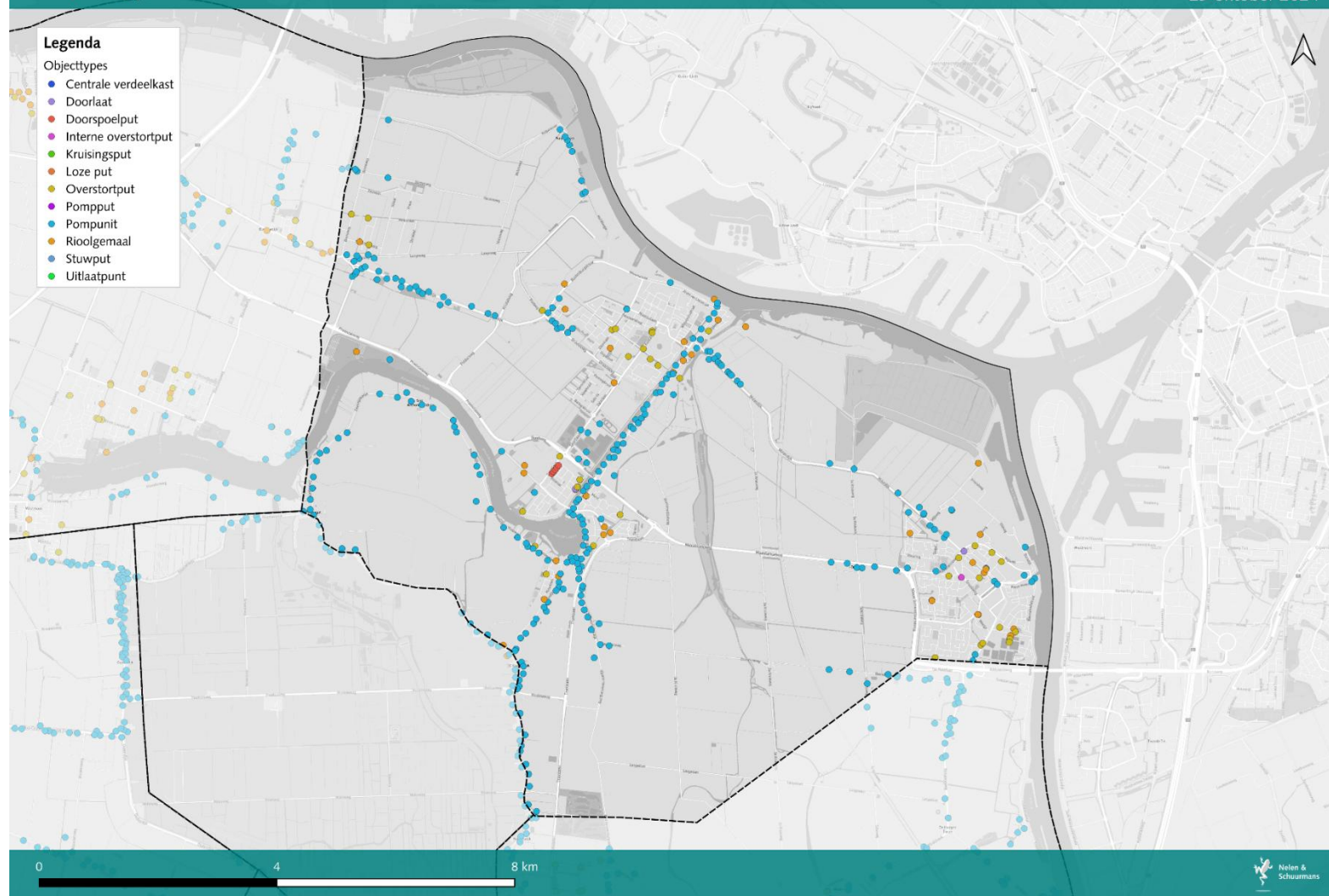
Z0178
29 oktober 2024

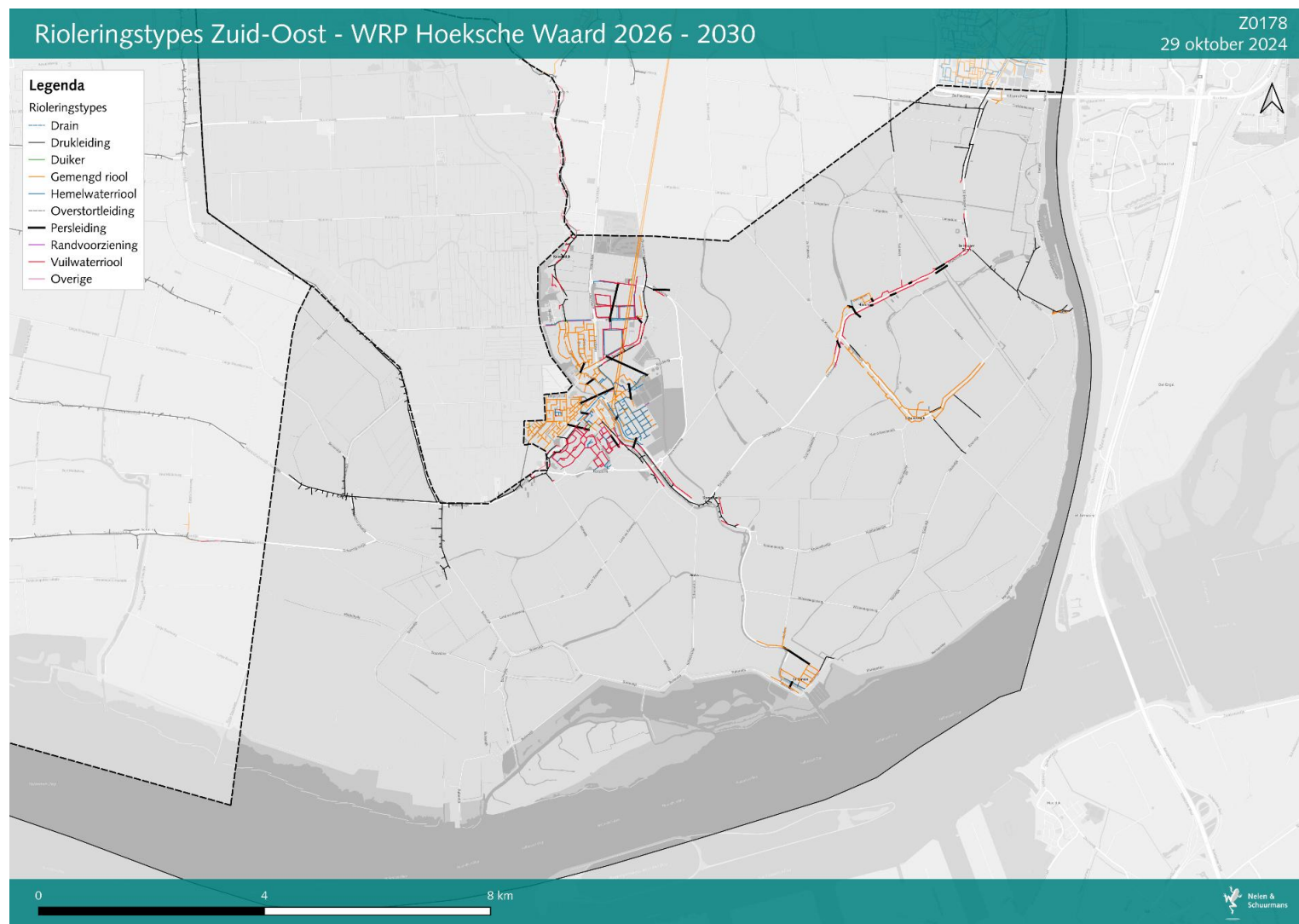
Objecttypes Noord-Oost - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

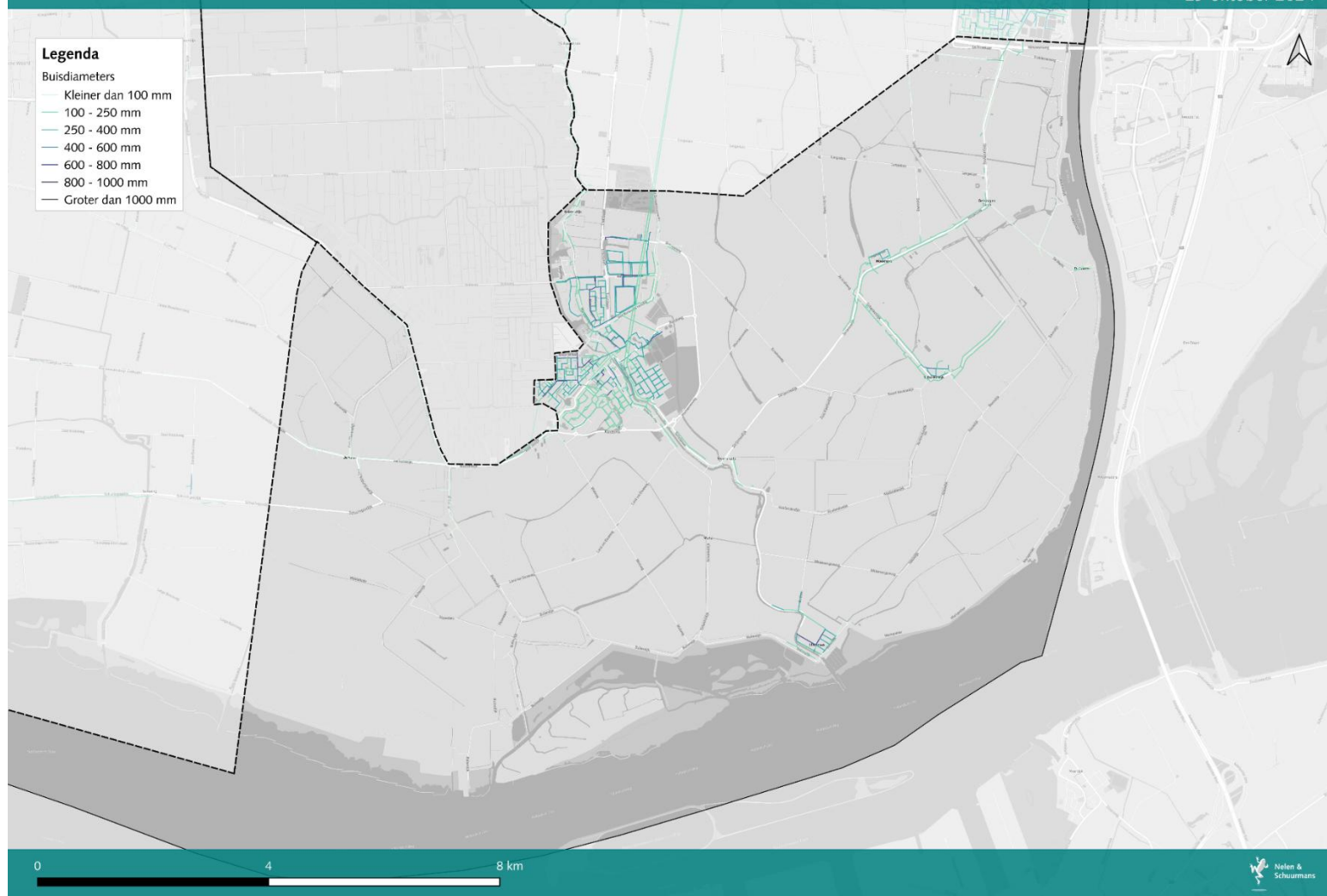
Afvoergebied zuid-oost

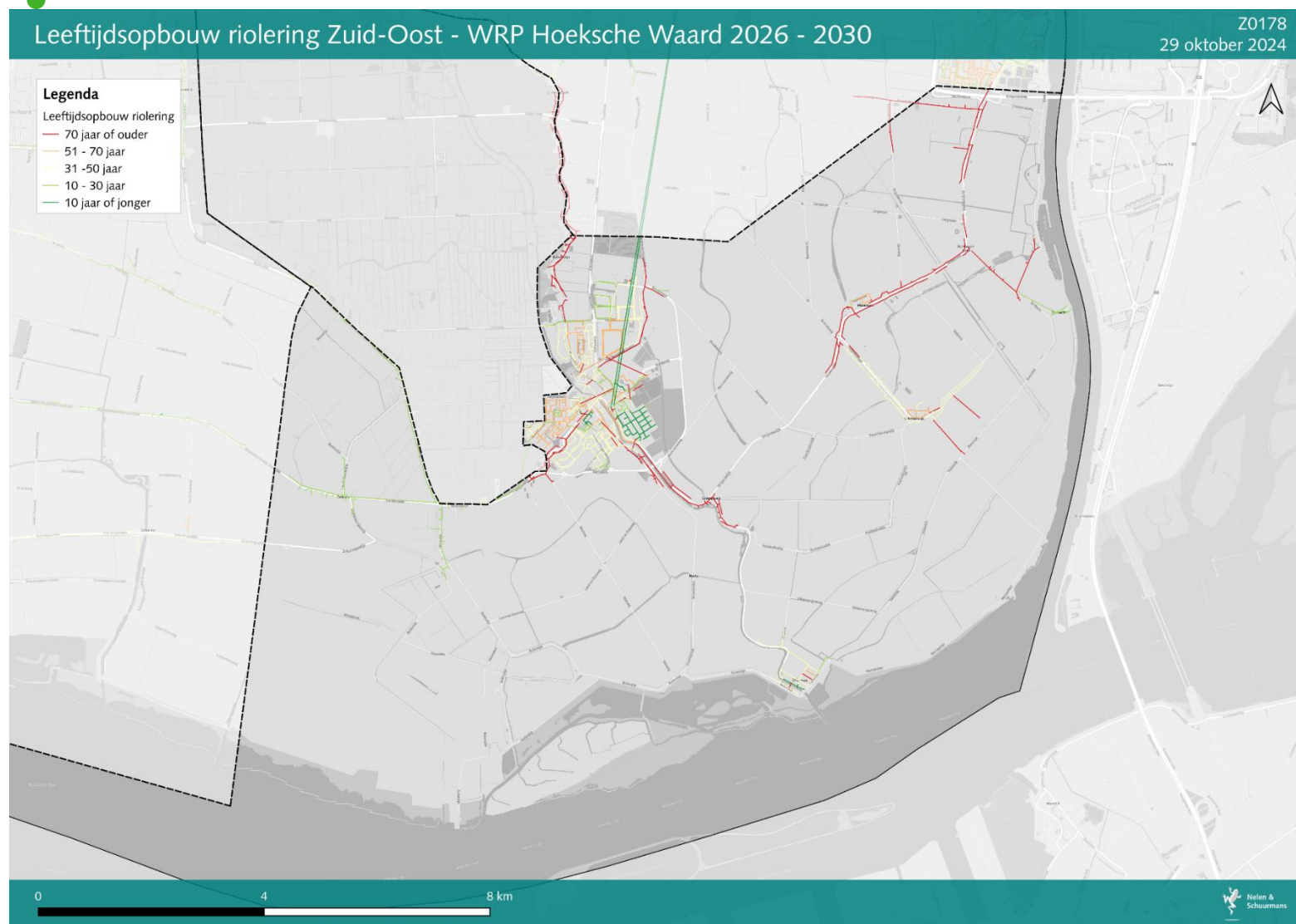

Buisdiameters Zuid-Oost - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

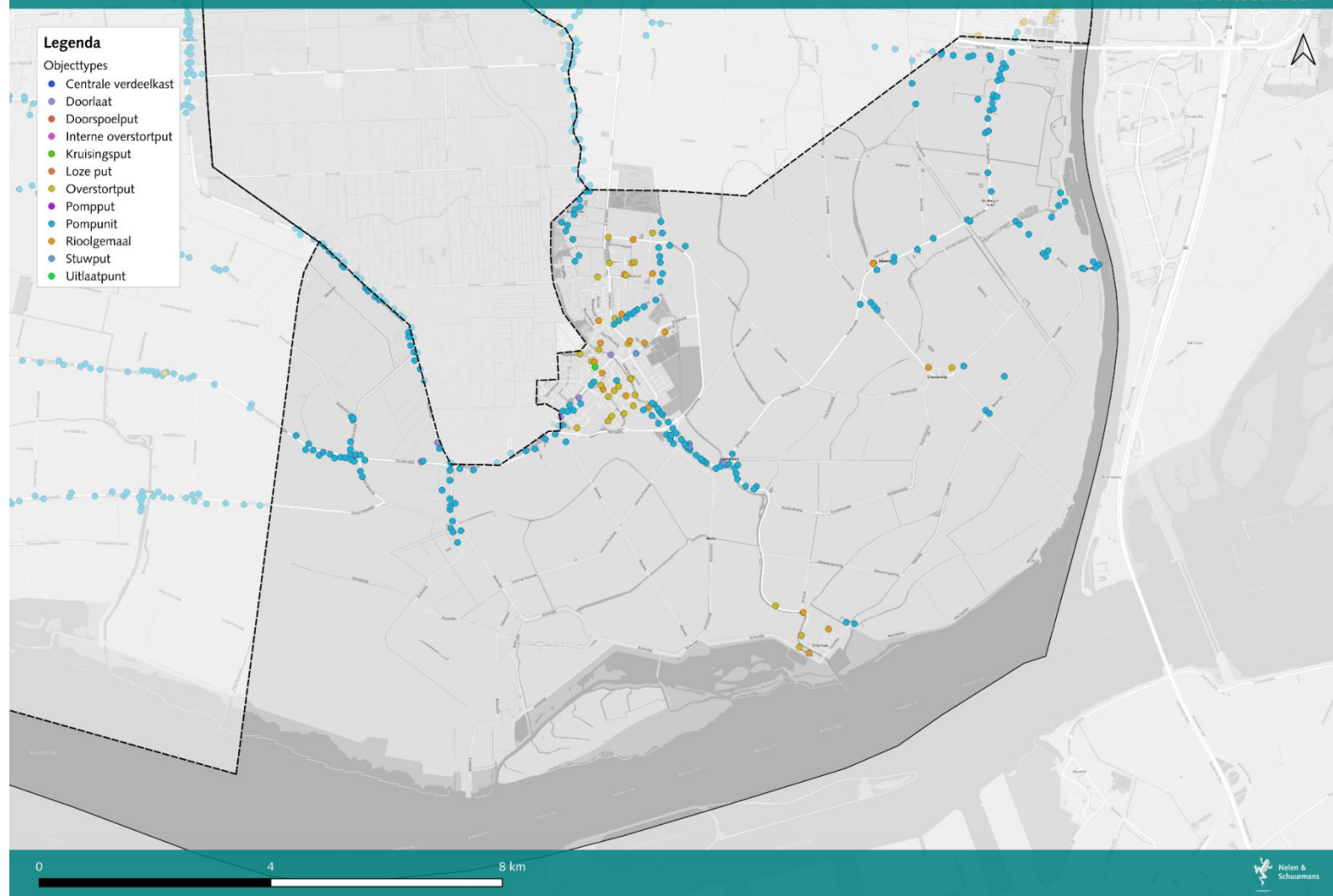

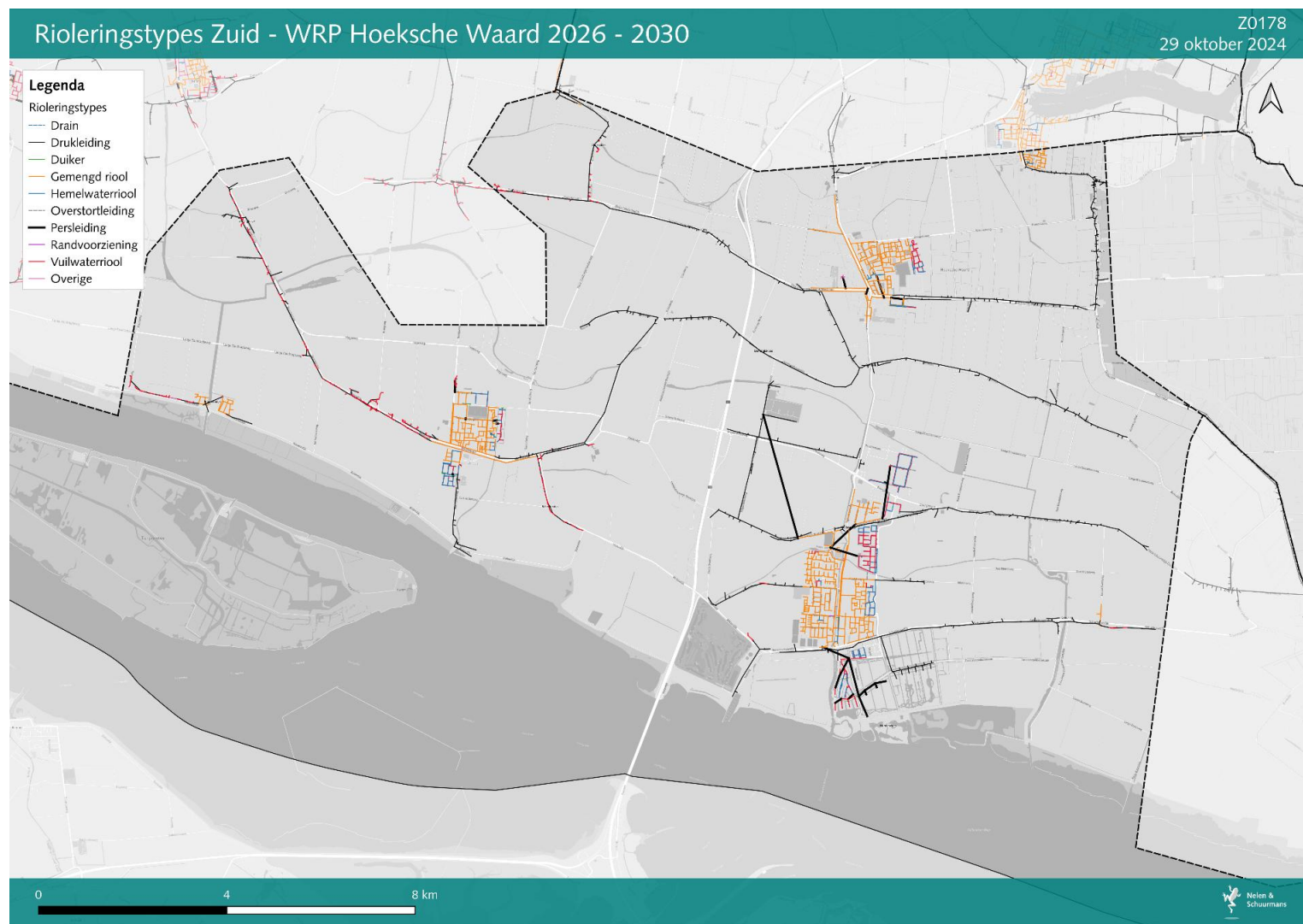

Objecttypes Zuid-Oost - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

Buisdiameters Zuid - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

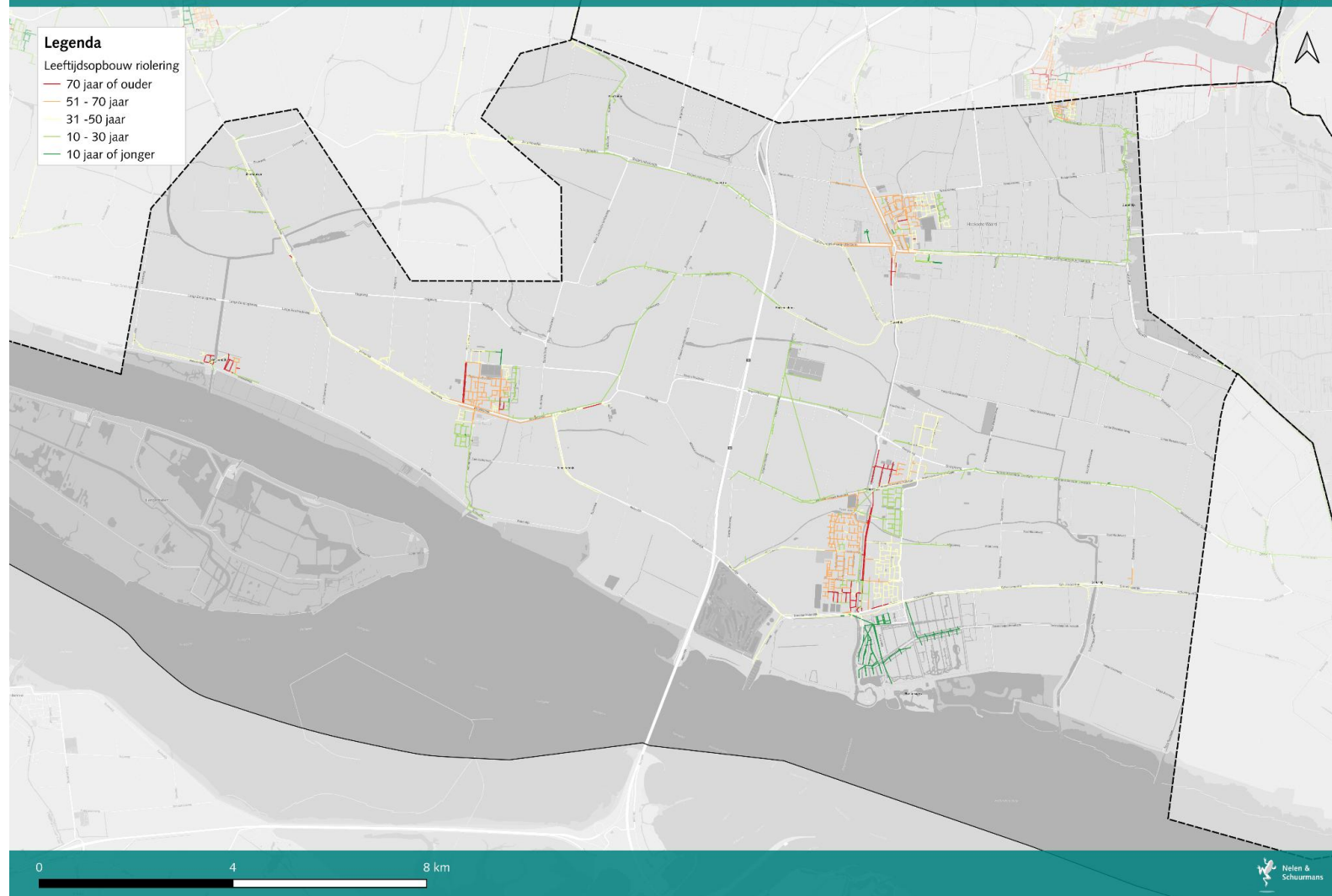
Z0178
29 oktober 2024

Leeftijdsofbouw riolering Zuid - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

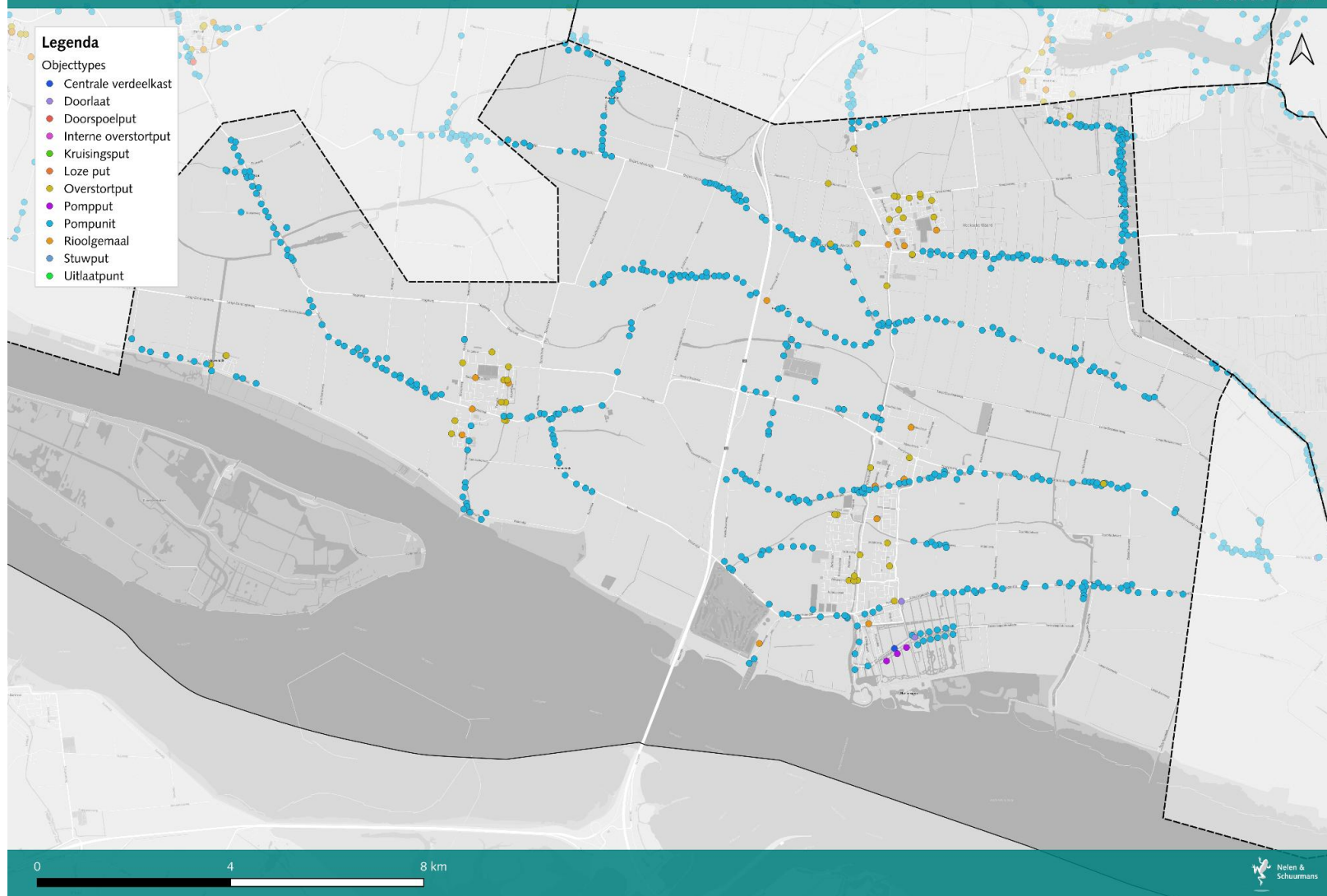
Z0178
29 oktober 2024

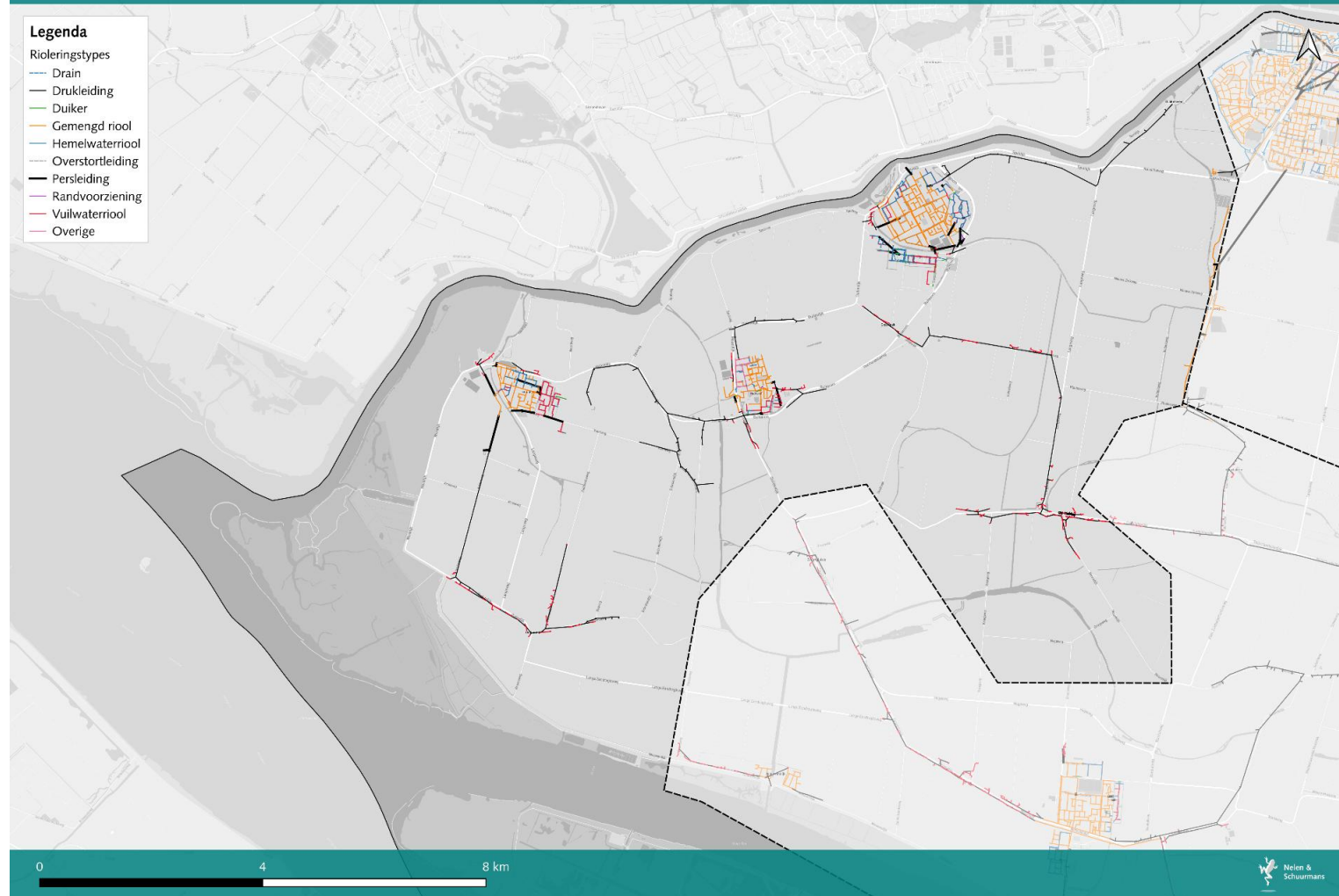
Objecttypes Zuid - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

Rioleringstypes West - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

Buisdiameters West - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

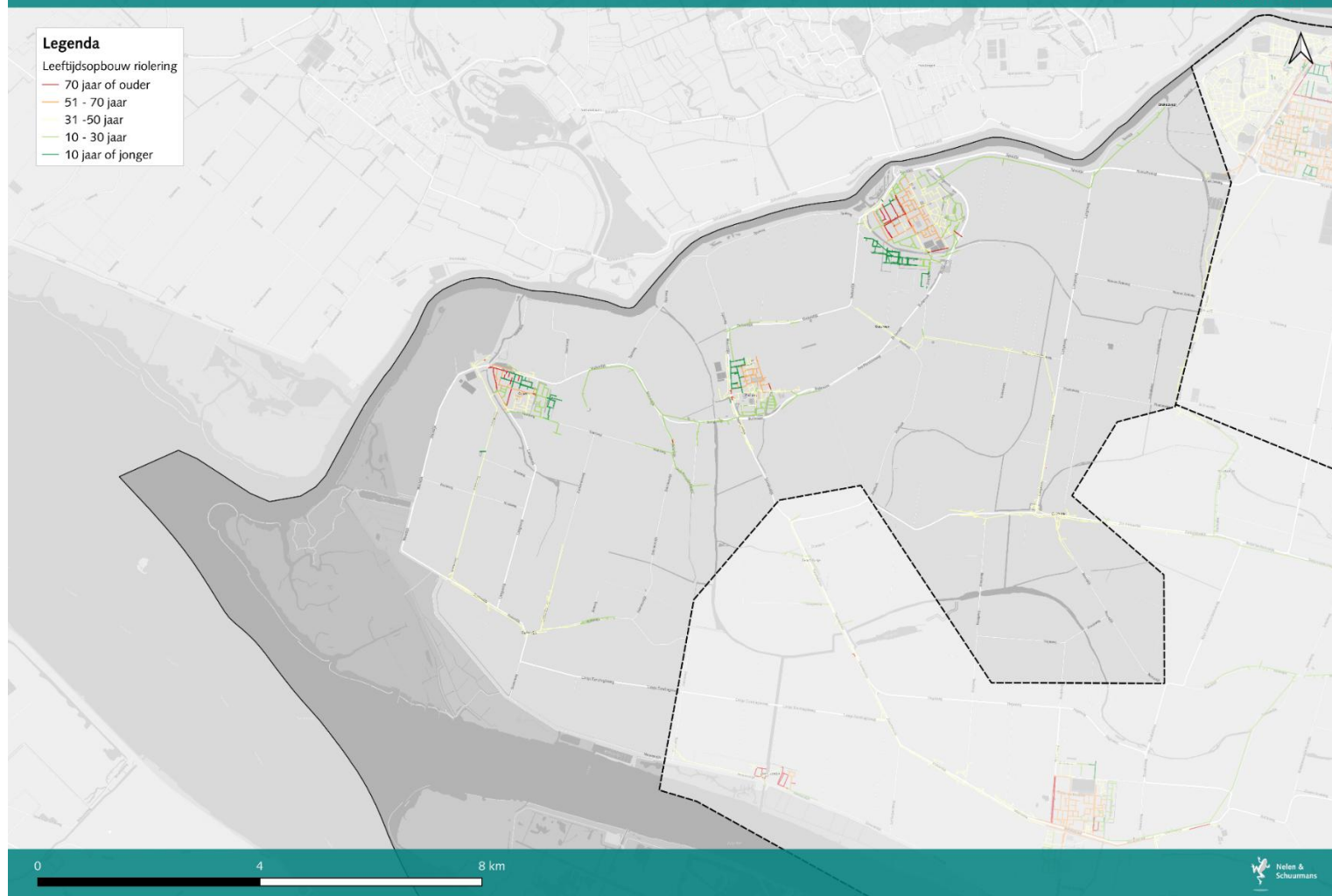
Z0178
29 oktober 2024

Leeftijdsofbouw riolering West - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
29 oktober 2024

IX. Overstorten

Gemengde overstorten

Kern	Overstort	Breedte (m)	Hoogte (m + NAP)	Type	x	y
Blaaksedijk	BL-62388	5	-2.13	BBB ext	94740	425485
Goudswaard	GW100605	7,7	-0.89	BBB ext	78325	423243
Klaaswaal	KW1015A	4	-1.59	BBB ext	90294	421087
Mijnsheerenland	MHBBB_ext	4	-1,51	BBB ext	92665	423445
Nieuw-Beijerland	NB200301	2,8	-0.76	BBB ext	83363	424919
Nieuw-Beijerland	NB210082	10,2	-1.25	BBB ext	83057	424863
Numansdorp	ND-300_1	3,96	-1.31	BBB ext	89377	416146
Numansdorp	ND-302BBB2	2,8	-1.39	BBB ext	89178	417006
Oud-Beijerland	OBRO3ex	4	-0.87	BBB ext	88191	425970
Oud-Beijerland	OBRU1	3,8	-0.49	BBB ext	86861	425704
Oud-Beijerland	OBRU2	3,14	-0.49	BBB ext	87342	425596
Oud-Beijerland	OBRU3	5	-0.53	BBB ext	89029	426895
Oud-Beijerland	OBRU4	18	-0.54	BBB ext	87811	426497
Oud-Beijerland	OBRU5	5	-0.6	BBB ext	87261	426362
Oud-Beijerland	OBRU6	4	-0.15	BBB ext	88333	427056
Piershil	PH400333	12	-0.934	BBB ext	81135	423377
Puttershoek	PU-43314	5	-2.39	BBB ext	98428	423996
's Gravendeel	GD-4049ext	5	-2.44	BBB ext	102133	421021
Strijen	ST0009B	4	-1.66	BBB ext	97958	417403
Strijen	ST2037b	3,5	-1.98	BBB ext	96816	417253
Strijen	ST5200A	1	-1.41	BBB ext	97419	417097
Zuid-Beijerland	ZB0029	2,5	-1.03	BBB ext	84962	418782
Zuid-Beijerland	ZB0033	2,5	-0.92	BBB ext	84930	418490
Blaaksedijk	BL-61760	0,15	-2.15	Gemengd	94054	425589
Blaaksedijk	BL-62020	0,15	-2.1	Gemengd	94990	425044
Blaaksedijk	BL-62210	1	-2.05	Gemengd	95324	425543
Blaaksedijk	BL-62532	2	-2.18	Gemengd	94740	425485
Blaaksedijk	BL-62910	2	-2.3	Gemengd	94520	425673
Goudswaard	GW100095	1,01	-1.06	Gemengd	78401	423616
Goudswaard	GW100109	1,2	-0.75	Gemengd	78666	423401
Heinenoord	HO10520	1,5	-0.78	Gemengd	92213	427086
Heinenoord	HO10970	3	-1.07	Gemengd	92572	426694
Heinenoord	HO11270	1,7	-0.24	Gemengd	92635	427054
Heinenoord	HO13310	1,6	-0.91	Gemengd	92009	426633
Heinenoord	HO13510	0,16	-1,00	Gemengd	91835	426802
Heinenoord	HO13540	0,16	-0.2	Gemengd	91874	426852
Heinenoord	HO14030	0,2	-2.24	Gemengd	92716	426405
Klaaswaal	KW1171	1,6	-1.5	Gemengd	89894	420770
Klaaswaal	KW1256	0,8	-0.69	Gemengd	89853	419985
Klaaswaal	KW1283	1	-0.88	Gemengd	89477	420460
Klaaswaal	KW1290	0,8	-0.89	Gemengd	89134	420468

Kern	Overstort	Breedte (m)	Hoogte (m + NAP)	Type	x	y
Klaaswaal	KW1316	1	-1.02	Gemengd	89118	421242
Klaaswaal	KW1335	1	-1.25	Gemengd	90183	420314
Klaaswaal	KW1336	1	-0.67	Gemengd	90183	420319
Klaaswaal	KW1360	0,85	-1.12	Gemengd	89456	421678
Maasdam	MD-20190	1	-2.16	Gemengd	97197	422065
Maasdam	MD-20210	0,8	-1.15	Gemengd	97077	422427
Maasdam	MD-20771	2	-1.94	Gemengd	97672	422752
Maasdam	MD-20910	0,8	-1.72	Gemengd	97811	422073
Maasdam	MD-21170	3	-1.63	Gemengd	98088	422383
Maasdam	MD-21390	3	-1.98	Gemengd	97464	423003
Maasdam	MD-23999	0,8	-2.3	Gemengd	97311	421773
Mijnsheerenland	MH30410	3	-1.7	Gemengd	92366	423692
Mijnsheerenland	MH30870	2,4	-1.96	Gemengd	92644	423453
Mijnsheerenland	MH32457	4	-1.75	Gemengd	93442	423755
Mookhoek	MH9100	1	-1.2	Gemengd	100207	418437
Nieuw-Beijerland	NB209992	1,5	-0.58	Gemengd	82657	425016
Nieuwendijk	ZB300010	0,4	-0.88	Gemengd	81155	419028
Nieuwendijk	ZB310028	0,9	-0.95	Gemengd	81355	419143
Numansdorp	MS6005	2,25	-0.9	Gemengd	89611	417590
Numansdorp	ND4017b	2	-1,00	Gemengd	89424	416146
Numansdorp	ND4028	1,2	-0.86	Gemengd	89461	416475
Numansdorp	ND5104	1,55	-1.13	Gemengd	89815	416621
Numansdorp	ND5111	2	-1.12	Gemengd	89911	415882
Oud-Beijerland	04002P	2,12	-0.98	Gemengd	88747	425707
Oud-Beijerland	OB1895	1,75	-1.14	Gemengd	86342	425292
Oud-Beijerland	OB1963	0,8	-0.96	Gemengd	85828	423547
Oud-Beijerland	OB3219	0,8	-0.55	Gemengd	87651	426231
Oud-Beijerland	OBP20	1,4	-0.5	Gemengd	87912	425649
Oud-Beijerland	OBR1	4	-0.57	Gemengd	88720	426148
Oud-Beijerland	OBR13	2	-0.3	Gemengd	87715	425691
Oud-Beijerland	OBR13	2	-0.3	Gemengd	87715	425691
Oud-Beijerland	OBR20	1	-0.56	Gemengd	86932	426205
Oud-Beijerland	OBR26	1	-0,71	Gemengd	87010	426421
Oud-Beijerland	OBR27	1	-0,70	Gemengd	87211	426724
Oud-Beijerland	OBR28	4	-0,63	Gemengd	86884	426730
Oud-Beijerland	OBR32	3	-0,66	Gemengd	86288	426826
Oud-Beijerland	OBR33	2,5	2,41	Gemengd	87190	427165
Oud-Beijerland	OBR35	0,8	-1.13	Gemengd	86061	423876
Oud-Beijerland	OBR36	0,8	-1.3	Gemengd	86295	424143
Oud-Beijerland	OBR37	0,26	-1.29	Gemengd	86126	424362
Oud-Beijerland	OBR5	2,3	-0,59	Gemengd	88013	426049
Oud-Beijerland	OBRO29	1	-1.87	Gemengd	86672	426517
Oud-Beijerland	OBRO30	3,2	-2.01	Gemengd	86604	426390
Piershil	PH400094	1,75	-0.67	Gemengd	80990	423703

Kern	Overstort	Breedte (m)	Hoogte (m + NAP)	Type	x	y
Puttershoek	PU-40087	1,5	-2.36	Gemengd	97307	424515
Puttershoek	PU-40940	1,5	-1.9	Gemengd	98024	424309
Puttershoek	PU-41115	3	-2.07	Gemengd	98063	424318
Puttershoek	PU-41475	1	-1.95	Gemengd	98443	424292
Puttershoek	PU-41675	3	-2.04	Gemengd	98349	424108
Puttershoek	PU-45155	1	-1.88	Gemengd	98725	423798
Puttershoek	PU-47530	1	-0.57	Gemengd	99031	424285
's Gravendeel	GD-1104	1	-1.33	Gemengd	101612	421896
's Gravendeel	GD-1113	1,45	-1.17	Gemengd	101500	421710
's Gravendeel	GD-1135	1	-1.17	Gemengd	101824	421684
's Gravendeel	GD-1182	2,2	-1.23	Gemengd	101848	421008
's Gravendeel	GD-2031	1,5	-1.19	Gemengd	101959	421947
's Gravendeel	GD-2046	1	-1.24	Gemengd	102058	421852
's Gravendeel	GD-2076	1	-1.15	Gemengd	101784	422020
's Gravendeel	GD-5235	2,5	-1.66	Gemengd	101834	420984
's Gravendeel	GD-5906	1	-1.78	Gemengd	101356	420861
Schenkeldijk	SD8022	1	-1.36	Gemengd	101036	417306
Strijen	ST1950	2,8	-0.67	Gemengd	97254	417543
Strijen	ST2100	7,5	-1.74	Gemengd	97054	417500
Strijen	ST3100	2	-1.75	Gemengd	97428	417872
Strijen	ST3181	2	-2.42	Gemengd	97249	418319
Strijen	ST8200	1,2	-0.66	Gemengd	97591	417227
Strijensas	SA300	4	-0.7	Gemengd	99388	414463
Strijensas	SA700	2,8	-0.73	Gemengd	99116	414782
Strijensas	SA900	2,5	-0.61	Gemengd	99369	414333
Westmaas	WM50285	3	-1.39	Gemengd	91686	422661
Westmaas	WM50515	1,5	-1.17	Gemengd	91880	422887
Westmaas	WM50740	0,8	-0.99	Gemengd	91890	422254
Westmaas	WM51680	1	-1.66	Gemengd	92267	422343
Westmaas	WM51860	3,8	-1.84	Gemengd	92229	422061
Zuid-Beijerland	ZB500087	0,16	-0.55	Gemengd	84940	418259
Zuid-Beijerland	ZB500100	0,25	-0.82	Gemengd	84919	418266
Zuid-Beijerland	ZB500131	2	-0.93	Gemengd	84283	418266
Zuid-Beijerland	ZB509991	1,5	-0.89	Gemengd	84393	419008
Zuid-Beijerland	ZB510020	1	-0.8	Gemengd	84979	418948
Zuid-Beijerland	ZB519991	1,5	-0.9	Gemengd	84394	419008

Hemelwater overstorten

Kern	Overstort	Breedte (m)	Hoogte (m + NAP)	Type	x	y
Blaaksedijk	BL-62200R	2	-2,00	Gescheiden	95331	425536
Blaaksedijk	BL-62210R	2	-2,00	Gescheiden	95330	425533
Blaaksedijk	BL-69033	1	-2.17	Gescheiden	95502	425223
Mijnsheerenland	MH33090	1	-1.5	Gescheiden	93463	423945
Mijnsheerenland	MH33290	1	-1.55	Gescheiden	93599	423889
Puttershoek	PU-45279R	1	-2.05	Gescheiden	98443	424275
Puttershoek	PU-45340	1	-2.07	Gescheiden	98181	424525
Puttershoek	PU-45411	1	-2.05	Gescheiden	98354	424833
Strijen	1175	3,65	-1.29	Gescheiden	97805	417638
Strijen	STR7100	1	-0.62	Gescheiden	97636	417054
Goudswaard	GW100647	1,1	-0.87	VGS	78826	423291
Klaaswaal	KW1364	1	-1.23	VGS	90466	420792
Klaaswaal	KW1414	1	-1.2	VGS	90441	421006
Nieuw-Beijerland	NB219992	1,5	-0.7	VGS	82657	425014
Nieuw-Beijerland	NB260012	2	-0.53	VGS	83456	425231
Nieuw-Beijerland	NB260063	1	-0.51	VGS	83249	425414
Nieuw-Beijerland	NB260105	1,2	-0.58	VGS	83259	425538
Nieuw-Beijerland	NB280001	1	-0.59	VGS	83163	425633
Numansdorp	MS6057	2	-0.85	VGS	90111	417707
Numansdorp	ND5657	1,5	-0.96	VGS	89840	416325
Oud-Beijerland	013398R	1	-0.5	VGS	89362	425325
Oud-Beijerland	014008R	1	-0.48	VGS	88966	425367
Oud-Beijerland	014019R	1	-0.49	VGS	88998	425258
Oud-Beijerland	014026R	1	-0.52	VGS	89080	425261
Oud-Beijerland	014030R	1	-0.54	VGS	89330	425281
Oud-Beijerland	014032R	1	-0.54	VGS	89228	425229
Oud-Beijerland	014033OR	1	-0.96	VGS	89312	425161
Oud-Beijerland	C19R3504	1,5	-1.06	VGS	88133	425987
Oud-Beijerland	C19R3525	1,5	-0.81	VGS	88276	425918
Oud-Beijerland	C19R3551	1,5	-0.91	VGS	88560	425796
Oud-Beijerland	C19R3561	1,5	-0.58	VGS	88747	425705
Oud-Beijerland	OB01-HR22	2,1	-0.68	VGS	88495	426366
Oud-Beijerland	OB1607	3	-0.65	VGS	89395	426698
Oud-Beijerland	OB1849	1,27	-0.6	VGS	89456	426940
Oud-Beijerland	OB2168	1	0.33	VGS	89688	427107
Oud-Beijerland	OBB0003	2	1.59	VGS	87787	427052
Oud-Beijerland	OBHR1	4,7	-0.58	VGS	89516	427187
Oud-Beijerland	OBHR10	1	-0.08	VGS	88966	426877
Oud-Beijerland	OBHR11	1	0.52	VGS	89917	426958
Oud-Beijerland	OBHR12	1	-0.61	VGS	89931	426976
Oud-Beijerland	OBHR13	0,8	-0.64	VGS	89451	426086
Oud-Beijerland	OBHR14	2	-0.68	VGS	89583	426050
Oud-Beijerland	OBHR15	2	-0.58	VGS	89086	425791

Kern	Overstort	Breedte (m)	Hoogte (m + NAP)	Type	x	y
Oud-Beijerland	OBHR16	4	-0.74	VGS	89385	425603
Oud-Beijerland	OBHR17	4	-1.14	VGS	87935	425510
Oud-Beijerland	OBHR18	4	-1.09	VGS	88439	425255
Oud-Beijerland	OBHR2	2	-0.62	VGS	89327	426140
Oud-Beijerland	OBHR20	4	-0.57	VGS	89336	425408
Oud-Beijerland	OBHR21	2	-0.62	VGS	89056	425486
Oud-Beijerland	OBHR3	2	-0.62	VGS	89086	426214
Oud-Beijerland	OBHR4	2,5	0.57	VGS	89528	426341
Oud-Beijerland	OBHR5	1	-0.65	VGS	89618	426722
Oud-Beijerland	OBHR6	3	-0.64	VGS	89419	426795
Oud-Beijerland	OBHR8	1	-0.64	VGS	89479	426928
Oud-Beijerland	OBHR9	0,5	-0.27	VGS	89540	427109
Piershil	PH400305	0,6	-1.39	VGS	80969	423074
Strijen	ST130	1	-1.81	VGS	97013	416710
Strijen	ST144	1	-1.5	VGS	97352	417041
Strijen	ST154	1	-1.75	VGS	97385	416831
Strijen	ST162	2	-1.5	VGS	97346	416779
Strijen	ST273	1,35	-1.31	VGS	97272	417162
Strijen	STR320	2,1	-2.18	VGS	97557	418331
Strijen	STR408	4	-2.22	VGS	97619	418463
Strijen	STR437	4	-2.22	VGS	97380	418481
Strijen	STR512	1	-2.21	VGS	97845	418785
Strijen	STR605U	1	-2.46	VGS	97372	418730
Zuid-Beijerland	ZB50-500407	2	-1.03	VGS	84236	418102

Noodoverstorten vuilwater

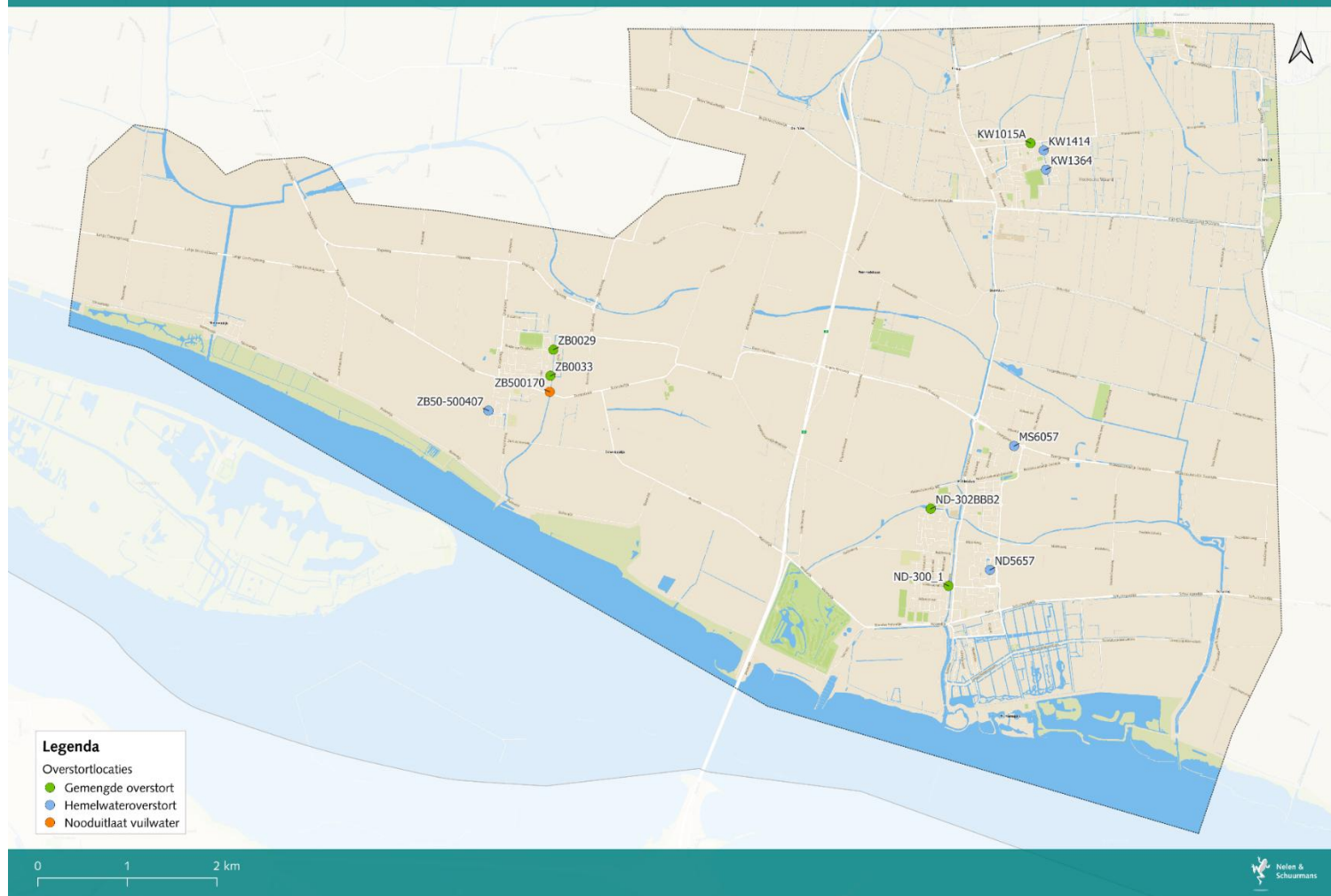
Kern	Overstort	Breedte (m)	Hoogte (m + NAP)	Type	x	y
Strijen	ST6001	1	-1.55	Nooduitlaat	97621	416933
Zuid-Beijerland	ZB500170	0	-0.69	Nooduitlaat	84922	418312

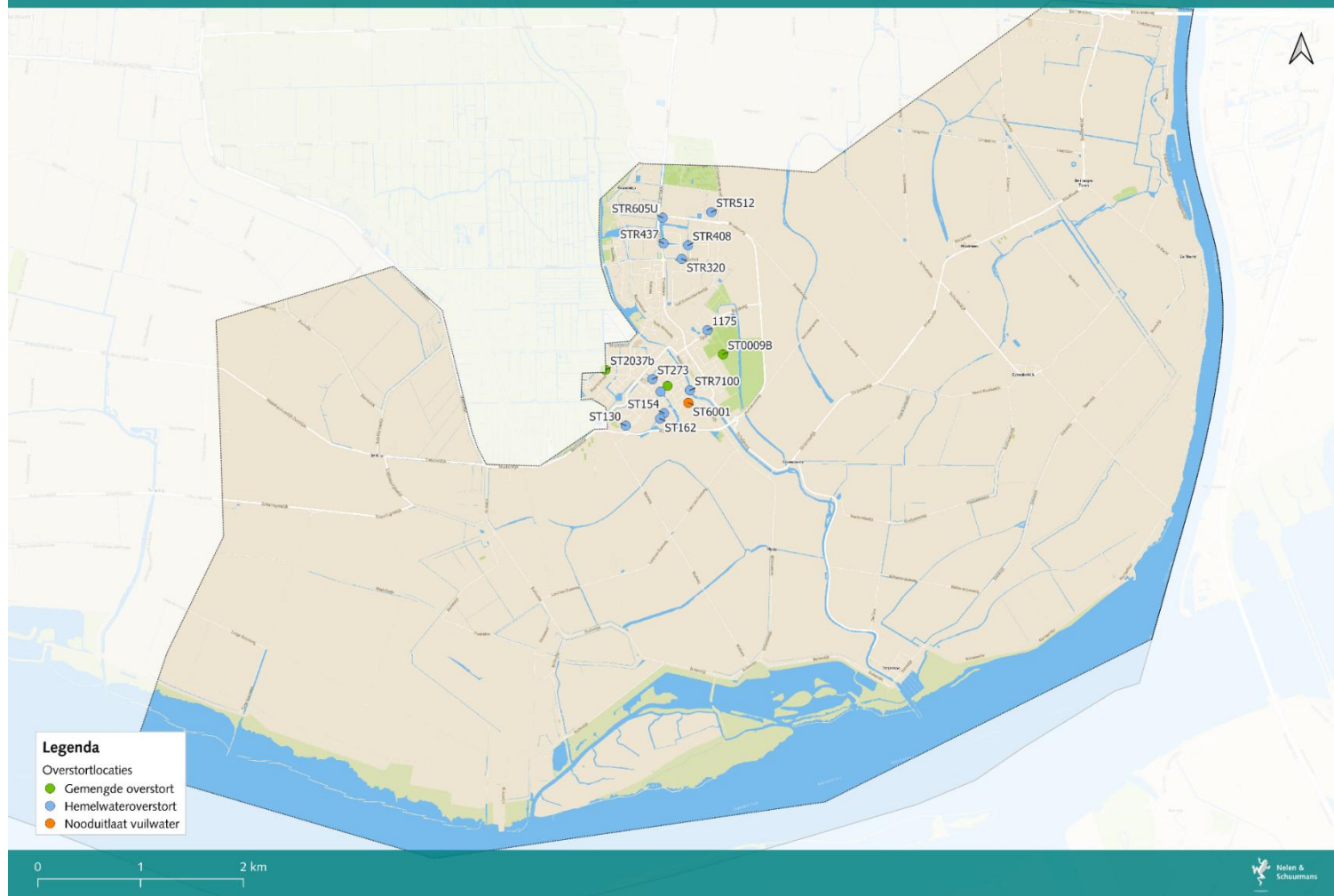

Locaties van overstorten op de kaart

Overstortlocaties Zuid - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
24 februari 2025

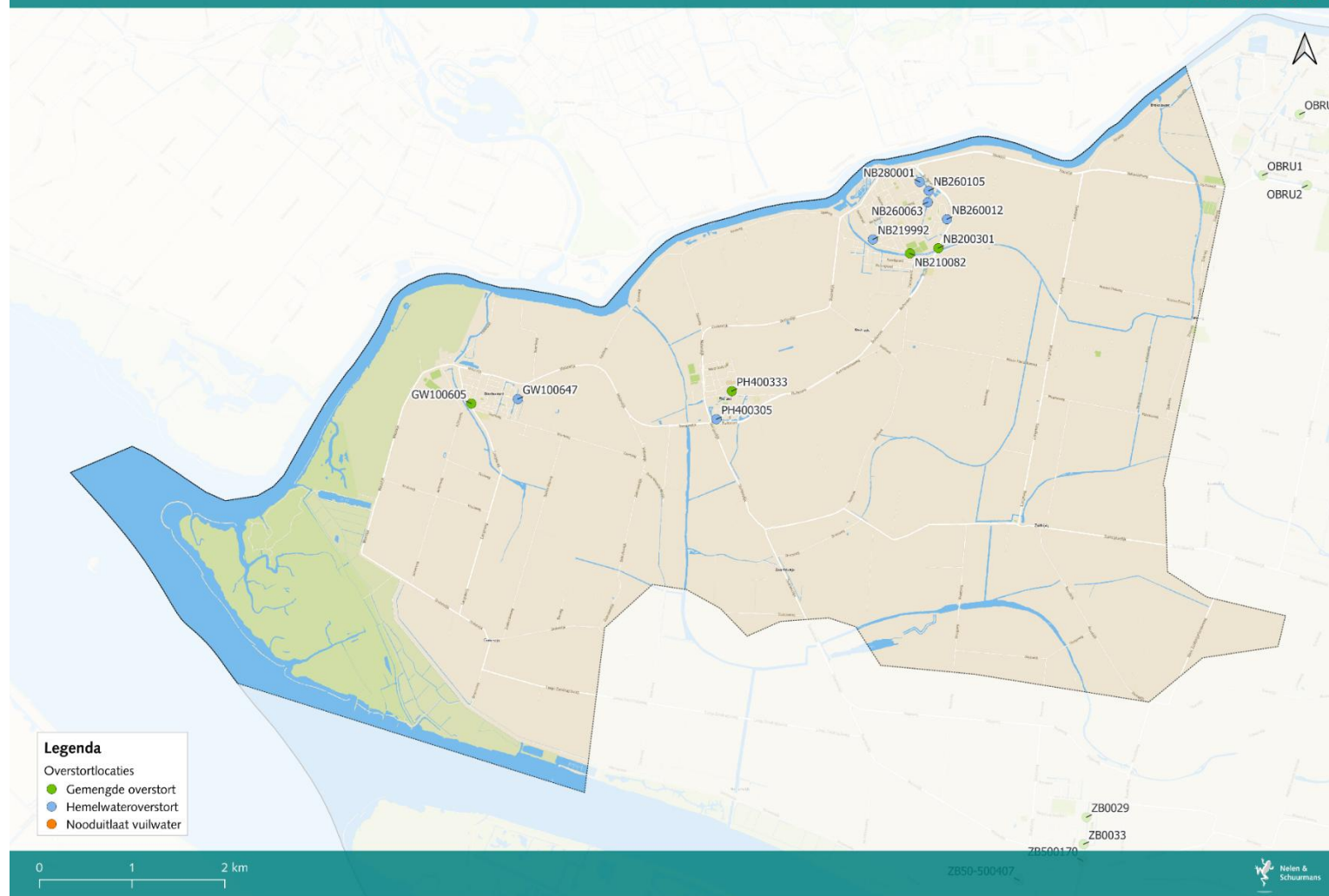

Overstortlocaties West - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

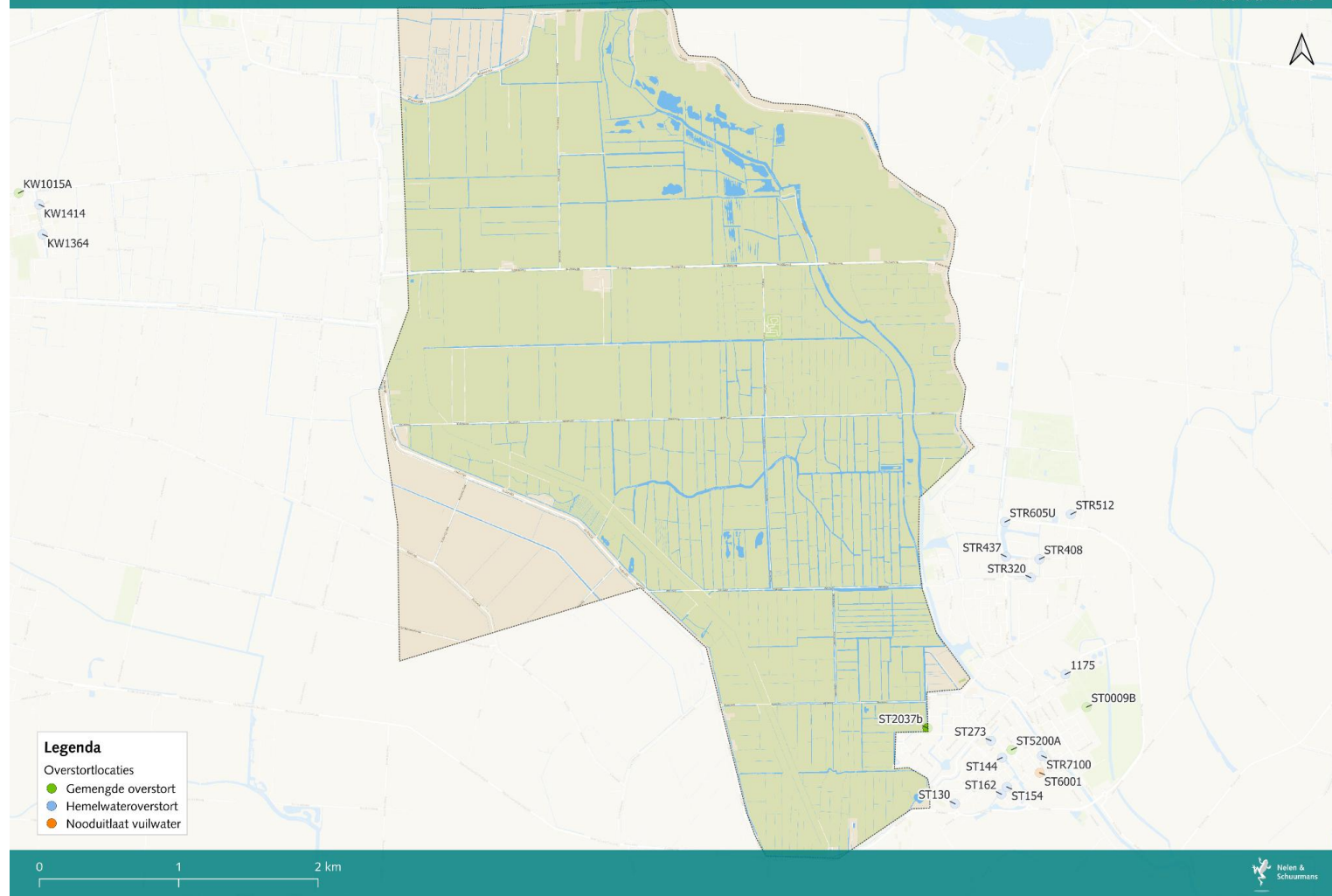
Z0178
24 februari 2025

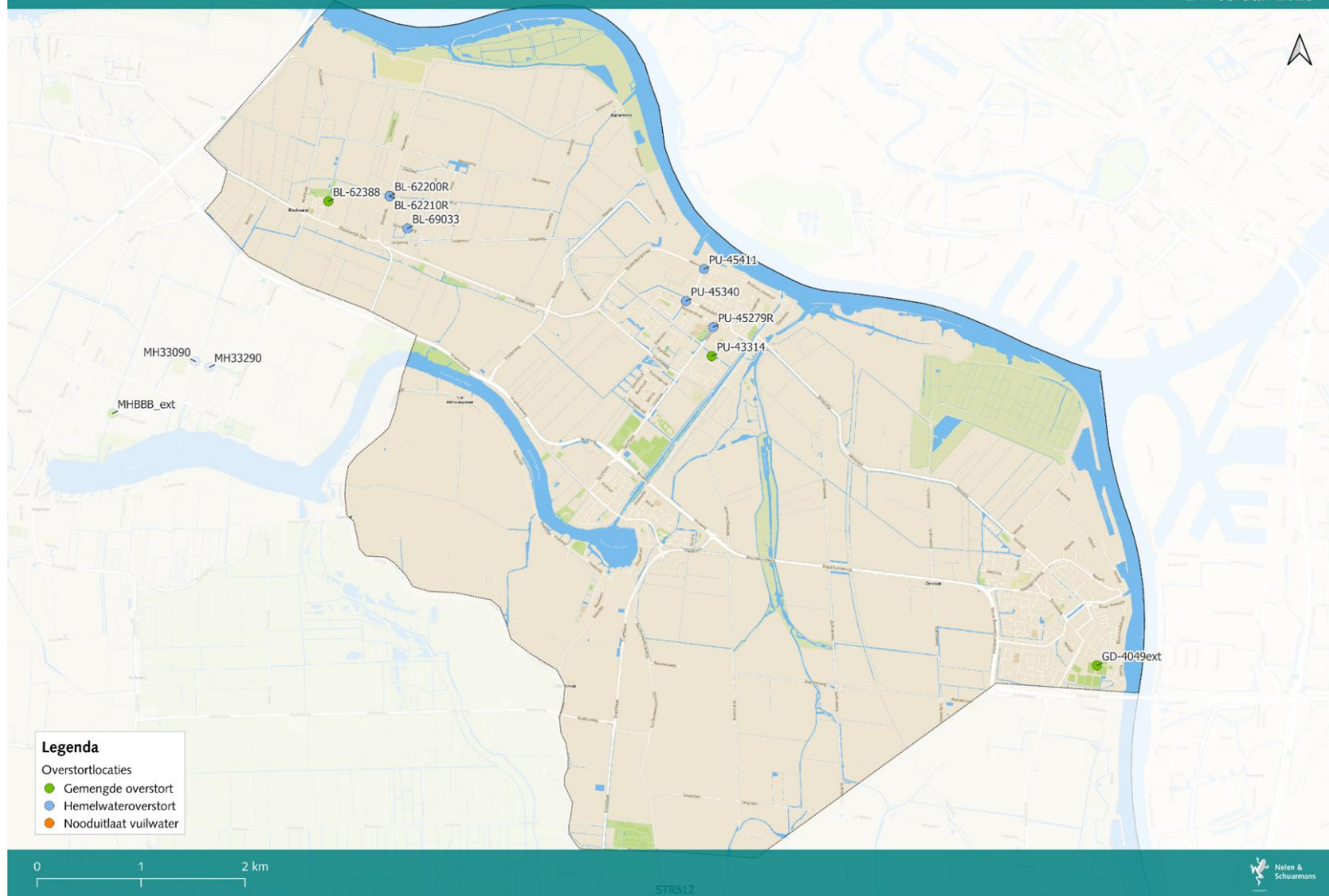

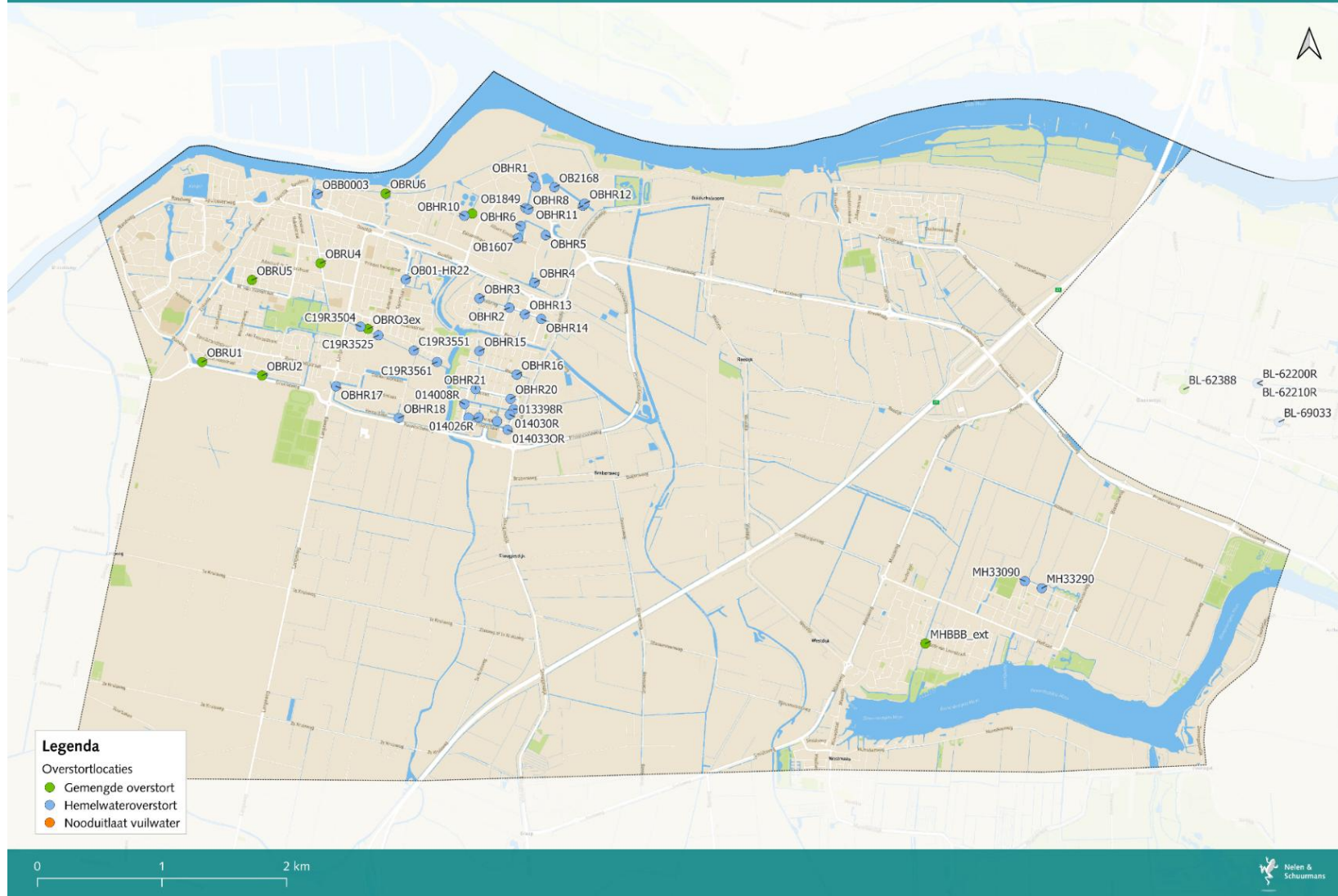

Overstortlocaties Midden - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Z0178
24 februari 2025

X. Informatiebrief grondwater

In januari 2025 hebben we een informatiebrief opgesteld over het thema grondwater. Dit is gedaan omdat we een toenemende hoeveelheid meldingen en problemen met grondwateroverlast zien. Veel van de overlastmeldingen hebben te maken met natte kruipruimtes of te natte tuinen. De legt uit hoe het zit met verantwoordelijkheden rondom grondwater. De brief is hieronder weergegeven.

Als gemeente krijgen wij regelmatig vragen van inwoners over droogte- of waterproblemen op hun grond die veroorzaakt worden door de grondwaterstand. Overlast van grondwater, zoals natte kelders en drassige tuinen, kan ontstaan als regenwater in de bodem niet snel genoeg wordt afgevoerd. Het speelt vooral op lagergelegen plekken en met name in het najaar en de winter als er weinig verdamping en veel neerslag is. In deze brief vertellen we iets meer over de invloed van het weer op de grondwaterstand en leggen wij uit wie welke verantwoordelijkheden heeft.

Weersomstandigheden kunnen leiden tot hogere grondwaterstanden

De grondsoort heeft invloed op hoeveel tijd er nodig is om regenwater te absorberen en af te voeren en daarmee dus op de grondwaterstand. In de Hoeksche Waard leven we op kleigrond. In natte periodes kan deze grond veel water absorberen en vasthouden. Maar in een langdurig droge periode klinkt de grond in tot een compacte, keiharde laag. Als er na zo'n periode veel neerslag valt, duurt het lang voordat het water in de grond kan doordringen. Het gevolg: wateroverlast. Zelfs als de neerslag uiteindelijk in de bodem trekt, kan het dagen, weken of maanden duren voordat het water de diepere grondwaterlagen bereikt en dus effect heeft op de grondwaterstand. Uitgebreide informatie vindt u op www.riool.info/hoe-werkt-het/grondwater

Wie is er verantwoordelijk voor het droog maken en houden van een gebied en de bijbehorende kosten?

Diverse overheden zijn samen verantwoordelijk voor het beheer van de grondwaterstand, de waterhuishouding en waterlopen (zoals sloten) in een gebied. Dat zijn Rijkswaterstaat, de provincie, het waterschap en natuurlijk wij als gemeente. Gaat het om een particulier stuk grond, dan is de eigenaar zelf verantwoordelijk voor het voorkomen en oplossen van grondwateroverlast. Zo moet de eigenaar er bijvoorbeeld voor zorgen dat een gebouw aan alle kanten waterdicht is, dus ook de vloer en de kelder. Meer informatie hierover staat op deze website: www.iplo.nl/thema/water/beheer-watersysteem/wateroverlast/grondwateroverlast/ De gemeente kan grondwateroverlast niet altijd voorkomen en is dus niet verantwoordelijk voor alle grondwaterproblemen.

Tot slot

Problemen door een hoge of lage grondwaterstand zijn vervelend. Door de klimaatverandering neemt de kans op droogte, hitte, wateroverlast en overstromingen toe. Alle overheden werken er hard aan om zo goed mogelijk met deze gevolgen om te gaan en deze het hoofd te bieden.

Tip: Gaat u zelf grondwater onttrekken en/of lozen? Denk er dan aan om het waterschap hiervan op de hoogte te stellen. Mogelijk heeft u hiervoor toestemming nodig.

Heeft u nog vragen?

Neem dan gerust contact op met één van onze specialisten Waterbeheer. U kunt ons elke werkdag bereiken tussen 8.30 en 17.00 uur via telefoonnummer 14 0186 of 088 - 647 36 47. Wij helpen u graag!

Disclaimer: Deze brief bevat algemene informatie die uitsluitend is bedoeld voor informatieve doeleinden. Hoewel wij ons best hebben gedaan om ervoor te zorgen dat de verstrekte informatie correct en actueel is, kunnen wij geen garanties geven met betrekking tot de volledigheid, nauwkeurigheid of betrouwbaarheid ervan.

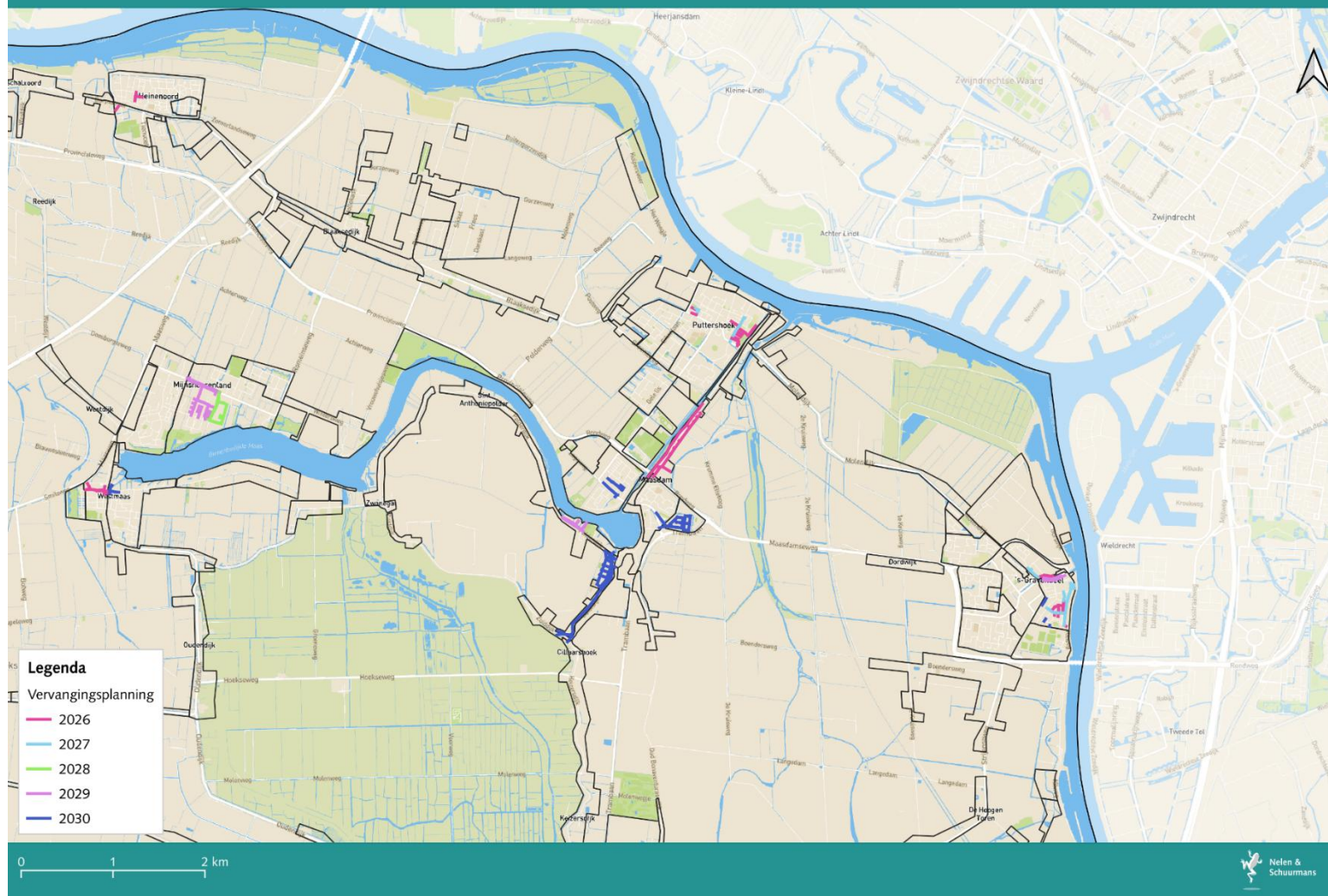
XI. Projectenplanning in de planperiode voor vrijvervalriolering

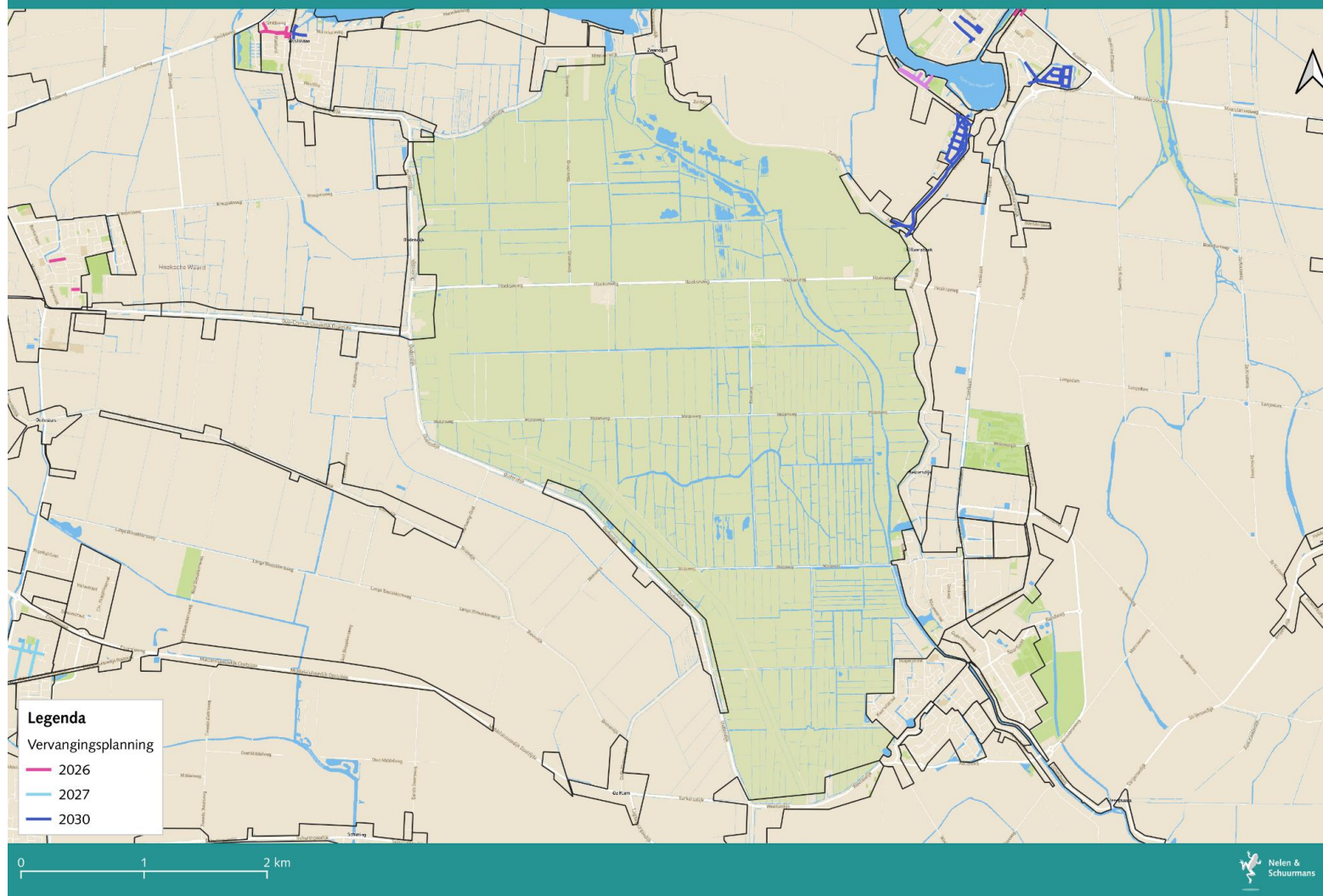
De projectenplanning is weergegeven in kaart en tabelvorm. De projectenplanning is constant aan verandering onderhevig en daarom geven wij geen garanties met betrekking tot de volledigheid, nauwkeurigheid of betrouwbaarheid. Bij het updaten van de projectenplanning passen we altijd het principe van leeftijd en inspectieresultaten toe.

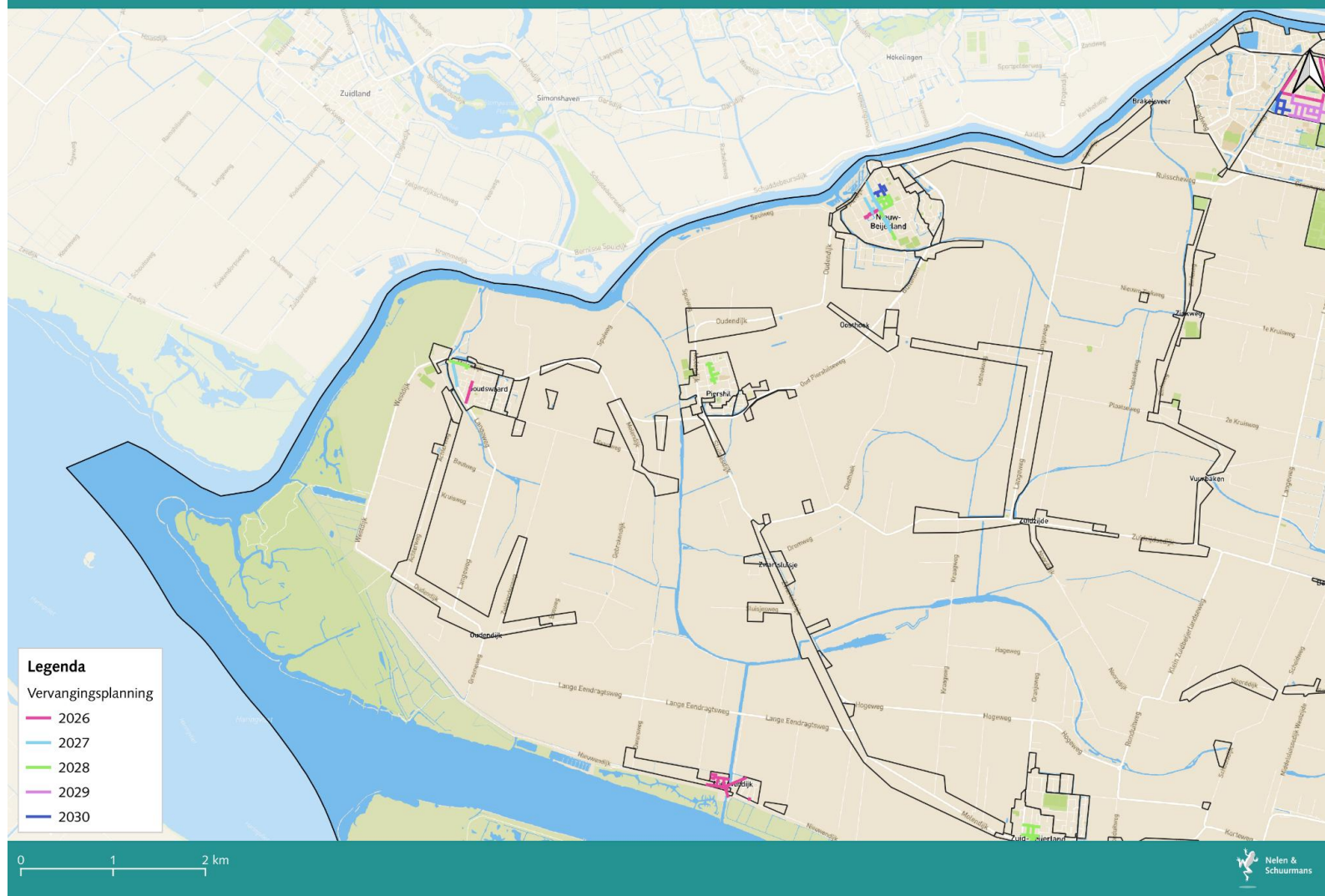

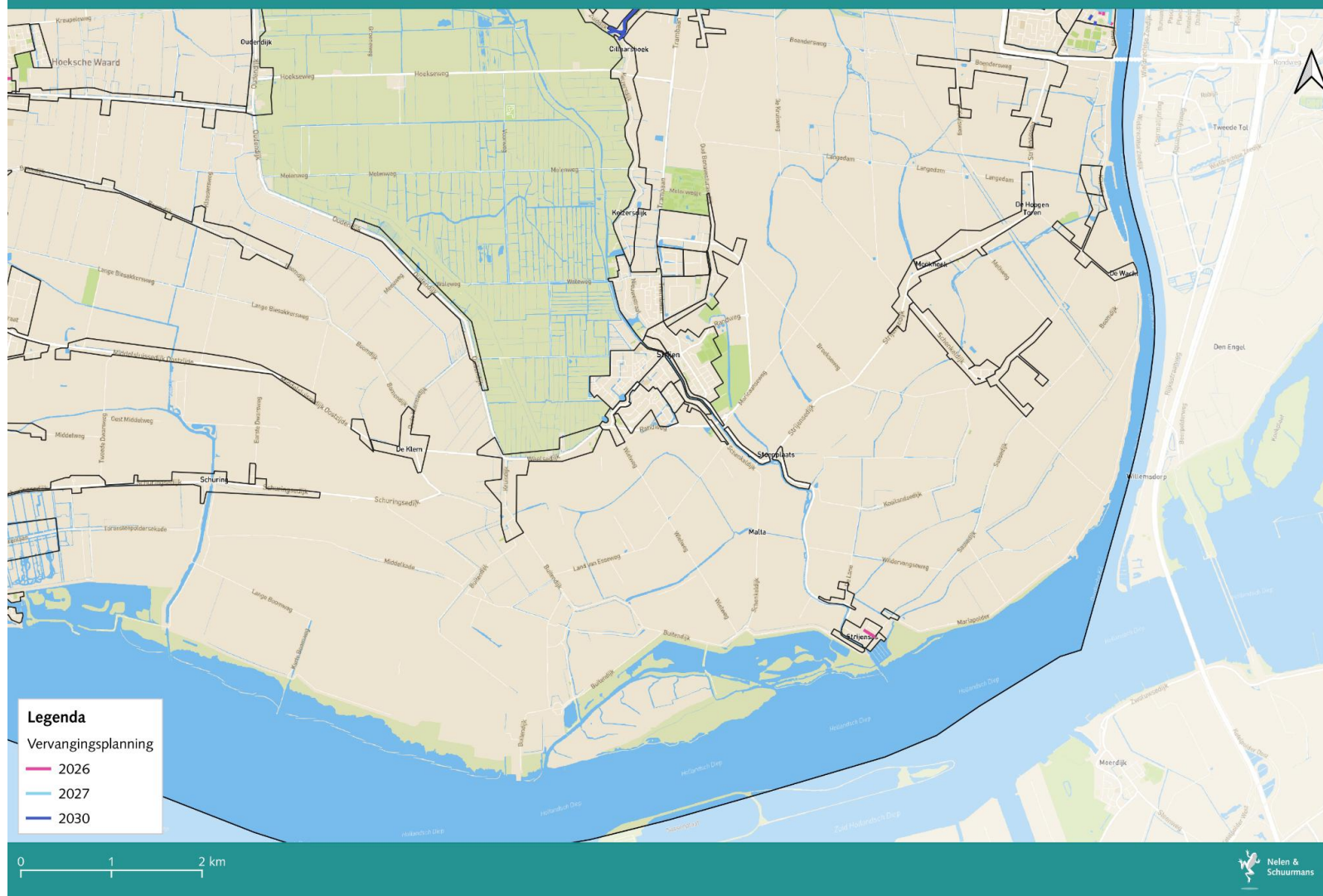
Projectplanning op de kaart (per deelgebied)

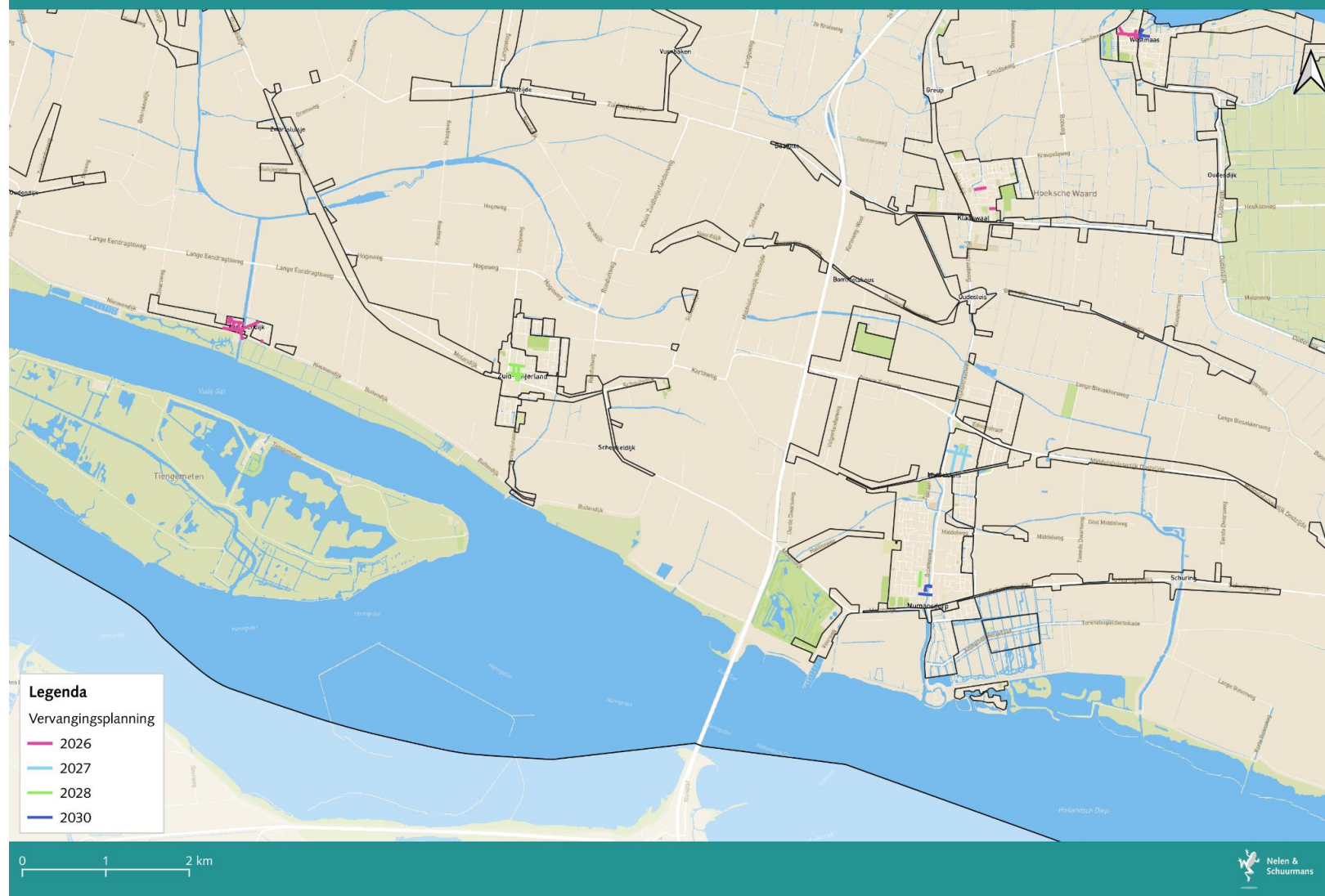

Projectplanning - WRP Hoeksche Waard 2026 - 2030

Deelgebied Zuid

Projectplanning in tabelvorm

Id	Rioleringsgebied/Projectnaam	Kern	Budget	Toelichting
2026				
2026-1	Adrianus v Vugtstraat	Strijensas		Vanuit planning 2024, krediet al aangevraagd
2026-2	Kerkstraat - Nobelstraat	Oud-Beijerland		Vanuit planning 2024, krediet al aangevraagd
2026-3	Kerkstraat - Nobelstraat persleiding	Oud-Beijerland		Vanuit planning 2024, krediet al aangevraagd
2026-4	NB Kerkstraat	Nieuw-Beijerland		Vanuit planning 2024, berekend vanuit kostenkengetallen
2026-5	Nieuwendijk fase 1 en 2	Zuid-Beijerland		Vanuit planning 2024, krediet al aangevraagd
2026-6	Bernhardstraat - Beatrixstraat	Heinenoord		Vanuit planning 2024, berekend vanuit kostenkengetallen
2026-7	Bosweg (begroot)	Strijen		Vanuit planning 2025, krediet al aangevraagd
2026-8	Mastland e.o.	Westmaas		Vanuit planning 2025, krediet al aangevraagd
2026-9	Middelstraat	Nieuw-Beijerland		Vanuit planning 2024, berekend vanuit kostenkengetallen
2026-10	Parallelweg	Klaaswaal		Vanuit planning 2025, krediet opnieuw aanvragen
2026-11	Prins Berhardstraat / Nicolaas van Puttenstr	Goudswaard		Vanuit planning 2025, krediet al aangevraagd
2026-12	Schuringsedijk	Numansdorp		Vanuit planning 2025, krediet al aangevraagd
2026-13	Adm de Ruyterstraat - v Galenstr	Oud-Beijerland		Vanuit planning 2026, krediet al aangevraagd
2026-14	Beatrixstraat Wilhelmina	Klaaswaal		Vanuit planning 2026, krediet al aangevraagd
2026-15	Burg. Zahnweg	Goudswaard		Vanuit planning 2026, krediet al aangevraagd
2026-16	Koetsveldlaan	Westmaas		Vanuit planning 2026, krediet al aangevraagd
2026-17	Rioleringsgebied Maasdamsedijk 019	Maasdam		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
Totaal			€ 8.898.276	
2027				
2027-1	Leerambachtstraat	's-Gravendeel		Vanuit planning 2026, berekend vanuit kostenkengetallen

Id	Rioleringsgebied/Projectnaam	Kern	Budget	Toelichting
2027-2	Nieuwendijk fase 2	Zuid-Beijerland		Vanuit planning 2026, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-3	Rembrandstraat	Puttershoek		Vanuit planning 2026, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-4	Van Heesenstraat	's-Gravendeel		Vanuit planning 2026, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-5	PU Wilhelminastraat	Puttershoek		Vanuit planning 2026, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-6	Achterstraat - Julianastraat	Nieuw-Beijerland		Vanuit planning 2027, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-7	Bevershoekstraat	's-Gravendeel		Vanuit planning 2027, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-8	Dorpsstraat	Goudswaard		Vanuit planning 2027, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-9	Schoolweg	Numansdorp		Vanuit planning 2027, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-10	OB Koninginneweg	Oud-Beijerland		Vanuit planning 2027, berekend vanuit kostenkengetallen
2027-11	Rioleringsgebied Middelsluis Kern	Numansdorp		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
Totaal			€ 8.717.461	
2028				
2028-1	NB Wilhelminastraat	Nieuw-Beijerland		Vanuit planning 2026, krediet al aangevraagd
2028-2	Molendijk	Goudswaard		Vanuit planning 2028, berekend vanuit kostenkengetallen
2028-3	Molenweg - Everocken	Mijnsheerenland		Vanuit planning 2028, berekend vanuit kostenkengetallen

Id	Rioleringsgebied/Projectnaam	Kern	Budget	Toelichting
2028-4	Steenenstraat - Oost Voorstraat	Oud-Beijerland		Vanuit planning 2028, berekend vanuit kostenkengetallen
2028-5	NU Koninginneweg	Numansdorp		Vanuit planning 2028, berekend vanuit kostenkengetallen
2028-6	Rioleringsgebied West (WM)	Westmaas		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2028-7	Rioleringsgebied Molendijk (KW)	Klaaswaal		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
Totaal			€ 8.917.937	
2029				
2029-1	Havenstraat	's-Gravendeel		Vanuit planning 2029, berekend vanuit kostenkengetallen
2029-2	Rioleringsgebied Zuid	Zuid-Beijerland		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2029-3	Rioleringsgebied Vlasoevers	Maasdam		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2029-4	Rioleringsgebied Ambachtsheerenlaan	Zuid-Beijerland		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
Totaal			€ 8.881.028	
2030				
2030-1	Breesstraat	Westmaas		Vanuit planning 2030, berekend vanuit kostenkengetallen
2030-2	Kerkstraat en kievitstraat (Heulbrug)	Numansdorp		Vanuit planning 2030, berekend vanuit kostenkengetallen
2030-3	Rioleringsgebied De Heul	Maasdam		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2030-4	Rioleringsgebied Oost West Haven	Puttershoek		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2030-5	Rioleringsgebied Uitbreiding Zuid	Piershil		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2030-6	Rioleringsgebied Plan Zuid	Maasdam		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2030-7	Rioleringsgebied De Bosschen 1 en 2	Oud-Beijerland		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2030-8	Rioleringsgebied Maasweg	Mijnsheerenland		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd
2030-9	Rioleringsgebied Buitendijk	Strijensas		Geprioriteerd o.b.v. inspectieresultaten en leeftijd

Id	Rioleringsgebied/Projectnaam	Kern	Budget	Toelichting
<i>Totaal</i>			€ 8.880.819	

XII. Detailoverzicht exploitatielasten

In deze bijlage worden de details gegeven over de posten die meegenomen zijn in de exploitatielasten. Daarnaast hebben we weergegeven onder welke kostensoorten de activiteiten vallen, onder welke categorie binnen het WRP en hoe lang het doorloopt in de berekening. Als laatste hebben we ook een toelichting erbij gegeven.

Tabel 18 Detailoverzicht Exploitatielasten

Categorie	Activiteit	Kostensoort	Kostenplaats	Kosten	Beginjaar	Eindjaar
Onderhoud	Klein onderhoud en contract - Basis en gemalen Oud-Beijerland	4380260	7.2 Riolering	€ 1.477.025	2026	2098
Onderhoud	Klein onderhoud en contract - Onderhoud riolering buitendienst	4380260	7.2 Riolering	€ 233.126	2026	2026
Onderhoud	Klein onderhoud en contract - Onderhoud riolering buitendienst	4380260	7.2 Riolering	€ 266.915	2027	2027
Onderhoud	Klein onderhoud en contract - Onderhoud riolering buitendienst	4380260	7.2 Riolering	€ 301.380	2028	2098
Onderhoud	Onderhoud groot - Basis	4380240	7.2 Riolering	€ 530.000	2026	2098
Onderhoud	Onderhoud groot - Reparaties, deelliners	4380240	7.2 Riolering	€ 120.000	2026	2098
Onderhoud	Diverse goederen en diensten - Basis	4380100	7.2 Riolering	€ 350.000	2026	2098
Onderzoek	Extern advies	4380230	7.2 Riolering	€ 85.000	2026	2098
Onderzoek	Diverse goederen en diensten - Duikers in kaart brengen/inmeten	4380100	7.2 Riolering	€ 20.000	2026	2098
Onderzoek	Diverse goederen en diensten - Borging software	4380100	7.2 Riolering	€ 3.000	2027	2098
Onderzoek	Diverse goederen en diensten - Onderhoud en verbetering beheersysteem	4380100	7.2 Riolering	€ 10.000	2026	2098

Categorie	Activiteit	Kostensoort	Kostenplaats	Kosten	Beginjaar	Eindjaar
Facilitair	Abonnementen en contributie WKR vrijgesteld	4380110	7.2 Riolering	€ 6.054	2026	2098
Facilitair	Energie	4380210	7.2 Riolering	€ 450.000	2026	2098
Facilitair	Inkomensoverdrachten - waterschappen	8435100	7.2 Riolering	€ 87.000	2026	2098
Facilitair	Telefoon	4380560	7.2 Riolering	€ 40.000	2026	2098
Planvorming	Onderzoekskosten ISA	4380310	7.2 Riolering	€ 140.000	2026	2098
Lonen e.d.	Inkomensoverdrachten - waterschappen	4435100	7.2 Riolering	€ 359.450	2026	2098
Lonen e.d.	Bijdragen derden	8380100	7.2 Riolering	€ 100.000	2026	2098
Lonen e.d.	Subsidies	4420100	7.2 Riolering	€ 200.000	2026	2098
Lonen e.d.	Inkomensoverdrachten - gemeensch. regelingen	4433100	7.2 Riolering	€ 668	2026	2098
Lonen e.d.	Inkomensoverdrachten - gemeensch. regelingen	4433100	7.2 Riolering	€ 157.951	2026	2026
Lonen e.d.	Inkomensoverdrachten - gemeensch. regelingen	4433100	7.2 Riolering	€ 162.128	2027	2027
Lonen e.d.	Inkomensoverdrachten - gemeensch. regelingen	4433100	7.2 Riolering	€ 166.548	2028	2098
Lonen e.d.	Belastingen	4210100	7.2 Riolering	€ 1.525	2026	2098
Lonen e.d.	Baggeren (50% afdracht)		7.2 Riolering	€ 280.000	2026	2098
Lonen e.d.	Straatreinigen en reiniging duikers		7.2 Riolering	€ 765.630	2026	2098

Categorie	Activiteit	Kostensoort	Kostenplaats	Kosten	Beginjaar	Eindjaar
Lonen e.d.	Overhead (80,43% van doorbelasting directe kosten)	4110205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.033.796	2026	2026
Lonen e.d.	Overhead (80,43% van doorbelasting directe kosten)	4110205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.032.730	2027	2027
Lonen e.d.	Overhead (80,43% van doorbelasting directe kosten)	4110205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.032.730	2028	2098
Lonen e.d.	Doorbelasting uren taakveld 7.2	4380205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 242.749	2026	2026
Lonen e.d.	Doorbelasting uren taakveld 7.2	4380205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 248.747	2027	2027
Lonen e.d.	Doorbelasting uren taakveld 7.2	4380205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 252.584	2028	2098
Lonen e.d.	Riolering en waterzuivering binnendienst	67021101	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.519	2029	2098
Lonen e.d.	Doorbelasting uren taakveld 7.2	4110205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.285.336	2026	2026
Lonen e.d.	Doorbelasting uren taakveld 7.2	4110205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.284.011	2027	2027
Lonen e.d.	Doorbelasting uren taakveld 7.2	4110205	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 1.284.011	2028	2098
Lonen e.d.	FTE's tijdens planperiode opbouwen naar +2 incl. 80,43% overhead (lineair)		2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	€ 324.774	2026	2098